

IIN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2025

Khall 24.3.2026, § 79
Khall 13.4.2026, §

Sisällysluettelo

1 Tilinpäätös	4
1.1 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	4
2 Toimintakertomus	4
2.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	4
2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
2.2.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
2.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	11
2.2.3.1 Työllisyys.....	12
2.2.3.2 Työllisyyden edistäminen	15
2.2.3.3 Väestökehitys.....	17
2.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	19
2.2.5 Kunnan henkilöstö	21
2.2.6 Ympäristöasiat	22
2.2.7 Muut ei taloudelliset asiat.....	29
2.2.8 Arvio todennäköisesti tulevasta kehityksestä	29
2.2.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	30
2.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	31
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	34
2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
2.4.2 Toiminnan rahoitus	37
2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	40
2.6 Kunnan kokonaistulot ja -menot	44
2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	45
2.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	45
2.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	45
2.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	45
2.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	45
2.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	45
2.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	47
2.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	50
2.8.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	50
3 Kuntastrategian toteutuminen	50
4 Talousarvion toteutuminen.....	53
4.1 Käyttötalouden toteutuminen	53
4.1.1 Hallinto- ja talouspalvelut	53
4.1.2 Elinvoima- ja yrityspalvelut.....	55

4.1.3 Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut.....	58
4.1.4 Hyvinvointipalvelut	61
4.1.5 Yhdyskuntapalvelut.....	69
4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	78
4.3 Investointien toteutuminen.....	80
4.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	82
4.5 Yhteenveto valtuuston määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	83
5 Tilinpäätöslaskelmat	85
5.1 Tuloslaskelma	85
5.2 Rahoituslaskelma	86
5.3 Tase.....	87
5.4 Konsernilaskelmat.....	90
5.4.1 Konsernin tuloslaskelma	90
5.4.2 Konsernin rahoituslaskelma	91
5.4.3 Konsernitase.....	93
6 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	96
7 Iin vesiliikelaitoksen tilinpäätös	112
8 Hankkeet ja projektit	128
9 Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen	130
9.1 Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen	130
9.2 Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen.....	131
10 Tytäryhtiöiden toiminnan taloudellinen tulos ja merkittävimmät riskit.....	132
11 Allekirjoitukset ja merkinnät.....	141
12 Luettelot kirjanpito- ja tositelajeista.....	142

1 Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteumavertailu ja toimintakertomus (KuntaL 113.2 §). Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen.

lin kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Erillistilinpäätöksenä lin kunnan tilinpäätöksessä on lin vesiliikelaitoksen tilinpäätös. Lisäksi lin kunnan tilinpäätökseen sisältyy konsernitilinpäätös.

Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. lin kunnan tilinpäätöksessä toiminnan tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnasta ja taloudesta sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset.

Tilinpäätöksen perustana olevista kirjanpidoista sekä tositteiden ja muiden kirjanpitoaineistojen lajeista laaditaan kirjanpitolain 2:7 §:n mukaisesti luettelo, josta ilmenevät niiden keskinäiset yhteydet ja säilytystavat.

Tilintarkastuskertomusta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomusta ei oteta kunnan tilinpäätösasiakirjaan. Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus on saatavilla yleisessä tietoverkossa (KuntaL 109 §).

1.1 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa. lin kunnan tase-erittelyissä on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita.

2 Toimintakertomus

2.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehitymisestä ja tuloksellisuudesta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. (KPL 3:1a §). Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115§). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Arvio kunnan todennäköisestä kehityksestä, selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä ovat asioita, jotka eivät käy selville tilinpäätöslaskelmista.

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpito-velvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien

kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §)

Liikelaitokset noudattavat tilinpäätöksen laatimisessa yleisohjetta kunnan tilinpäätöksen laatimisesta. Kunnan liikelaitosten tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanjohtajan katsaus – Talous haastaa, mutta vireystilamme ja mahdollisuudet ovat kehittyneet hyvään suuntaan

Vuonna 2025 Suomen talous oli kääntymässä taantumasta vaimeaan kasvuun, mutta julkinen talous—erityisesti valtio—pysyi selvästi alijäämäisenä. VM:n ennusteiden mukaan se oli noin 4% BKT:sta. Käytännössä tämä tarkoitti velan lisääntymistä. Velkasuhteen kasvuun vaikuttavat erityisesti korkomenojen kasvu, puolustushankkeet sekä väestön ikääntymisestä johtuvat menot. Erilaiset poikkeustilanteet ja maailman rauhan järkkymisen lisäksi epävarmuutta, vähensivät kulutusta, hidastivat kasvua ja nostivat kustannuksia. Suomen talouden toipuminen otti takapakkia lupaavista ennusteista huolimatta. Ongelmana on epävarmuus ja kotimaisen kysynnän puute.

Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Työmarkkinoihin, geopolittiseen tilanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat painaneet kuluttajien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti. Reaalitulojen kasvu olisi viime vuosina sallinut selvästi nopeamman kulutuksen kasvun, mutta kasvanut säästäminen on syönyt kasvun. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon taso on nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason, ja talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina. Vuonna 2026 kasvu on ennusteiden mukaan 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028.

Vaikka yleistilanne ja osin uskokin tulevaan on heikko, on taloudessa myös positiivista virettä vähintäänkin pinnan alla, kun vaan yleinen tilanne maailmassa vakaantuisi. Investoinneissa pohja on ohi-tettu ja käänne varovaiseen kasvuun on alkanut. Vuonna 2025 investoinnit kasvoivat vajaat 2 prosenttia, mutta kuluvan vuoden aikana kasvun on arvioitu kiihtyvän. Kasvua vetävät erityisesti energiasiirtymä, puolustushankkeet ja asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen, vaikka edelleen rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Aineettomat investoinnit ovat vahvassa kasvussa, samoin kone- ja laiteinvestoinnit, joita puolustushankinnat vauhdittavat.

Kunnat elävät parhaillaan historiallisen tiukkaa ja epävarmaa aikaa talouden näkökulmasta. Epävarmuutta aiheuttavat monet tekijät. Oma osuutensa on luonnollisesti globaalilla tilanteella, joka heiluttaa taloutta erityisesti rahoitusmarkkinoiden kautta. Yleisen turvallisuuden järkkymisen, varautuminen sekä epävarman tilanteen vaikutus yritysten investointihalukkuuteen ja pärjäämiseen yleensä heijastuu vahvasti myös kuntatalouteen erityisesti työllisyyden ja verotulojen kautta. Se myös osin nostaa tuen ja palveluiden tarvetta. Maailmanlaajuinen tilanne vaikuttaa tietysti Suomen ja kaikkien muidenkin maiden talouteen.

Maan talouden tasapainottamisvaateet ja velkaantumiskehityksen katkaisemisyhtymät heijastuvat isosti myös kuntatalouteen erityisesti valtionosuuksien, tukien ja erilaisten velvoitteiden kautta. Kuntaliiton keräämisen ennakkotietojen mukaan yli 40 % kunnista teki tappiollisen tilinpäätöksen. Taloutta

kurittavat heikko suhdannekehitys, verotulojen aleneminen ja kasvaneet työttömyysmenot, vaikka sopeutustoimet ja investointien jarruttaminen auttoivat osaa kunnista selviytymään paremmin. Kaikkiansa tilanne oli kuitenkin haastava ja kokonaisuutena lainakanta kasvoi merkittävästi.

Paikallisesti kehitys yritystoiminnassa on ollut kokonaisuutena orastavan positiivinen tai vähintäänkin odottava. Yritysten nettoperustanta on ollut edelleen positiivinen ja liikevaihdot ovat kokonaisuutena kasvaneet. Myös investointipäätöksiä on tehty. Toisaalta työttömyysluvut ovat valitettavan korkeat ja meidänkin alueella on tullut ikäviä toiminnan poissiirtoja ja myöskin konkurssseja.

Isona haasteena on myös politiikka, jossa käännösliekkkeitä tehdään varsin rivakkaan ja paikoin täysin ennustamattomaan tahtiin suuntaa hakien ja sitä usein myös muuttaen. Erityisen selvästi tämä on näkynyt eri osapuolten räväkkinä ulostuloina ja toisaalta nopeina poissivetoina. Muu voi olla spekulatiota, mutta varmaa on se, että valtionosuudet, tuet tai avustukset eivät tule tulevaisuudessa ainakaan kasvamaan ja jo nyt ne ovat olennaisesti vähentyneet.

Iin kunnan osalta saimme jatkettua varsin napakkaa ja määrätietoista taloudenpitoa. Toimintakulut kasvoivat erittäin maltilliset 5%, jossa isoa osaa näytteli TE- ja työllisyyspalveluiden tuleminen kunnan järjestämistä vastuulle. Ilman sitä, kasvu olisi ollut jopa miinusmerkkinen. Henkilöstökulujenkin osalta kasvu oli vain 5%, jossa on mukana edellä mainittu toiminnan muutos. Tämä lienet maltillista, kun kunta-alan palkkaratkaisu toi jo 3 %:n kasvun. Iin osalta henkilötyövuodet pienenevät edelleen noin 20 henkilötyövuodella. Näistä iso osa on hanketyövoimaa.

Kulupuoli oli siis esimerkillisesti hallinnassa. Iin ja koko kuntakentänkin osalta isoimmat haasteet olivat vuonna 2025 tulopuolella. Työllisyystilanne haastoi ja kunnallisverokertymät jäivät vaatimattomaksi. Ne pienenevät edellisestä vuodesta 3 %:a jääden talousarviosta noin 650 t€. Kiinteistöverotulot pelastivat tulopuolta ennakoitusti uusien tuuli- ja aurinkovoimaloiden ansiosta. Kasvu kiinteistöverotuloissa oli jopa 9,2 % (noin 470 t€). Ilahduttavaa oli myös yhteisöverotulojen 3,5%:n kasvu yleisestä taloustilanteesta huolimatta.

Vuosi 2025 on ollut aktiivinen ja olemme saaneet myös paljon hyvää palautetta ja julkisuutta. Erilaiset teot, tempaukset, tapahtumat ja hankkeet ovat nousset positiivisesti muidenkin tietoon. Näistä voitaneen mainita rannan suunnittelukilpailu ja sitä seuraava kaavoitus, Vihkosaaren uimaranta, oma osuutemme Oulu2026-teeman valmisteluissa, Pohjois-Pohjamaan hyvinvointipalkinnon kunniaksi järjestetty Hyvinvointifoorumi sekä Valtarin koulun investointipäätös. Investointisuman osalta meillä on vielä ratkaistavana Nätteporin toimintojen sijoittaminen sekä korjausvelka infran osalta. Investoinnit ja ratkaisut niiden toteuttamiseksi ovat isoja ja haasteellisia, mutta ne tukevat tulevaisuutta, pito-, veto- ja elinvoimaa sekä kunnan kasvatus, sivistys ja kulttuurityötä.

Toimialoittain tarkasteltuna hallinto- ja talouspalveluissa vietiin läpi kunta- ja aluevaalit, organisaation kehittämisessä edettiin konsernitasolle omistajaohjauksineen. Myös uusi tasopalkkajärjestelmä otettiin käyttöön. Yhdyskuntapuolella leimaa-antava oli henkilövaihdokset avainpaikoilla ja niistä ajoittain johtunut resurssivaje. Vuoden aikana miehitys saatiin kuitenkin aika tavalla kuntoon. Tilanteesta huolimatta iso Valtarin koulun kilpailutus hoitui mallikkaasti ja projekti pääsi starttaamaan vuoden viimeisillä viikoilla. Vuoden 2025 aikana valmistui myös mm. Illinsaaren hiihtosillat, Sääskenharjun kaato- paikan maisemointi ja aloitettiin MAL-hankkeiden suunnittelu.

Sivistyspalveluissa merkittäviä kokonaisuuksia olivat oppimisen tuen lakisääteiset muutokset ja inklusion kehittäminen, opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueiden toimintatapojen yhdenmukaistaminen yhteisiksi sivistyspalveluiksi, lukion kehittämistyöryhmän jatkuminen ja lukion rehtorin valinta sekä YT-menettely, talouden johtamiseen ja budjettien suunnitteluun liittyvä kehittäminen.

Hyvinvointipalveluissa isoin muutos oli TE-palveluiden siirtyminen osaksi kunnan lakisääteisiä peruspalveluja. Kyseessä oli merkittävä valtakunnallinen uudistus. Iissä muutos toteutettiin hallitusti: uusi organisaatio, toimintamallit ja yhteistyörakenteet saatiin käyntiin suunnitellusti ilman palvelukatkoksia. Työllisyyspalveluiden käynnistyminen kunnassa näkyi myös aktiivisena yritysyritystyönä. Hyvinvointipalveluiden käyttö kaikkiansa pysyi korkealla tasolla koko vuoden. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja

nuorisopalvelut sekä kansalaisopisto tavoittivat laajasti kuntalaisia, ja monissa palveluissa osallistujamäärät jopa kasvoivat – tämä kertoo palveluiden merkityksestä arjessa. Matalan kynnyksen palveluja vahvistettiin käytännönläheisesti. Hyviä esimerkkejä tästä ovat lisi-Apu-kahvila, joka tarjoaa kohtaamispaikan ja tukea arkeen, sekä lainattava soutuvene, joka mahdollistaa liikkumisen ja virkistystyksen kaikille kuntalaisille helposti ja maksuttomasti.

Elinvoima- ja yrityspoolella oli vilkasta. Isoja kokonaisuuksia olivat Vt 4:n ja asemanseudun suunnittelu ja -selvitykset, energiahankkeet, Valoa Networksin (Meta) hanke ja Hervan yleis- ja asemakaavoitus. Myös pitkään tehty, laaja strateginen yleiskaava valmistui. Kehitys- ja kaavoitustyö oli aktiivista Kirkon rannan osalta. Lisäksi useita tuulivoimahankkeita oli kaavoituksessa, myös Pentinkankaan avajaiset pidettiin ja Liesharjun tonttipäivät olivat menestys. Yrityksiä on perustettu hyvin ja myös nettoperustanta oli erittäin hyvä. Findoor julkisti uuden tehtaan rakentamisen ja Micropoliksen lisäsiiven suunnittelu alkoi.

Kokonaisuuden osalta tilinpäätös päättyi 849 t€ alijäämäiseksi, joka oli alkuperäiseen talousarvioon 350 t€ parempi kuin alkuperäinen talousarvio. Tätä voitane pitää kohtuullisena torjuntavoittona vallinneessa haasteellisessa ympäristössä. Se saatiin tehtyä myös niin, että elinvoima sekä veto- ja pitovoima mieluummin kasvoi kuin pieneni. Vaikka monet muutokset näkyivät isosti arjessa. Henkilöstö teki erittäin hyvää, sitoutunutta ja vastuullista työtä. Esimiestyönkehittäminen selvästi näkyi ja on myös todella ilahduttavaa, että sairauspoissaolojen lasku oli erittäin merkittävä.

Kokonaisuuden osalta iso kiitos kuuluu aivan kaikille niin henkilöstölle, päättäjille kuin sidosryhmillekin. Rutistus on ollut ensiarvoisen tärkeää tulevaisuuden haasteiden ja myös tavoitteisiin vastaamisen kannalta. Yhtään ylimääräistä pelivaraa ei ole ja muutokset ovat nykymaailmassa arvaamattoman nopeita. Tärkeää on myös pitää kiinni positiivisesta kierteestä ja tulevaisuuden uskosta. Meiltä täytyy löytyä uskallusta luottaa tuleviin tuloihin, satsata tässä vaiheessa elinvoimainvestointeihin sekä elinvoimaa tuoviin tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Pelkästään säästämällä mikään kunta ei ole noussut suosta mutta moni on kiihdyttänyt negatiivista kierrettään.

lissä 19.3.2026

Marjukka Manninen
kunnanjohtaja

2.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan tilinpäätöskokonaisuutta kuvaa seuraava kaavio:

Tilivelvolliset toimielimet 1.1.-31.5.2025, toimielinten tilivelvolliset jäsenet

<u>Kunnanhallitus:</u> <u>Teijo Liedes, puheenjohtaja</u> <u>Sanna Valaja, 1 varapi.</u> <u>Petri Tervonen, 2. varapi.</u> <u>Reijo Kehus</u> <u>Noora Huotari</u> <u>Helka Tapio</u> <u>Hannu Kaisto</u> <u>Petri Hyvönen</u> <u>Aila Paaso</u> <u>Risto Säkkinen</u> <u>Leena Tiiro</u>	<u>Tarkastuslautakunta:</u> <u>Eila Fäldt, puheenjohtaja</u> <u>Johannes Tuomela, varapuheenjohtaja</u> <u>Simo Paakkola</u> <u>Eija Alaraasakka</u> <u>Anna Turtinen</u> <u>Ville Nikkinen</u>
<u>Keskusvaalilautakunta:</u> <u>Tapani Teppo, puheenjohtaja</u> <u>Pekka Nevalainen, varapuheenjohtaja</u> <u>Anna Turtinen, 10.2.2025 saakka</u> <u>Merja Jeronen, 24.2.2025 alkaen</u> <u>Henri Seppänen, 11.2.2025 saakka</u> <u>Tauno Kova, 24.2.2025 alkaen</u> <u>Aila Paaso, 21.1.2025 saakka</u> <u>Kaisa Kerätär, 24.2.2025 alkaen</u>	<u>Yhdyskuntalautakunta:</u> <u>Sanna Valaja, puheenjohtaja</u> <u>Sauli Keltamäki, 1 vpi,</u> <u>Jarmo Lauri, 2 vpi</u> <u>Taina Häkkinä</u> <u>Mika Jutila</u> <u>Harri Sanaksenaho</u> <u>Kirsti Keränen</u> <u>Eila Fäldt</u> <u>Seppo Keltamäki</u>
<u>Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta:</u> <u>Reijo Kehus, puheenjohtaja</u> <u>Leena Tiiro, 1 vpi.</u> <u>Pirjo Klasila, 2 vpi.</u> <u>Pekka Koskela</u> <u>Pekka Nevalainen</u> <u>Veliheikki Hyvärinen</u> <u>Aila Paaso</u> <u>Katja Torvinen</u> <u>Sauli Keltamäki</u>	<u>Rakennuslautakunta:</u> <u>Eero Alaraasakka, puheenjohtaja</u> <u>Sauli Keltamäki, 1. vpi.</u> <u>Petri Hyvönen, 2. vpi.</u> <u>Arto Junes</u> <u>Mervi Jyrkäs</u> <u>Satu Nevatalo</u> <u>Ville Veijola</u> <u>Maire Turtinen</u> <u>Inka Laurila</u>
<u>Hyvinvointilautakunta:</u> <u>Sirpa Varanka, puheenjohtaja</u> <u>Johanna Jakku-Hiivala, 1. vpi.</u> <u>Jari-Jukka Jokela, 2. vpi.</u> <u>Jarkko Kärki</u> <u>Satu Sassi</u> <u>Jaska Kakko</u> <u>Heli-Hannele Haapaniemi</u> <u>Jussi Kurttila</u> <u>Pertti Huovinen</u>	<u>lin vesiliikelaitoksen johtokunta:</u> <u>Tauno Kivelä, puheenjohtaja</u> <u>Oili Kaleva, 1 vpi</u> <u>Annika Peltovuoma, 2. vpi.</u> <u>Jari-Jukka Jokela</u> <u>Jukka Jussila</u> <u>Sirpa Varanka</u> <u>Veliheikki Hyvärinen</u> <u>Ville Veijola</u> <u>Aila Wiik</u>

Tilivelvolliset toimielimet 1.6.-31.12.2025, toimielinten tilivelvolliset jäsenet

<u>Kunnanhallitus:</u> <u>Sanna Valaja, puheenjohtaja</u> <u>Petri Tervonen, 1 varapi.</u> <u>Hannu Kaisto, 2. varapi.</u> <u>Ilkka Pakonen</u> <u>Reijo Kehus</u> <u>Helka Tapio</u> <u>Noora Huotari</u>	<u>Tarkastuslautakunta:</u> <u>Risto Säkkinen, puheenjohtaja</u> <u>Petri Hyvönen, varapuheenjohtaja</u> <u>Kirsti Keränen</u> <u>Aila Paaso</u> <u>Anna Turtinen</u> <u>Arto Tikkanen</u>
---	--

<u>Petteri Mäenpää</u> <u>Heli-Hannele Haapaniemi</u> <u>Leena Tiiro</u> <u>Markku Järvenpää</u>	
<u>Keskusvaalilautakunta:</u> <u>Kirsimaria Pakonen, puheenjohtaja</u> <u>Sirpa Jääskeläinen, varapuheenjohtaja</u> <u>Sauli Keltamäki</u> <u>Henri Seppänen</u> <u>Martti Kaarre</u>	<u>Yhdyskuntalautakunta:</u> <u>Jari-Jukka Jokela, puheenjohtaja</u> <u>Jarmo Lauri, 1 vpi.</u> <u>Mika Jutila, 2 vpi</u> <u>Kirsimaria Pakonen</u> <u>Taina Häkkinä</u> <u>Juha-Matti Paaso</u> <u>Sirpa Jääskeläinen</u> <u>Minna Halonen</u> <u>Harri Sanaksenaho</u>
<u>Sivistyslautakunta:</u> <u>Raino Ojala, puheenjohtaja</u> <u>Katja Rousu, 1 vpi.</u> <u>Mari Räinen, 2 vpi.</u> <u>Antti Lapinkangas</u> <u>Petri Hyvönen</u> <u>Kati Södö</u> <u>Pirjo Klasila</u> <u>Ville Veijola</u> <u>Arto Tikkanen</u>	<u>Rakennuslautakunta:</u> <u>Reijo Kehus, puheenjohtaja</u> <u>Seppo Miettunen, 1. vpi.</u> <u>Katri Mustonen, 2. vpi.</u> <u>Eero Alaraasakka</u> <u>Sauli Jaara</u> <u>Sonja Alaraasakka</u> <u>Jari-Jukka Jokela</u> <u>Tuija Alikoski</u> <u>Heli-Hannele Haapaniemi</u>
<u>Hyvinvointilautakunta:</u> <u>Jussi Kurttila, puheenjohtaja</u> <u>Anne Matikainen, 1. vpi.</u> <u>Johanna Jakku-Helama, 2. vpi.</u> <u>Kati Södö</u> <u>Helka Tapio</u> <u>Pekka Koskela</u> <u>Markku Jaakkola</u> <u>Niko Ukkola</u> <u>Jukka Kiuttu</u>	<u>lin vesiliikelaitoksen johtokunta:</u> <u>Mika Jutila, puheenjohtaja</u> <u>Teppo Kakkonen, 1 vpi</u> <u>Juha-Matti Paaso, 2. vpi.</u> <u>Sonja Alaraasakka</u> <u>Kirsti Keränen</u> <u>Veera Kuha</u> <u>Noora Huotari</u> <u>Marko Härkönen</u> <u>Seppo Keltamäki</u>

Tilivelvolliset luottamushenkilötoimielimet

Kunnanhallitus

Lautakunnat

Johtokunta

Tilivelvolliset viranhaltijat:

kunnanjohtaja Marjukka Manninen

hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival

sivistysjohtaja Virpi Risteelä

yhdyskuntajohtaja Kyösti Rajaniemi, 5.2. saakka

yhdyskuntajohtaja Johanna Vakkuri, 10.6. alkaen

Tilivelvollinen liikelaitoksessa:

lin vesiliikelaitoksen johtaja/yhdyskuntajohtaja Kyösti Rajaniemi, 5.2. saakka

lin vesiliikelaitoksen johtaja/yhdyskuntajohtaja Johanna Vakkuri, 10.6. alkaen

2.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

(Lähde: VM kuntatalousohjelma syksy 2025, VM taloudellinen katsaus 12/2025 ja Kuntaliitto 12/2025)

Valtiontalous ja talouden kehitys

Vuonna 2025 Suomen talous on kääntymässä taantumasta vaimeaan kasvuun, mutta julkinen talous—erityisesti valtio—pysyy selvästi alijäämäisenä. VM:n ennusteiden mukainen valtion nettolou-tonanto on useiden miljardien alijäämäinen ja alijäämä on noin 4% BKT:sta lukkaa, mikä pitää valtion velkasuhteen nousu-uralla. Velkasuhteen kasvuun vaikuttavat erityisesti korkomenojen kasvu, puolustushankkeet sekä väestön ikääntymisestä johtuvat menot. Sopeutustoimet (menoleikkaukset ja veroperustemuutokset) hidastavat velkaantumista, mutta eivät käännä velkasuhdetta vielä las-kuun.

Suomen talouden toipuminen otti takapakkia kuluvan vuoden aikana. Ongelmana on kotimaisen ky-synnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon taso on nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason, ja talouden odotetaan toipuvan tulevina vuosina. Vuonna 2026 kasvu on 1,1 prosenttia, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028.

Kotitalouksien ostovoiman kasvu on vuonna 2025 hidasta johtuen heikosta työllisyystilanteesta, so-siaalietuuksien leikkauksista ja kulutusverojen korotuksista. Käytävissä olevan reaalityulon enna-koidaan kasvavan noin puoli prosenttia, ja ostovoimaa tukee lähinnä keskiansioiden nousu. Kulutuk-sen heikko tilanne ei selity pelkästään tulojen hitaalla kasvulla. Työmarkkinoihin, geopoliittiseen ti-lanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat painaneet kulutta-jien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti. Reaalityulojen kasvu olisi viime vuosina sallinut selvästi nopeamman kulutuksen kasvun, mutta nyt on kasvanut säästäminen.

Investoinneissa pohja on ohitettu ja käänne varovaiseen kasvuun on alkanut. Vuonna 2025 inves-toinnit kasvavat vajaat 2 prosenttia, mutta ensi vuodesta alkaen kasvu nopeutuu. Kasvua vetävät erityisesti energiasiirtymä, puolustushankkeet ja asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen. Ai-neettomat investoinnit ovat vahvassa kasvussa, samoin kone- ja laiteinvestoinnit, joita puolustus-hankinnat vauhdittavat.

Kuntatalous

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitat-tuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä se-littävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Tiedot käyvät ilmi kuntata-louden tilaa vuonna 2025 arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä.

Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työttömyyden aiheuttamien lisäkulujuen vuoksi. Muissa tehtävissä, kuten esimerkiksi opetuksessa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalve-luissa, kulutaso pysyi ennallaan. Näyttäisikin siltä, että kunnat ylsivät torjuntavoittoon eli rahoittivat heikosta työllisyydestä johtuvia lisäkustannuksia muista tehtävistä sopeuttamalla.

Oman alueen taloudellinen kehitys

Pohjois-Pohjanmaan talouskehitys on viime vuosina ollut selvästi matalasuhdanteessa, jota ovat

vauhdittaneet erityisesti rakennus- ja teollisuusalojen vaikeudet, kansainväliset kriisit sekä yritysten konkurssien lisääntyminen. Samalla kuitenkin ennakoidaan, että talous alkaa vähitellen elpyä vuoden 2025–2026 aikana, kun sopeutuminen ja uudet kasvualat vahvistuvat.

Pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi keskiarvoa heikommat. Työttömyys on korkea ja pitkäaikaistyöttömiä on lähemmäs 10 000. Yritysten on haastavaa saada rahoitusta ja yrityksiä painavat myös kannattavuushaasteet. Maakunta on kuitenkin yksi Suomen suurimmista investointialuista. Aluelle on vireillä energia-, teollisuus- ja datakeskus-hankkeita 9,8-10,3 miljardin arvosta. Toteutetaan hankkeet toisivat yli 1,3 miljardin arvonlisän sekä 4000 htv:tä.

Alueella väestön ikääntyminen ja väheneminen heikentävät kuntien taloutta. Väestö keskittyy Oulun seudulle, muualla väestö vähenee. Työperäinen maahanmuutto ja koulutusvetovoima ovat ratkaisevia tekijöitä työvoiman ja asukkaiden saannissa vuosille 2026-2030.

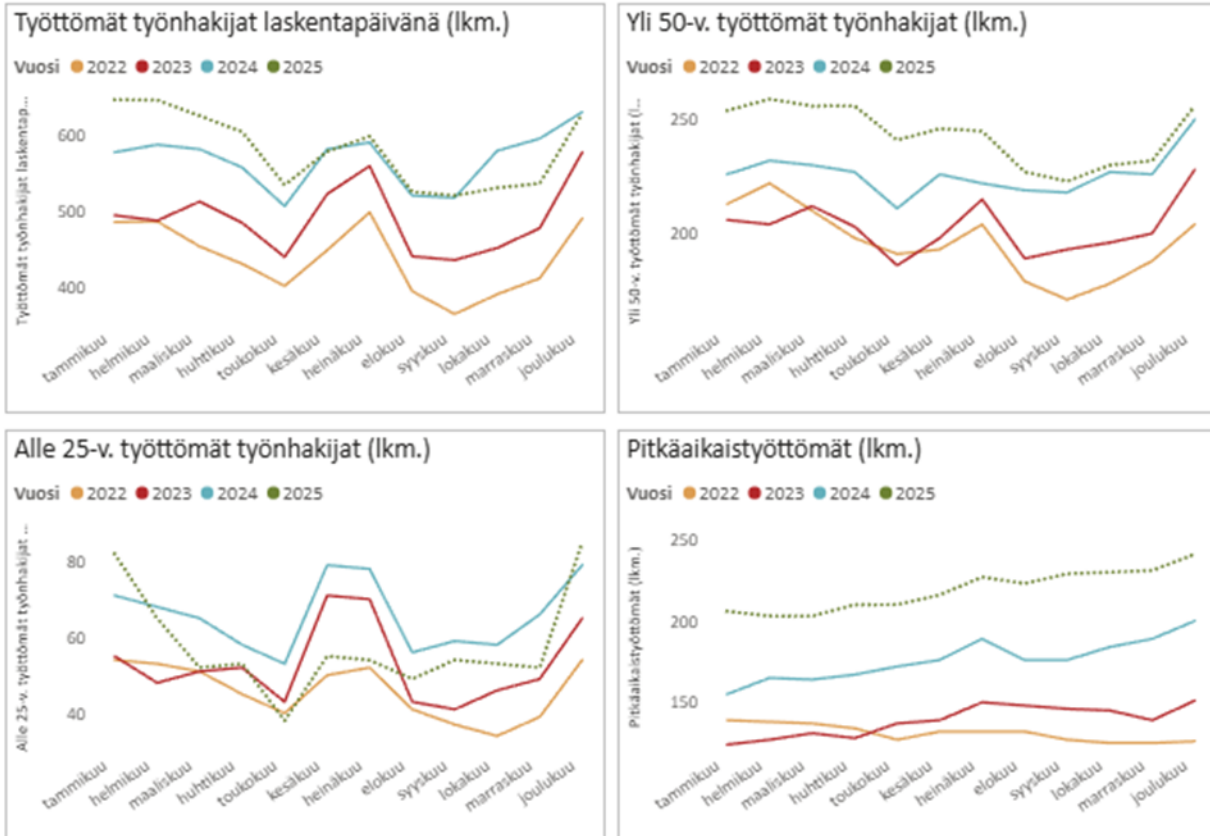
2.2.3.1 Työllisyys

Kuntien tehtävät laajenivat vuoden 2025 alusta TE-palveluiden siirryttyä kuntien peruspalvelutehtäväksi. Työllisyysalueet ja kunnat aloittivat työllisyyspalvelujen tuottamisen hyvin haastavassa työmarkkinatilanteessa, jossa työttömyys oli voimakkaassa nousussa ja työvoiman kysyntä monilla aloilla laskussa. Syksyllä 2024 työttömien määrän arveltiin laskevan vuonna 2025, mutta heikon työllisyystilanteen jatkumisesta johtuen työttömien määrä pysyi edelleen korkealla. Uusia avoimia työpaikkoja tuli hakuun aiempaa vähemmän, mikä vaikeuttaa lomautettujen ja irtisanottujen nopeaa työllistymistä. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien suuri määrä hidastaa työllistymistä työttömyysjakson jälkeen.

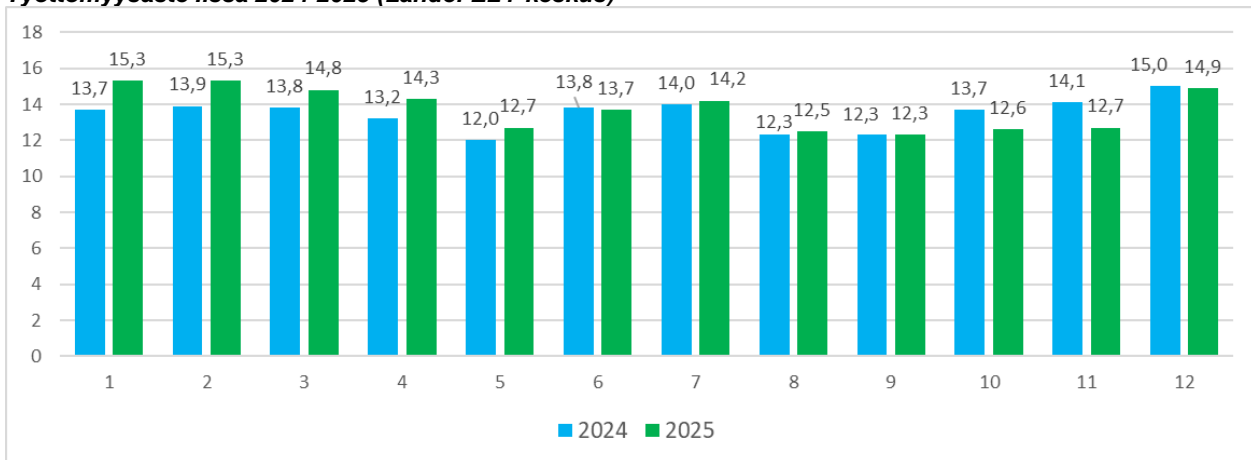
TE-uudistus toi kuntaa uuden valtionosuustehtävän, mutta TE-tehtävät eivät siirtyneet valtiolta kuntiin kustannusneutraalisti, vaan selkeästi aliresurssoituina. Uudistuksen myötä kuntaan siirtyi liikkeenluovutuksella uutta henkilökuntaa, joille perustettiin viisi omavalmentajan virkaa kunnan työllisyyspalveluiden oman henkilöstön lisäksi. TE-palvelu –uudistus lisäsi myös merkittävästi kuntien vastuuta työttömyysturvasta.

Rakenne- ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Yleinen työllisyystilanne ja palkkatukityöllistämisen väheneminen lisäsivät etenkin pitkäaikaistyöttömien määrää. Työttömien kuukausittainen keskimäärä kasvoi kaikissa muissa kategorioissa paitsi alle 20- ja alle 25-vuotiaiden keskuudessa. Eniten työttömyys nousi vuodentakaisesta pitkäaikaistyöttömien ja yli 50-vuotiaiden kategorioissa. Keskimääräinen työttömyysaste lissä vuonna 2025 kuukaudessa oli 13,8 % (581 työttöntä työnhakijaa). Suurimmillaan työttömyysaste oli tammi- ja helmikuussa 15,3 % (646) ja alimmillaan syyskuussa 12,3 % (520), kun vuonna 2024 keskimääräinen työttömyysaste oli 13,5 % (568), suurimmillaan joulukuussa 15,0 % (630) ja alimmillaan toukokuussa 12,0% (506). Lomautettujen määrä laski edellisvuodesta. (Lähde ELY-keskus)

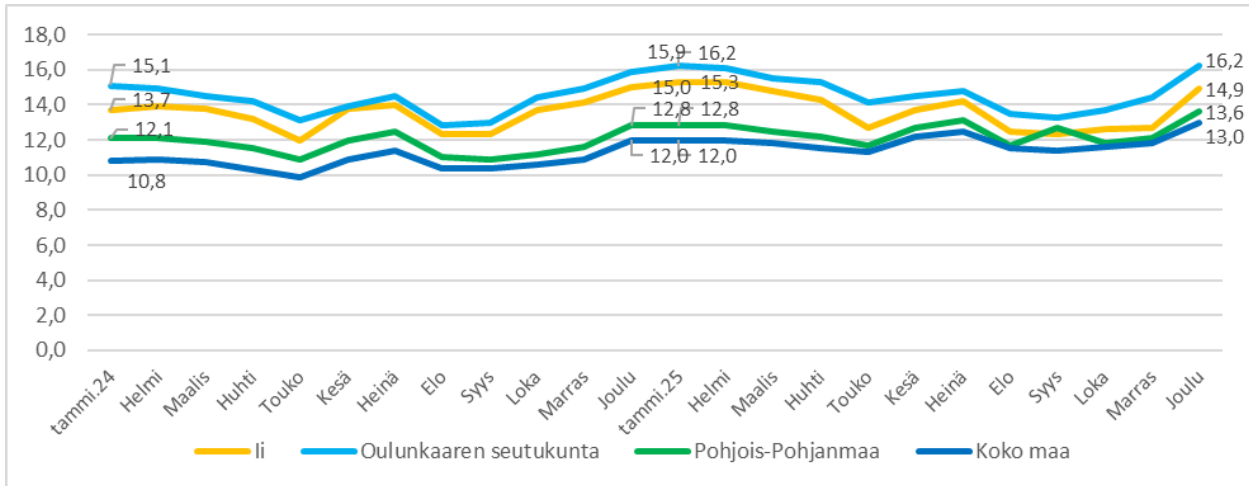
Työttömät työnhakijat kuukauden lopussa 2022-2025 (Lähde: TEM, Työnvälitystilasto)

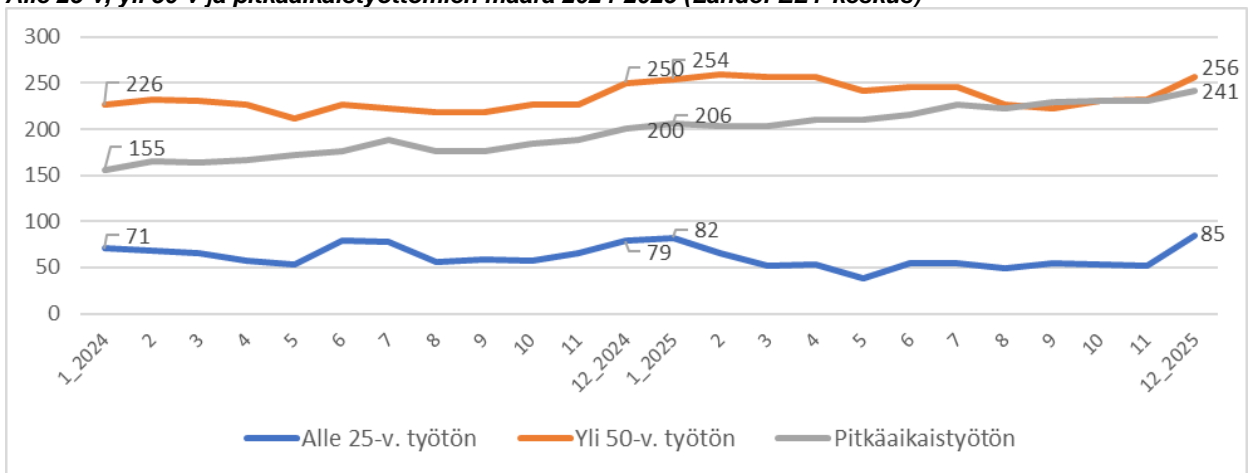
Työttömyysaste lissä 2024-2025 (Lähde: ELY-keskus)

Työttömyysaste 2024-2025: li, Oulunkaaren seutukunta, P-Pohjanmaa ja koko maa (Lähde: ELY-keskus)

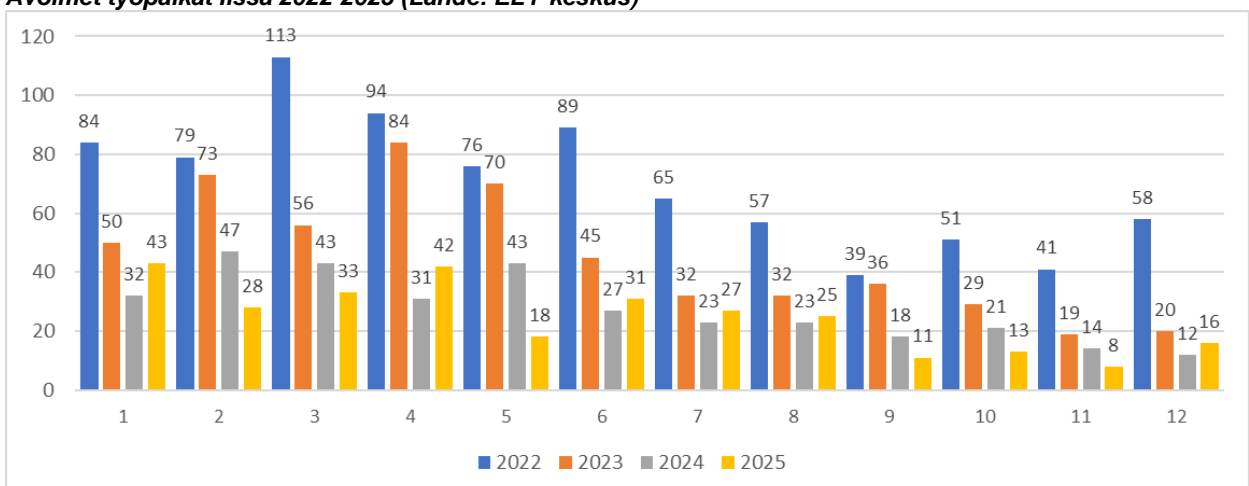

Alle 25-v, yli 50-v ja pitkäaikaistyöttömien määrä 2024-2025 (Lähde: ELY-keskus)

Avoimien työpaikkojen määrä väheni edelleen vuonna 2025. Enimmillään työpaikkoja oli avoinna tammikuussa (43) ja vähimmillään marraskuussa (8).

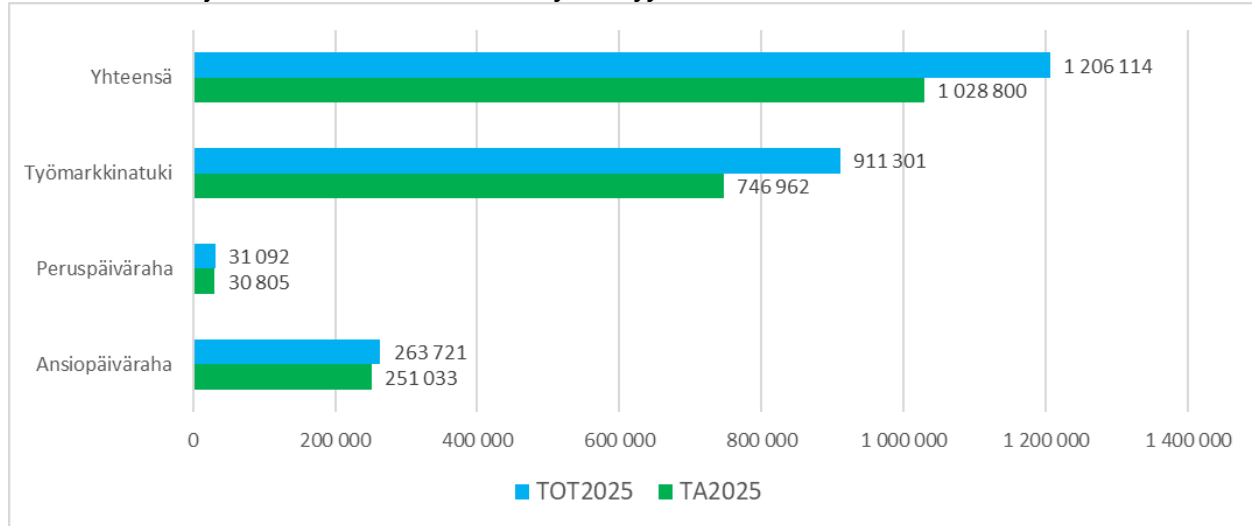
Avoimet työpaikat lissä 2022-2025 (Lähde: ELY-keskus)

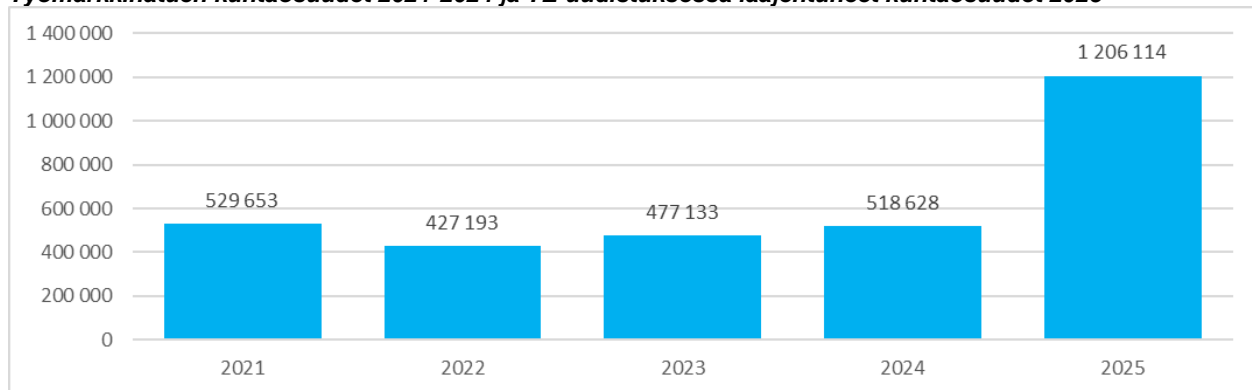
Vuoden 2025 alusta kunnan maksuosuus työttömyysetuuksista laajentui koskemaan työmarkkinatuen lisäksi osaa ansiosidonnaisesta päivä- ja peruspäivärahasta. Lisäksi työttömyysetuuksien kunnan maksuosuudet aikaistui ja nousivat asteittain jo 100 työttömyyspäivän jälkeen. Työllistymistä

edistävissä palveluissa mukanaolo ei myöskään enää poistanut kunnan työttömyysetuuksien maksuvelvoitetta, mikä lisäsi merkittävästi etenkin työmarkkinatuen kunnan maksuosuutta, kun yleinen työttömyystilanne pysyi heikkona. Myös Sote-uudistuksen vaikutukset näkyvät kunnan työmarkkinatuen maksuosuuksien kasvussa, koska työnhakija-asiakkaiden ohjautuminen työkyvyn selvityksiin ja oikealle etuudelle, esim. sairauspäivärahalle on heikentynyt. Heikon työllisyystilanteen vuoksi TE-uudistukselle asetettu tavoite työnvälityksen tehostamisesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa kunnan maksuosuuksien määrään ei ensimmäisen vuoden aikana toteutunut.

Kunnan arvioidut ja toteutuneet maksuosuudet työttömyysetuuksista 2025

Työmarkkinatuen kuntaosuudet 2021-2024 ja TE-uudistuksessa laajentuneet kuntaosuudet 2025

2.2.3.2 Työllisyyden edistäminen

Kunnan työllisyyspalveluiden toiminta uudistui merkittävästi päävastuun työllisyyden hoidosta siirtyessä kunnalle ja työllisyysalueelle. Uudistuksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työnhakijoiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Käytännön palvelut kuntalaisille järjestettiin 1.1.2025 alkaen pääasiassa kunnan toimesta alueen yhteisen toimintamallin mukaisesti lähipalveluina. Oulu vastuukuntana koordinoi työllisyysalueen toimintaa ja järjesti erityisasiantuntijuutta vaativat keskitetyt ja tukipalvelut koko työllisyysalueelle. Keskeiseksi tavoitteeksi asetettiin tehokas työnvälitys, jossa asiakkaat etenevät töihin ja työnantajat saavat osaavaa työvoimaa. Kehittämistyötä tehtiin laajasti oman organisaation henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.

Tavoitteena on että, tuomalla palvelut lähemmäksi asiakkaita tuetaan työllistymisen ja elinvoiman kasvua. Kunnan työllisyyspalveluiden lähipalvelut pohjautuvat omavalmentajamalliin, jossa kasvokkaista palvelua sekä valmentavaa ja jalkautuvaa työtettä pyrittiin lisäämään. Työllisyyspalveluiden henkilöstön työnjakoa uudistettiin liikkeenluovutuksella kuntaan 1.5.2025 siirtyneiden työntekijöiden

virkoihin nimittämisen jälkeen muodostamalla kolme tiimiä. Tiimien työskentely vauhditti uusien toimintamallien kokeiluja ja käyttöönottoa alle 30-vuotiaiden nuorten työelämäpalveluissa, aikuisten yli 30-vuotiaiden työelämäpalveluissa ja yritys- ja rekrytointipalveluissa. Nuorten monialaisen tuen palveluita kehitettiin yhteistyössä kunnan etsivän nuorisotyön ja työllisyysalueen nuorten monialaisten palveluiden verkoston kanssa.

Kunnan työllisyyspalvelun ekosysteemiä rakennettiin yhdessä työllisyysalueen ja muiden toimijoiden kanssa ja kehittämistyö jatkuu edelleen.

Aktiivisten työvoimapoliittisten palveluiden käyttö väheni joiltain osin. Lakimuutosten ja palkkatukimäärärahojen vähennyttä kuntaan palkkatuella työllistämistä ei enää toteutettu alkuvuoden velvoitetyöllistämistä lukuun ottamatta. Kuntien työllistämismäärärahat poistettiin 2.9.2024 57 vuotta täyttäneiden osalta ja helmikuun 2025 loppuun mennessä viimeisten velvoitetyöllistettyjen työsuhteet päättyivät. Heikentynyt työllisyystilanne, lomautukset ja irtisanomiset vähensivät myös yrityksiin työllistämistä palkkatuella. Kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen hyvinvointialueen järjestämisvastuulle on vähentänyt viime vuosina palveluihin osallistuneiden määrää merkittävästi. Hyvinvointialueen organisaatiomuutokset vaikuttivat myös työttömien terveystarkastuksen toteutumiseen kuluneena vuonna. Lähipalveluna paikkakunnalla aiemmin toteutuneet terveystarkastukset siirtyivät vuoden 2025 lopulla pääsääntöisesti etä- ja kivijalkapalveluiksi Haukiputaalle.

Yhden omavalmentajan työpanos keskitettiin työnantajapalveluiden kehittämiseen ja yhteistyön tiivistämiseen lin Micropolis Oy:n ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Toiminnalla pyrittiin tekemään uudistuvaa TE-palvelua tutuksi paikallisille työnantaja-asiakkaille työnantajien kontaktointeilla, työpaikkavierailuilla, tapahtumiin ja niiden järjestämiseen eri toimijoiden kanssa osallistumalla, viestintää kehittämällä ja tarjoamalla työnantajille ohjausta ja neuvontaa työntekijöiden rekrytointiin ja kohtaannon edistämiseen liittyvissä asioissa. Toiminnan tuloksena syntyi myös useita työ- ja työkokeilupajakoja. Omavalmentajat järjestivät työnhakija-asiakkaille lähipalveluna myös CV-työpajoja työnhaun tukemiseen ja valmennuspalvelujen kehittämistä jatketaan asiakkaiden tarpeiden mukaan vuonna 2026. Työnhakijoita työllistyi yrittäjiksi aiempaa enemmän myös Micropoliksen ja työllisyyspalveluiden henkilöstön yhteistyön tukemina ja työllisyysalueen myöntämien starttirahojen turvin.

Vuonna 2025 kuntalisä kohdennettiin alle 29-vuotiaiden työllistymisen edistämiseen avoimille työmarkkinoille. Loppuvuodesta 2025 valtio päätti rahoittaa nuorten työllistymisen edistämistä uudella nuorten työllisyyssetelillä, joka otetaan käyttöön vuoden 2026 alkupuolella. Kunnan kuntalisän periaatteita tarkistetaan keväällä 2026 nuorten setelin myöntöperusteiden selkiytyttyä ja kohdennetaan tarvittaessa uudelleen.

TE-palvelun ekosysteemin kehittämistä tehtiin myös yhteistyössä Oulun työllisyysalueen vastuukunnan ja muiden kuntien, TYM-verkoston, Pohteen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden, Kelan, muiden terveys- ja kuntoutuspalveluiden tuottajien, oppilaitosten ja työnantajien edustajien kanssa.

Kunta järjesti työpajatoimintaa aiemmasta poiketen vuonna 2025 pääasiassa alle 29-vuotialle nuorille, johon kunta sai myös valtionavustusta. Työllisyysalueella kunnallisten työpajojen määrä on viime vuosina vähentynyt, mutta toiminnalla on kunnassamme ollut tärkeä rooli nuorten palvelujen tarjonnassa. Työpajalla nuorten elämänhallintaa ja työelämävalmiuksia ja jatkokoulujen löytämistä pyrittiin vahvistamaan yksilö-, työ- ja ryhmävalmennuksilla sekä monipuolisen ja merkityksellisen tekemisen kautta.

Kunnan järjestämä ja tukema nuorten kesätyöllistäminen on tärkeä osa työelämäkasvatusta ja ensimmäisten työkokemusten hankintaa. Kunnan yksiköissä tapahtuva kesätyö ja kunnan tukemat kesätyöt kohdentuivat vuosina 2006-2009 syntyneisiin iiläisiin koululaisiin, opiskelijoihin ja opiskelunsa aloittaviin nuoriin, lukuun ottamatta ylioppilaita, ammattiin valmistuneita tai työttömyysturvaan oikeuttavia nuoria. Kunta työllisti omiin yksiköihinsä 79 nuorta, 114 nuorta työllistyi yrityksiin, yhdistyksiin ja seurakuntaan kunnan kesäseteli-tuella ja 11 nuorta toteutti yritystoimintaa oman yritys suunnit-

telman pohjalta Micropolis Oy:n yritysneuvojan sparraamina ja kunnan työllistämispalvelujen kesäryrittäjä-tuella. Kunnan omiin ja kunnan tukemiin kesätöihin vuonna 2025 osallistui yhteensä 204 nuorta.

Nuorten kesätyöllistäminen 2024-2025

Vuosi	Kunnan yksiköt	Kesäseteli-tuki	Kesäryrittäjäyrystuki	Kesäharjoittelijat 18 v.	Yhteensä
2024	69	109	5	6	189
2025	79	114	11	0	204
Muutos edelliseen	+10	+5	+6	-6	+15

2.2.3.3 Väestökehitys

väestö 31.12.	2022	2023	2024	2025	enn. 2026	enn. 2027	enn. 2028
lin kunta	9859	9768	9788	9767	9727	9705	9681
muutos hlö	-56	-91	20	-21	-40	-22	-24

Tilastokeskuksen väestöennuste

lin kunnan väestön kuolleisuus (84 henkilöä) ja syntyvyys (90 lasta) ovat lähes samansuuruiset eli luonnollista väestönlisäystä ei ole. lin kunnan kuntien välinen nettomuutto on muuttotappiollinen 55 henkilöä ja maahan muutto on ollut positiivinen 8 henkilön verran. Vuoden 31.12.2025 kunnan asukasmäärä oli 9767 asukasta, joka oli 21 asukasta vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Tilastokeskuksen Paavo tilaston mukainen asukasluku

	2022	2023	2024
Asukkaat yhteensä (HE)			
91100 li Keskus (li)	6 629	6 653	6 688
91110 li Asemanseutu (li)	867	858	866
91140 Olhava (li)	323	307	314
91150 Yli-Olhava (li)	156	139	139
91210 Jakkukylä (li)	451	424	432
95100 Kuivaniemi Keskus (li)	812	779	764
95110 Kuivaniemi kk (li)	280	270	258
95130 Hyryoja (li)	120	115	114
95160 Oijärvi - Lamminperä (li)	170	161	154

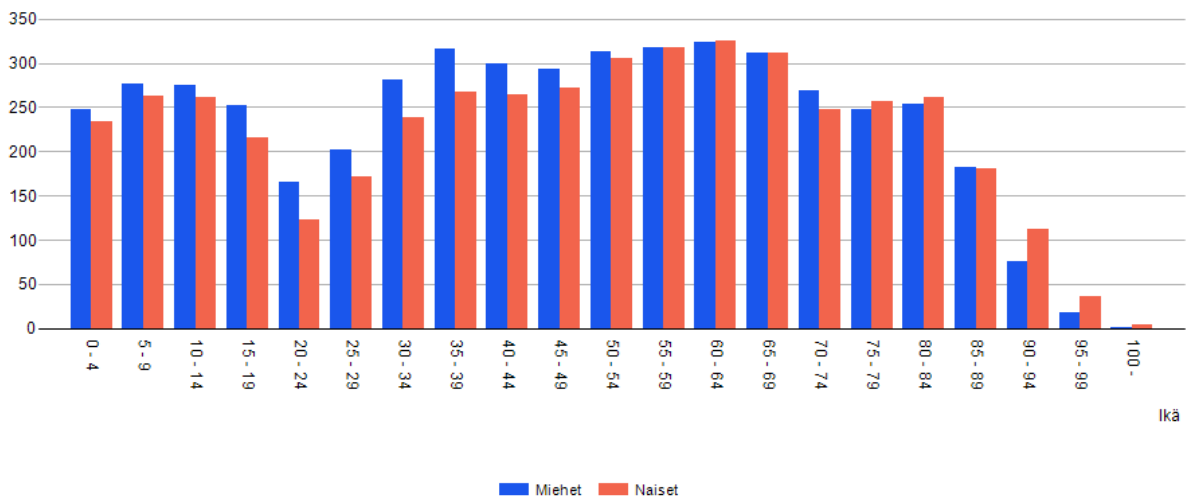
Väestö on kasvanut lin keskustassa kolmen vuoden aikana 59 henkeä. Eniten väestö on vähentynyt Kuivaniemen keskustan alueelta 48 henkeä.

lin kunnan väestön ikärakenne:

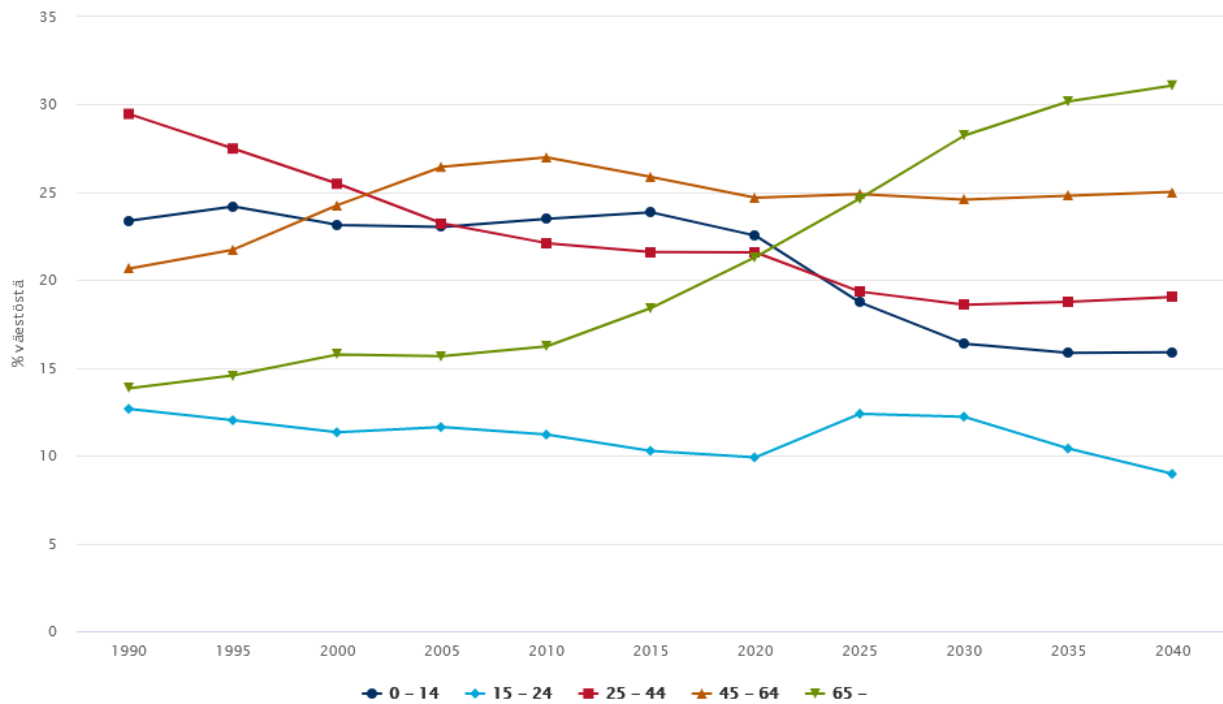
	Väestö 31.12.	
	2023	2024
li		
Yhteensä		
- 9	1250	1206
10 - 19	1470	1499
20 - 29	773	802
30 - 39	1085	1081
40 - 49	1139	1157
50 - 59	1102	1065
60 - 69	1352	1368
70 - 79	1024	1065
80 - 89	457	454
90 -	114	109

(Sotkanet)

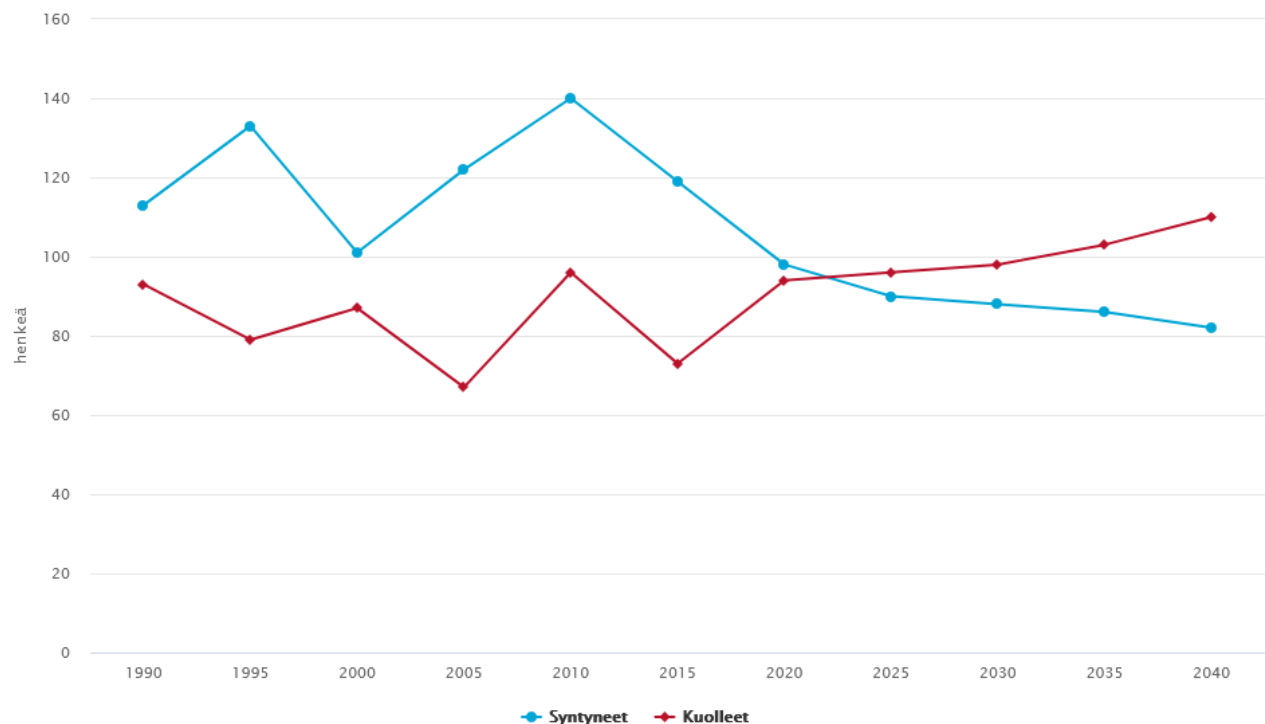
Seuraava ennuste pohjautuu Tilastokeskuksen 2024 väestöennusteeseen väestöstä 31.12.2045.

Väestön ikärakenne, toteutunut ja ennuste li 1990–2040

Syntyneet ja kuolleet, toteutunut ja ennuste li 1990–2040

2.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

lin kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion 9.12.2024 § 101. Alkuperäisen talousarvion alijäämä oli 1,202 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehdyn talousarviomuutoksen jälkeen talousarvion alijäämä kasvoi 2,430 miljoonaan euroon. Määrärahamuutoksia tehtiin yhdyskuntapalveluiden

Sääskenharjun kaatopaikan sulkemiskustannuksiin 0,613 miljoonaa euron lisämäärärahan. Määrärahamuutokset haettiin myös poistohin 0,330 miljoonaa euroa sekä korkokuluihin 0,315 miljoonaa euroa talousarviovaiheessa arviotujen korkotasojen nousemin vuoksi.

Vuoden 2025 aikana merkittävimmät poikkeamat toimintatuloissa talousarvioon verrattuna olivat myyntituotoissa, tuet- ja avustukset sekä muut myyntituotot -tiliryhmissä. Myyntituotot ylittyivät noin 0,235 miljoonaa euroa sekä muut myyntituotot ylittyivät 0,934 miljoonaa euroa, tuet- ja avustukset alittivat talousarvion 0,184 miljoonaa euroa. Myyntituloja nosti arvioitua suurempi lin energian las-
kutkus 0,299 miljoonaa euroa. Talousarviota laadittaessa tuet ja avustukset -tiliryhmään on sisälly-
tetty hankerahoituksien osalta jo tiedossa olleet rahoitukset. Tuet ja avustukset alitus selittyy pää-
osin opetus- ja varhaiskasvatuksen hankkeiden toteutumatta jäännillä sekä sillä ettei kunta työllistä-
nyt työllistämistuella henkilöitä, jolloin tuki jäi saamatta. Muut toimintatulot kasvoivat käyttöomaisuuden
myyntivoittojen kertymisen takia osakkeiden ja vanhojen kiinteistöjen myynnistä johtuen. Kaikki-
aan toimintatuloja kertyi 0,902 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa.

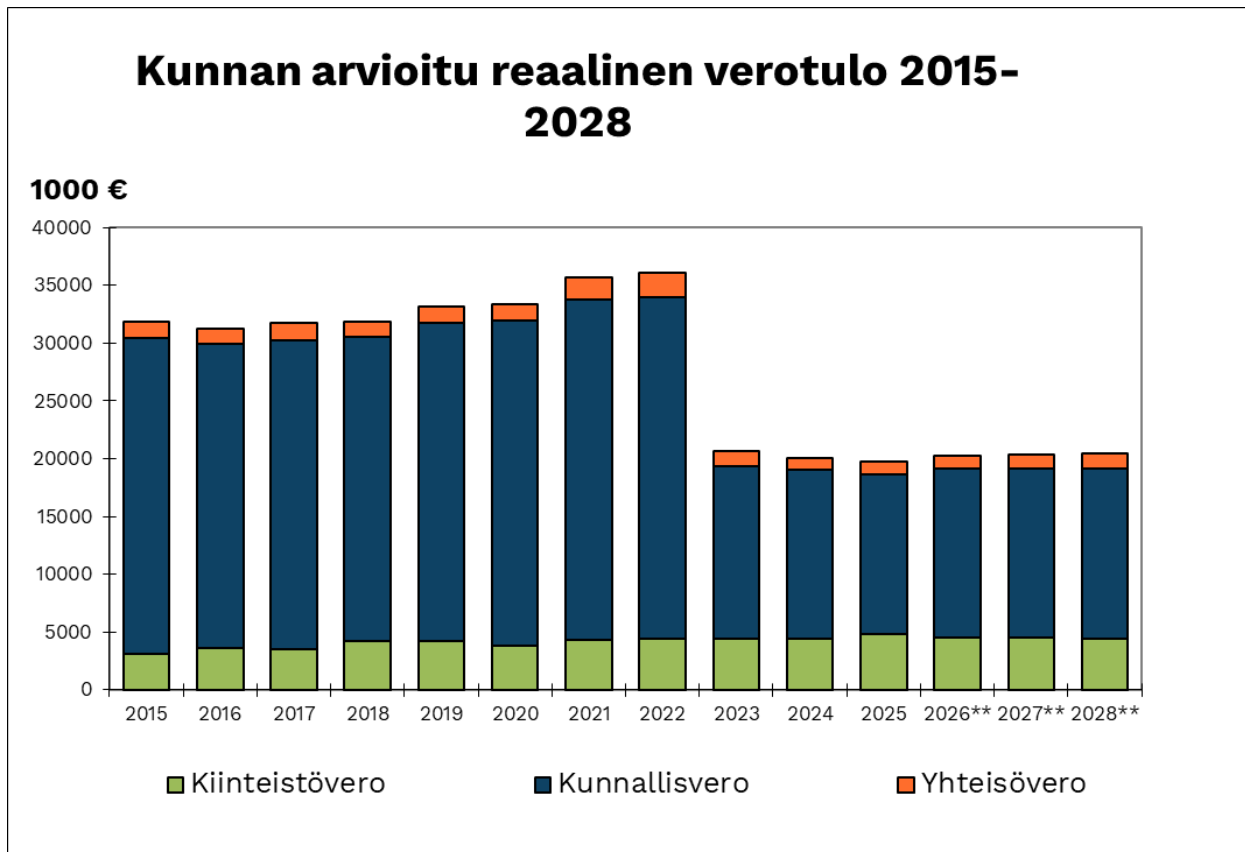
Vuoden 2025 toimintakulut alittivat talousarvion mukaiset kulut 0,954 miljoonalla eurolla. Toiminta-
kuluihin haettiin määrärahalisäys 0,613 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat talousarvion. Henki-
löstökulut (sis. sivukulut) alittuivat 0,474 miljoonaa euroa talousarvioon nähden. Maksetut palkat ja
palkkiot alittivat talousarvion 0,475 miljoonalla eurolla. Eläkekuluissa kuel maksut olittivat talousar-
vion 0,107 miljoonalla eurolla. Henkilöstösivukulut yhteensä alittivat budjetin 0,046 milj. eurolla. Pal-
veluiden ostot ylittyvät talousarvion 0,630 miljoonalla eurolla. Suurimman ylitykset tapahtuivat teiden
ja aluiden kunnossapitopalveluissa, joka ylitti budjetin 0,457 miljoonalla eurolla. 2025 toteutettiin
Sääskenharjun kaatopaikan loppumaisemointityöt, jotka nostivat poikkeuksellisesti teiden ja aluei-
den kunnossapitopalveluita. Palvelusetelin kulut alittuivat 0,172 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2025 tuloveroprosentti pysyi 2024 vuoden tasolla 8,90%. Kiinteistöveroprosentit pysyivät
vuoden 2024 tasolla. Kaikkiaan verotuloja kertyi lin kunnalle 22.792 miljoonaa euroa, joka oli 0,012
miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuoden 2025 verotulokertymässä on vuosilta 2024 ja
2023 tilitettyjä jäännösveroja yhteensä 0,770 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotuloja kertyi +0,470
miljoonaa euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Vastaavasti yhteisöverotulot pysyivät
edellisesvuoden tasolla, nousua oli 0,042 miljoonaa euroa.

Verotulot 2023-2025 (1000 euroa):

tilivuosi/verolaji	2023	2024	2025
kunnallisvero	16.665	16.556	16.056
muutos%	-47,7%	-0,7%	-3,0%
osuus yhteisöveron tuotosta	1.489	1.160	1.202
muutos%	-33,1%	-22,1%	3,6%
kiinteistövero	4.884	5.064	5.534
muutos%	1,8%	3,7%	9,3%
yhteensä	23.038	22.780	22.792
muutos%	-40,7%	-1,1%	0,05%

Lähde Kuntaliiton kuntakohtainen veroennustekehikko

Vuoden 2025 valtionosuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 0,926 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien kasvun selittää Te-palveluiden siirtyminen kunnan lakisääteiseksi tehtäväksi 2025 vuoden alusta. Iin kunnalle on merkittävä tuloerä valtionosuuksiin sisältyvä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, joka oli 5,493 miljoonaa euroa. Yhteensä valtionosuuksia maksettiin 1.434 €/as (ed. vuonna 1.314 €/as). Edelliseen vuoteen verrattuna valtionosuudet nousivat 120 €/as.

Iin kunnan tilikauden tulos oli -1.545 miljoonaa euroa, mikä on määrärahamuutoksen jälkeen 0,953 miljoonaa euroa suurempi kuin talousarvio. Talousarviossa 2025 on päätetty purkaa taseessa olleita investointivaroja yhteensä 0,639 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostui poistoeron vähennyksen jälkeen -0,849 miljoonaa euroa.

2.2.5 Kunnan henkilöstö

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden viimeisen kalenteripäivän (31.12.) mukainen henkilöstömäärä vertailuvuosina. Taulukko ei erottele osa-aikaisia eikä sivutoimisia vaan jokainen työ/virkasuhde lasketaan yhdeksi henkilöksi.

Opetus- ja varhaiskasvatustoimessa määräaikaisten lukumäärään ovat vaikuttaneet avustukset, joilla on palkattu lisähenkilökuntaa. Varhaiskasvatuksen kasvanut palvelutarve ja yksityisten palveluntarjoajien toiminnoissa tapahtuneet muutokset (yksiköiden lakkauttamiset) ovat heijastuneet henkilöstömäärään.

Henkilöstömäärä 31.12. tilanteen mukaisena

Henkilöstö	2022	2023	2024	2025	muutos
vakinaiset	347	337	343	336	-7
määräaikaiset***	123	116	121	132	11

sijaiset	79	51	52	47	-5
työllistetyt	27	18	11	2	-9
oppisopimuksella	1	2	1	4	3
yhteensä	577	524	528	521	-7

Palkkamenojen kehitys 2021 – 2025 on esitetty alla olevassa taulukossa; luvut sisältävät liikelaitoksen

Palkkamenojen kehitys v. 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025	muutos	ero %
vakinaisen henkilöstö	7 358 151	7 361 906	7 164 384	7 710 268	8 680 880	970 612	12,59 %
määräaikainen henkilöstö	2 796 051	3 249 846	3 011 257	3 171 818	2 635 547	-536 271	-16,91 %
sairaus- ja äit.lomasijaiset	645 675	1 125 194	845 983	571 853	488 162	-83 691	-14,64 %
muut sijaiset	1 015 303	1 439 542	1 513 134	639 618	411 329	-228 289	-35,69 %
erilliskorvaukset	283 871	335 642	288 858	371 832	349 959	-21 873	-5,88 %
muut korvaukset	400	3 308		19 929	8 661	-11 268	100 %
palkkatuki	552 334	503 142	461 848	377 583	15 787	-361 796	-95,82 %
tuntipalkat	308 271	256 079	257 140	266 068	273 944	7 876	2,96 %
opettajat kuel	2 871 908	2 732 868	2 867 457	3 116 273	3 152 306	36 033	1,16 %
opettajat vel	2 237 859	2 166 190	2 372 457	2 518 476	2 536 407	17 931	0,71 %
jaksotetut palkat	395 124	- 129 295	57 168	23 276	31 540	8 264	35,51 %
yhteensä	18 464 947	19 044 422	18 839 686	18 786 994	18 584 520	-202 474	-1,08 %

Sairauspoissaolojen määrä laski hieman vuoden 2025 aikana. Henkilöstöraporttiin sisältyy oma osio sairauspoissaolopäivien määrästä sekä kustannuksista. Vuonna 2025 sairauspoissaoloja oli 17,68 päivää henkilötyövuotta kohden.

2.2.6 Ympäristöasiat

lin kunta liittyi uuteen Energiatehokkuussopimukseen ensimmäisten joukossa. Vuosien 2017–2025 energiaterhokkuussopimus allekirjoitettiin toukokuussa 2016 (energiaterhokkuussopimukset 2017-2025.fi).

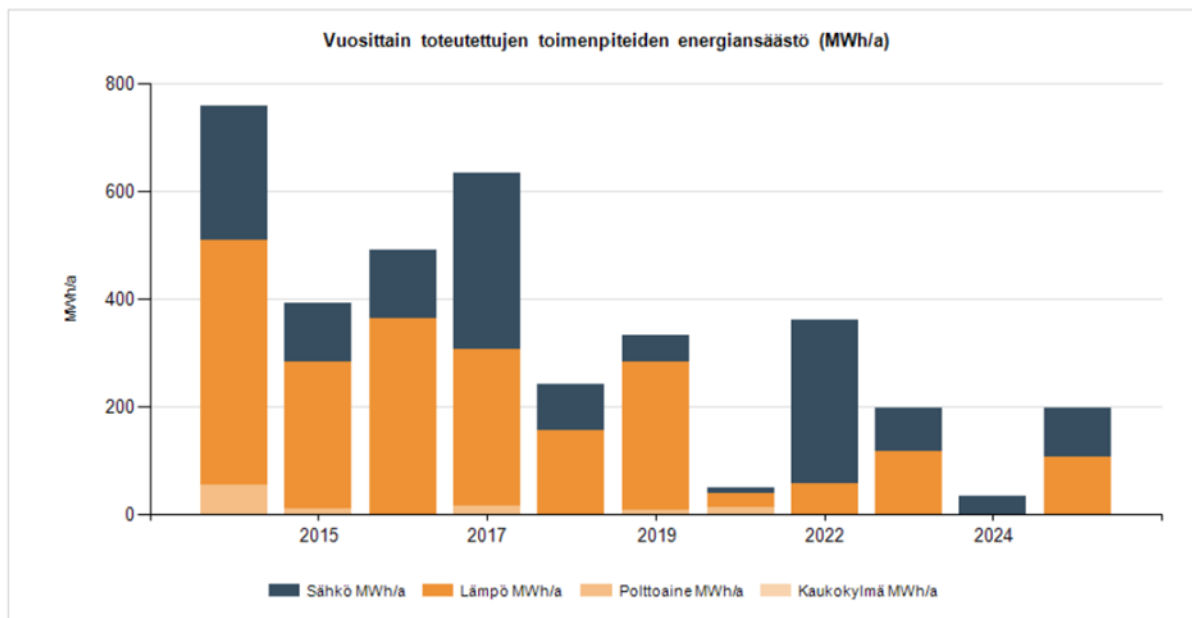
Vuonna 2025 lin kunta liittyi ensimmäisten joukossa uuteen julkisenalan sopimuskauteen (sopimusvuodet 2026- 2035) jossa kunta lupautuu 10% säästöön energiansäästötoimien avulla sopimuskauden aikana. <https://energiaterhokkuussopimukset.fi/>

Vuoden 2025 raportointi on vielä kesken. Vuonna 2025 raportoitu 2 energiaterhokkuustoimenpiteitä. Saavutettu energiansäästö sähkön osalta 90 MWh/a, lämmössä 107 MWh/a. Sopimuskaudella yhteensä tehtyjä toimenpiteitä on 119 ja niiden yhteenlaskettu energiansäästö on 3691 MWh. Joista voimassa vuonna 2025 3234 MWh.

Vuosi 2025

Vuosi	lkm	Investointi €	Sähkö MWh/vuosi	Lämpö MWh/vuosi	Polttoaine MWh/vuosi	Kaukokylmä MWh/vuosi	Energiansäästö yhden MWh/a
2014	24	372 240	251	455	54	0	760
2015	10	152 500	111	271	11	0	393
2016	15	423 800	128	365	0	0	492
2017	27	682 934	328	292	14		634
2018	12	179 494	84	157			241
2019	12	238 800	49	277	7		333
2020	3	2 590 664	11	24	14		48
2022	7	98 000	305	56			362
2023	4	422 000	80	118			198
2024	3	99 000	33	1			34
2025	2	295 720	90	107			197

Toteutetut toimenpiteet yhteensä	119	5 555 152	1 469	2 121	100	0	3 691
josta voimasta vuonna 2025	103	5 435 218	1 240	1994	0	0	3 234

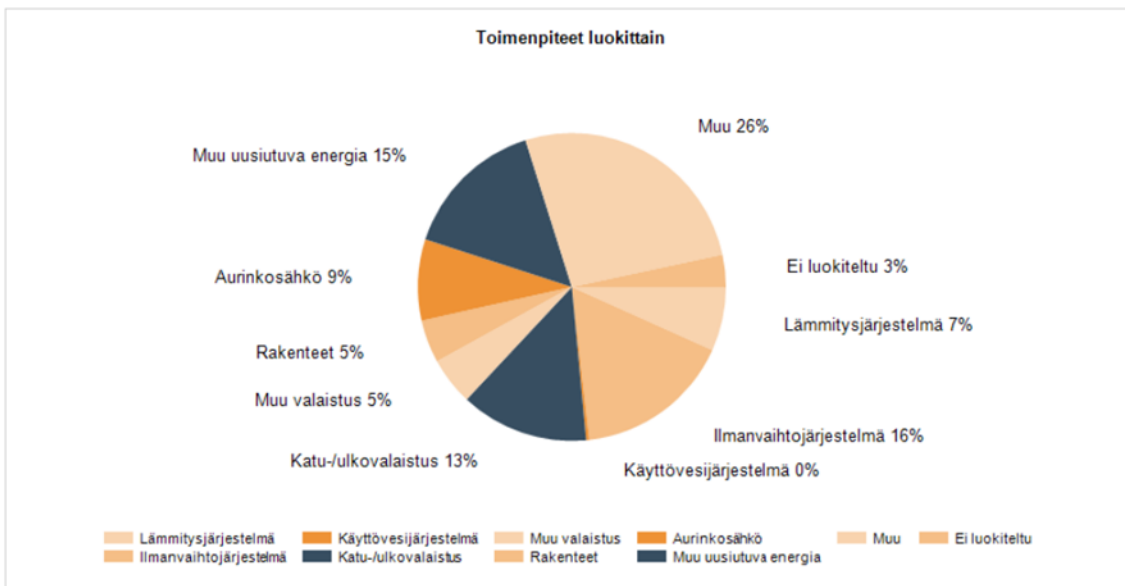
Toimenpide luokittain tarkasteltuna lin kunta edellisten vuosien tapaan on sopimuskauden 2014–2025 aikana investoinut energiatehokkuus toiminna eniten kiinteistöihin, valaistukseen ja uusiutuvan energian tuotantoon. Sähkön säästön osalta suurimmat säästöt on saavutettu katu - ja ulkovalaistuksessa sekä aurinkosähkön tuotannossa. Lämmön vastaavasti vaikuttavimmat toimenpiteet on kohdistuneet uusiutuvaan energiaan siirtymisessä ja ilmanvaihtojärjestelmien parantamistoimien yhteydessä. Liikenteessä on myös havaittavissa kunnan määrätietoinen siirtyminen sähköiseen liikenteeseen.

Toimenpiteet luokitettain

Liittyjä: lin kunta

Raportti sisältää kaikki sopimuskaudella 2014-2025 toteutetut toimenpiteet jatkuvasaästövaikutus on voimassa tarkasteluvuonna 2025.

Toimenpideluokka	lkm	Investointi €	Sähkö MWh/a	Lämpö MWh/vuosi	Polttoaine MWh/a	Kaukokylmä MWh/vuosi	Energiansäästö yhden MWh/a
Lämmitysjärjestelmä	10	136 300	15	202	0	0	217
Ilmanvaihtojärjestelmä	13	344 720	130	403	0	0	532
Käyttövesijärjestelmä	6	43 390	0	11	0	0	11
Katu-/ulkolautakunta	13	607 944	435	0	0	0	435
Muu valaistus	14	63 620	162	0	0	0	162
Rakenteet	15	192 280	30	116	0	0	146
Aurinkosähkö	13	336 464	276	0	0	0	276
Muu uusiutuva energia	6	395 000	-10	499	0	0	489
Muu	12	3 193 500	162	695	0	0	857
Ei luokiteltu	2	127 000	40	69			109

Sopimuskaudella 2017- 2025 On lin kunta saavuttanut energiasäästötavoitteensa jo muutama vuosi sitten ja tehostanut energian käyttöään 3234 Mwh/a

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

lin kunta

on ollut mukana
energiatehokkuussopimuksessa 2017-2025 ja

tehostanut energiankäyttöään

3 234 MWh/a

Energiatehokkuustavoitteesta
2 373 MWh/a
on saavutettu

136 %

Kiitos, että olette olleet
vastuullisten energiankäyttäjien joukossa!

16.2.2026

Kunta on edelleen mukana Hinku- ja Kuntien energiasäästö -ohjelmissa saavuttaen vuoden 2024 ennakko laskelmissa 32 % päästövähennyksen vertailuvuonna 2024 (vuodet 2007 - 2024). Edellisenä vuotena 2023 luvun ollessa 35 %. Päästövähennyksen näin kääntyessä kehityksen kannalta väärään suuntaan. Muutos päästöissä asukasta kohti on -37 % (vuonna 2023 39 %). Hinku laskennassa on seurannassa siirrytty käyttämään Hinku-laskentaa ilman päästöhyvityksiä. <https://hiilineutraalisuomi.syke.fi/paastotieto/paastotiedot-ja-indikaattorit/>

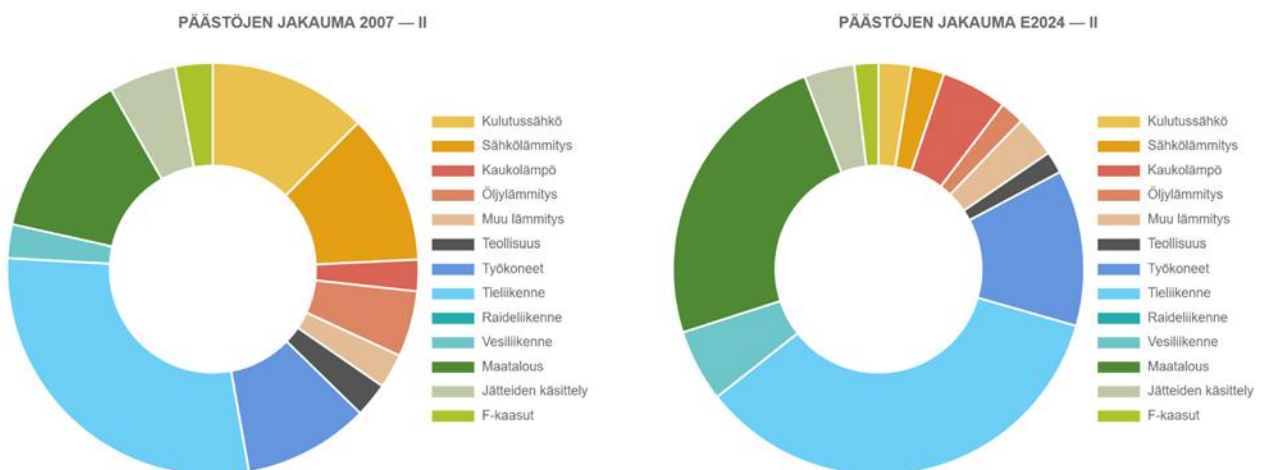
Kunnan kokonaispäästöt ovat muuttuneet 5 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -32 %. Kun verrataan kunnan päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-46 %), kunnan päästökehitys on ollut heikompaa. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-39 %) verrattuna kunnan päästökehitys on ollut heikompaa. Vuonna 2024 kolme suurinta päästösektoria kunnassa olivat Tieliikenne, Maatalous ja Työkoneet. Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteellisesti seuraavasti:

- Tieliikenne: -17 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa -4.1 tuhatta tonnia.
- Maatalous: 24 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa 2.7 tuhatta tonnia.
- Työkoneet: -15 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa -1.2 tuhatta tonnia.

Vuonna 2024 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut 5.9 tCO₂e, mikä on korkeampi kuin koko maan keskiarvo (4.7 tCO₂e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -37 %. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-36 %) verrattuna päästökehitys vertailuvuodesta on ollut myönteisempää.

Tarkempia päästöanalyyssejä voit toteuttaa lataamalla valitun alueen aineiston sivuston alaosiosta.

Suurimpana päästöjen lähteenä tieliikenne - 17%, maatalous + 24% ja työkoneiden - 15% aiheuttamat päästöt, joiden suhteellinen osuus on vuosien myötä kasvanut

Vuoden 2025 tarkempi päästölaskenta, josta saa tarkemmin tietoja päästöjen jakautumisesta eri osa-alueille. <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

Lisäksi kunta on FISU-verkoston jäsen. Verkostoon kuuluu tällä hetkellä 14 Suomen kaupunkia tai kuntaa (fisuverkosto.fi). Sitran mallin mukainen Resurssiviisauden tiekartta on hyväksytty kunnanvaltuustossa toukokuussa 2017 ja se on ohjannut lin kunnan toimintaa kokonaisvaltaisesti ympäristö- ja energia-asioissa.

Vuonna 2025 vietettiin FISU-verkoston 10 vuotis- juhluvuotta. Toiminta pähkinänkuoressa:

Jo yli kymmenen vuoden ajan Fisu-verkosto on vauhdittanut kuntien siirtymää kohti päästöttömyyttä, jätteenkäsittelyä ja kestävästä kulutuksesta. Se on Suomen ainoa resurssiin keskittyvä vertaisverkosto, joka tuo yhteen edelläkävijäkunnat ja asiantuntijat. Yhteistyössä rakennamme elinvoimaisia, resurssi- ja palvelu- ja kestäviä kuntia.

Myös vuonna 2025 lin kunta on mukana Kulma-hankkeessa, jossa Suomessa suuremmalle kunta joukolla lasketaan kulutus peräiset kasvihuonepäästöt. Tässä laskelmassa päästään ensimmäistä kertaa pureutumaan kuntalaisten toimien kasvihuonepäästöihin. Uusin raportti julkaistiin touku- kuussa 2025

Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöjen laskentamallissa, Kulmassa, kulutuksesta aiheutuvat päästöt on jaettu viidelle sektorille:

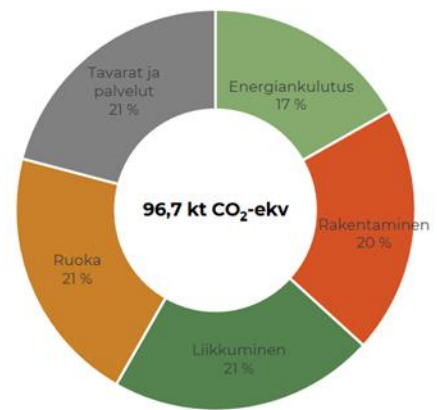
- Energiankulutus
- Rakentaminen
- Liikkuminen
- Ruoka
- Tavarat ja palvelut.

lin kulutusperusteiset päästöt on laskettu vuosilta 2020, 2022 ja 2024.

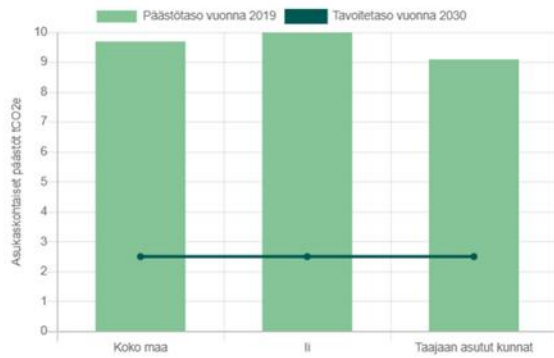
Kulutuserusteisten päästöjen jakautuminen sektoreittain vuonna 2024 on esitetty kuvassa 3. Kulutusperusteiset kokonaispäästöt ja asukaskohtaiset päästöt sektoreittain on esitetty taulukoissa 2 ja 3. Tavaroiden ja palveluiden tarkemmat tulokset on esitetty liitteessä 1.

Kulma-kuntien välinen vertailu on esitetty kuvassa 4 ja sektorikohtaisia kuntien välisiä vertailuja liitteessä 2.

Kuva 3: Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöt sektoreittain vuonna 2024. Rakentamisen hiilikädenjälkivaikutus ei näy kuvassa.

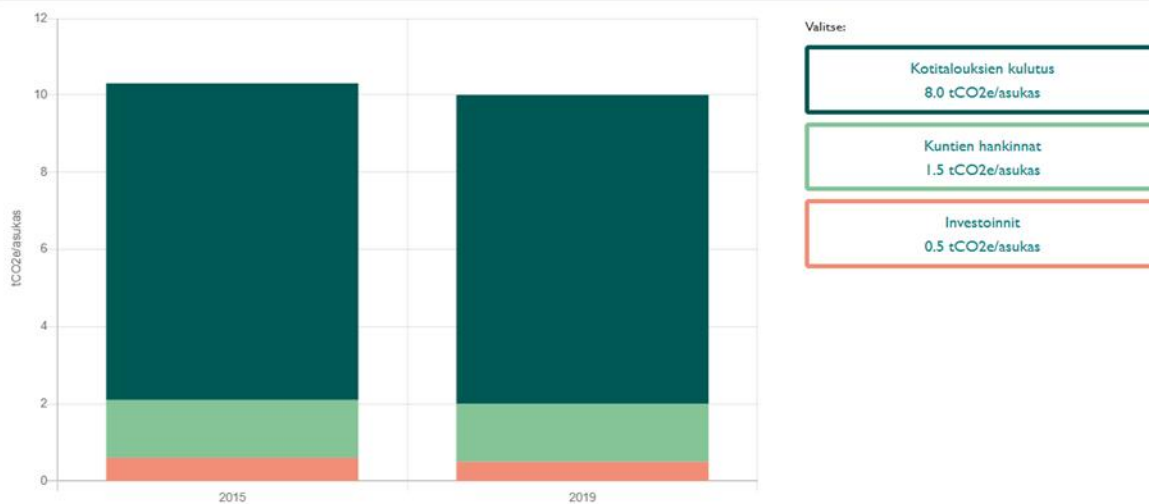

Myös Suomen ympäristökeskus tuotti vuonna 2023 ensimmäisen kerran kokomaata kattavan kulutusperusteisen päästölaskennan, jossa kuntakohtaisesti on nähtävissä kunkin kunnan kulutusperusteiset päästöt.

Tarkastelualueen päästötasoa voi verrata esimerkiksi kestävien elämäntapojen päästötasoihin. On arvioitu, että kestävien elämäntapojen henkeä kohden laskettujen kulutusperäisten kotitalouksien kasvihuonekaasupäästöjen globaalin tavoitetason tulisi vuonna 2030 olla 2,5 tCO₂e / asukas (Sitra 2019). Vuoteen 2050 mennessä päästötason tulisi laskea tasolle 0,7 tCO₂e / asukas. Kotitalouksien kulutuksen ohella kuntien hankinnat, investoinnit sekä yksityiset asuinrakennusinvestoinnit palvelevat kestävä elämäntavan toteutumista, minkä vuoksi myös niiden päästöt esitetään Syken laskemissa kuntien kulutusperäisissä päästötiedoissa. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kotitalouksen kulutuskäyttäytymisen muutoksen ohella päättäjiltä, yrityksiltä ja muilta tahoilta merkittävää tukea muun muassa energiajärjestelmän ja liikenneinfrastruktuurin kehittämisen sekä tavaroiden ja palveluiden tuotannon ohjauksen kautta.

Asukaskohtaiset päästöt > li

Uusimmat tiedot löytyvät kokonaisuudessaan osoitteessa: <https://www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot-ja-indikaattorit/Kuntien-ja-alueiden-kulutusperusteiset-kasvihuonekaasupaaastot>

Kulutusperusteiset kasvihuonekaasupäästöt

Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöjen laskentamallissa, Kulmassa, kulutuksesta aiheutuvat päästöt on jaettu viidelle sektorille:

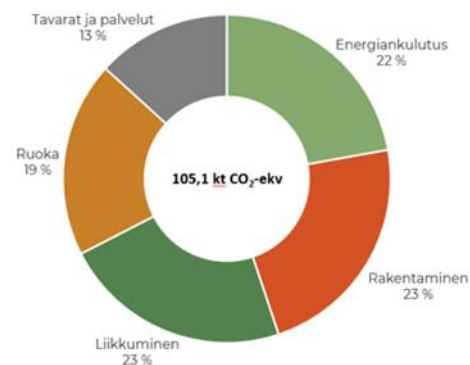
- Energiankulutus
- Rakentaminen
- Liikkuminen
- Ruoka
- Tavarat ja palvelut.

liin kulutusperusteiset päästöt on laskettu vuosilta 2020 ja 2022.

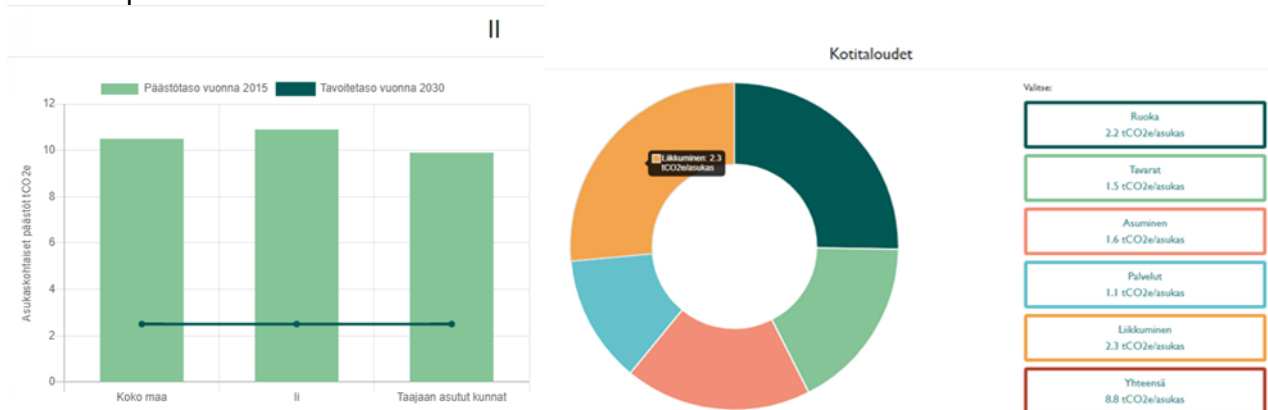
Kulutusperusteisten päästöjen jakautuminen sektoreittain vuonna 2022 on esitetty kuvassa 2. Kulutusperusteiset kokonaispäästöt ja asukaskohtaiset päästöt sektoreittain on esitetty taulukoissa 1 ja 2.

Kulma-kuntien välinen vertailu on esitetty kuvassa 3 ja sektorikohtaisia kuntien välisiä vertailuja liitteessä 1.

Kuva 2: Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöt sektoreittain vuonna 2022. Rakentamisen hiilikädenjälkivaikutus ei näy kuvassa.

Myös Suomen ympäristö keskus tuotti vuonna 2023 ensimmäisen kerran kokomaata kattavan kulu-
tuserusteisen päästölaskennan, jossa kuntakohtaisesti on nähtävissä kunkin kunnan kuku-
tuserusteiset päästöt.

Uusimmat tiedot löytyvät kokonaisuudessaan osoitteessa: https://www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ ja_indikaattorit/Kuntien_ ja_ alueiden_kulutusperusteiset_kasvihuonekaasupaastot

2.2.7 Muut ei taloudelliset asiat

Iin kunta toimii kirjanpitolain 3a määräysten mukaan ihmisoikeuksia kunnioittaen.

Iin kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2022 - 2025 on käsitelty yhteistyötoimi-
kunnassa 9.2.2022 § 4 sekä hyväksytty henkilöstöjaostossa 24.2.2022 § 52. Iin kunnan henkilöstön
tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on edistää sukupuolten välisen tasa-arvon
sekä yhdenvertaisuuden toteutumista työyhteisössä. Tasa-arvoisessa työyhteisössä kaikilla on
mahdollisuus työskennellä ilman syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn, kuten iän,
syntyperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden perus-
teella. Lisäksi on laadittu koulujen ja kansalaisopiston tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 28.2.2022 § 48 allekirjoittaa "Eurooppalainen tasa-arvon pe-
ruskirja" -asiakirjan.

Korruption ja lahjonnan estäminen kuuluu osaksi kunnan toimintaa.

2.2.8 Arvio todennäköisesti tulevasta kehityksestä

(lähde VM taloudellinen katsaus 25.9.2025 ja Kuntaliitto 2025)

Vuoden 2026 talousnäkymät muodostuvat epävarman mutta hieman kohenevan yleisen talouskehi-
tyksen sekä kuntatalouteen kohdistuvien valtion toimenpiteiden kokonaisuudesta. Valtiovarainminis-
teriön (VM) syksyn 2025 talousarvioesityksen mukaan Suomen talous toipuu hitaasti, ja verotulojen
kasvu vahvistuu vuoteen 2026 tultaessa heikon suhdannetilanteen jälkeen. VM arvioi, että valtion
menot nousevat vuonna 2026 noin 90,3 miljardiin euroon ja talousarvio on 8,7 miljardia euroa alijää-
mäinen, mikä kertoo julkisen talouden kireydestä ja jatkotoimien tarpeesta myös paikallistasolla.

Kuntatalouden näkökulmassa keskeistä on se, että valtion sopeutustoimet heijastuvat kuntien talou-
teen monin tavoin. Syksyn 2025 Kuntatalousohjelman mukaan kuntien talousnäkymät pysyvät heik-
koina vuonna 2026, sillä toimintamenoja nostavat muun muassa palkankorotukset, työttömyyden
kasvu sekä investointitarpeet. Myös TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntien rahoitusvastuuta. Sa-

malla valtionosuuksiin kohdistetut vähennykset hidastavat tulojen kehitystä, vaikka verotulojen enustetaan kasvavan suhdannetilanteen parantuessa.

Toisaalta valtion toimenpiteet eivät ole yksinomaan negatiivisia: vuonna 2026 kuntataloutta arvioidaan vahvistettavan nettomääräisesti noin 200 miljoonalla eurolla koko vaalikauden päätösten vaikutusten kautta. Valtionosuudet kohoavat noin 5,9 miljardiin euroon, mikä on noin 3 % enemmän kuin vuonna 2025. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden arvioidaan nousevan 3,55 miljardiin euroon kustannustenjaon tarkistusten, indeksikorotusten ja tehtävämuutosten seurauksena, vaikka valtionosuuksia samanaikaisesti leikataan pysyvästi 75 miljoonalla eurolla.

Kuntaliiton ennusteet tukevat kokonaiskuvaa: palkkasumma kasvaa vuonna 2026 arviolta 2,8 %, kun taas kuluttajahintojen nousu on maltillista (noin 1,2 %), mikä hillitsee kustannuspaineita. Peruspalvelujen hintaindeksin ennustettu 3,3 % nousu kuitenkin ylläpitää menokasvua tilanteessa, jossa kuntien tulokehitys on edelleen vaimeaa. Lisäksi työnantajamaksujen osalta kuntien kokonaismaksurasitus pysyy korkeana, mikä rajoittaa talouden liikkumavaraa.

Vuonna 2026 kunnan taloudellinen toimintaympäristö on edelleen haastava mutta hieman vakaampi kuin vuotta aiemmin. Verotulojen odotettu kasvu ja valtionosuuksien hienoinen nousu tuovat helpotusta, mutta menojen kasvu, pysyvät valtionosuuksien leikkaukset ja palkka- sekä palvelukustannusten nousu pitävät paineen kuntien omilla sopeutustoimilla. Erityisesti pienissä kunnissa tulojen ja menojen epätasapaino korostuu, mikä edellyttää talouden tiivistä seurantaa ja rakenteellisten muutosten tarkkaa arviointia. Kokonaisuutena kuntatalous vuonna 2026 on varovaisen negatiivinen, mutta vakautumisen merkkejä on nähtävissä suhdanteiden parantuessa.

lin kunnan tilikauden tulos oli alijäämäinen -849 tuhatta euroa. Tilikausi toteutui talousarvioon nähden paremmin kuin mitä ennuste näytti vuoden lopulla. Toimialojen talous toteutui muutettua talousarviota paremmin, mutta verotulojen toteuma jäi alkuperäisestä talousarviosta kunnallisverotulojen osalta.

lin kunnan taloudellista liikkumisvaraa haastaa toimintaympäristöstä tulevat muutokset ja siten kuluvan vuoden talousarvioon hyväksyttiin myös talouden osalta sopeutustavoitteet. Kuluvan vuoden talousarvio on tasapainossa ja suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 ovat ylijäämäisiä. Verotulojen kehitykseen sisältyy edelleen riskiä, koska Suomen talous ei ole lähtenyt kehittymään odotetulla vauhdilla.

Kuluvan vuoden talouskehityksen osalta on erityisen tärkeää, että vältetään toimintamenojen ylityksiltä. Kunnan investoinnit ovat korkeat seuraavat kolme vuotta ja investointien rahoitukseen tarvitaan ulkopuolista rahoitusta. Talouden merkittävänä riskinä on talouden taatuman keston pidentyminen arvioidusta. Epävarmuutta kuluvan vuoden ennusteeseen auheuttaa edelleen tuleva talouskasvu ja verotulojen toteutuminen. Verotulojen toteutumisella on merkittävä vaikutus kunnan tuloksen muodostumisessa.

2.2.9 Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Vuonna 2025 riskienhallinta toteutui systemaattisena, koko kuntaorganisaation kattavana prosessina. Riskikartoitus jäsennettiin neljään kokonaisuuteen: taloudelliset, strategiset, toiminnalliset ja vahinkoriskit. Kullekin riskille arvioitiin todennäköisyys ja vaikutus sekä määriteltiin ennaltaehkäisevät toimet ja seuranta tilinpäätösvoodelle. Tämä mahdollisti riskien läpinäkyvän priorisoinnin ja vaikutusten hallinnan talousarvion sekä toiminnan johtamisen yhteydessä.

Taloudelliset riskit: Hallitsemattomien investointien riskiä hallittiin pitkän aikavälin investointi ja rahoitussuunnitelmalla ja vuonna 2025 suunnitelmat laadittiin sekä päätökset valmisteltiin suhteessa kunnan kantokykyyn. Valtion ja hyvinvointialueiden rahoitusmuutoksiin varauduttiin jatkamalla rakenteellisia tarkasteluja ja hillitsemällä käyttötalousmenojen kasvua. TEuudistuksen kustannusriski

oli vuoden merkittävimpiä, sitä hallittiin tiiviillä kustannuseurannalla ja yhteistyöllä työllisyysalueen kanssa, mutta heikko työllisyystilanne piti riskin koholla. Sivistystoimen lakimuutosten epävarmat kompensatiot muodostivat korkeimman riskin, johon vastattiin palvelujen järjestämisen arvioinneilla, edunvalvonnalla ja tarvittavilla tehostamis ja luopumistoimilla. Lisäksi valtionosuus ja kiinteistöverouudistuksiin vaikutettiin aktiivisella edunvalvonnalla sopimuskustannusten nousua, hillittiin säännöllisellä sopimushallinnalla ja vastuumatriisien läpikäynnillä.

Strategiset riskit: Toimintaympäristön muutoksen ja päätöksentekokyvyn riskejä pienennettiin johdonmukaisella ja avoimella valmistelu ja päätöksentekoprosessilla sekä valtuustosopimuksella kaudelle 2025–2029. Päätöksentekokulttuuria vahvistettiin talousarvio ja strategiaseminaareissa sekä valtuuston iltakouluissa, ja päätökset vietiin eteenpäin suunnitelluissa aikatauluissa. Poikkeustilanteiden hallinnassa varautumissuunnitelman päivitys käynnistettiin ja yhteistä kouluttautumista lisättiin, mikä paransi kriisinkestävyyttä.

Toiminnalliset riskit: Päätösten toimeenpanossa painopiste oli organisaation toimeenpanokyvyn vahvistamisessa sekä sopimus ja hankintaprosessien kehittämisessä. Hankintaohjeen päivitys käynnistetään vuonna 2026 ja hankintalain muutosten vaikutukset arvioidaan osana ohjetta. Tilaturvallisuutta ja kiinteistöriskejä hallittiin kiinteistöstrategialla ja elinkaarihallinnan toimilla, kiinteistöjen salkutus valmistui ja kiinteistökehitys etenee vuonna 2026. Henkilöstöriskien osalta perehdyttämisen rakenteita vahvistettiin, esihenkilötyötä kehitettiin systemaattisesti ja osaamista tuettiin koulutuksin, mikä tuki pysyvyyttä ja sitoutumista.

Vahinkoriskit. Omaisuusvahinkojahallittiin vakuuttamalla; vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2025 kustannustehokkuuden ja kattavuuden varmistamiseksi. Ympäristövahinkojen sekä sään ääriilmiöidenvaralta kehitettiin varautumista, ja toiminnan keskeytymis ja mainevahinkoriskeissä (painotettiin vakuuttamista, henkilöstö ja asiakasturvallisuutta sekä viestintää; johtoryhmän viestinnän kehittäminen ja tiivistäminen paransivat reagointikykyä.

Vuonna 2025 riskienhallinta toteutui pääosin suunnitellusti. Suurimmat riskit liittyivät lainsäädäntö ja rahoitusmuutoksiin sekä TEuudistuksen kustannuksiin; näissä onnistuttiin hillitsemään vaikutuksia ennakkoinnilla, seurannalla ja edunvalvonnalla. Vuodelle 2026 keskeisiä jatkotoimia ovat varautumissuunnitelman ja hankintaohjeen päivitysten loppuunsaattaminen, kiinteistökannan kehittämisen jatkaminen, henkilöstöjohtamisen rakenteiden vahvistaminen sekä talouden rakenteellinen sopeuttaminen tilanteen mukaan.

2.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 §:n ja 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytöstä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapojen tulee siten olla järjestelmällistä ja dokumentoituja.

Hallinto- ja johtamistapa

lin kunnanhallitus toteaa, että lautakunnat ja johtokunnat ovat toimineet vahvistetun talousarvion sekä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Toimialajohtajat ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kunnan ohjeiden mukaisesti.

lin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2022 § 106 hallintosäännön, joka tuli voimaan 1.1.2023 alkaen Hallintosäännön 10. luvussa määritellään kuntalain edellyttämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet. Konserniohje on päivitetty ja ollut kunnanvaltuuston hyväksyttävänä 24.1.2022 § 6. Omistajaohjaus kuntakonsernissa ja omistajapoliittiset linjaukset on hyväk-

sytty valtuustossa 12.9.2016 § 71. Konserniohje (KV 23.3.2025 §31) hyväksyttiin voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025 alkaen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta ja poikkeamiin reagoimista. Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanjohtaja puolestaan vastaa sisäisen valvonnan asianmukaisesta toteuttamisesta. Omistajaohjauksella kehitetään kuntakonsernin riskienhallintaa.

Nykytila sisäisessä valvonnassa säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen sekä riskienhallinnassa

Kunnanhallitus toteaa toimielinten antamien selontekojen perusteella, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat hyvällä tasolla. Sisäinen valvonta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, hyvän hallintotavan toteutumisesta palvelualueilla lakien, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisella asioiden valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa. Toiminnan tavoitteena on asiakaslähtöisyys. Kunnan liikelaitoksen toimivaltaa, vastuita ja tehtäviä on selkiytetty hallintosäännössä.

Lautakuntien ja johtokuntien pöytäkirjat on asianmukaisesti allekirjoitettu ja hyväksyty sekä päätökset on pantu täytäntöön viivytyksettä. Kunnanhallituksen ja lautakuntien delegointia on selkeytetty hallintosäännön päivityksessä (KV 12.2.2024 §7), jossa toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltaa on selkeytetty. Hallintosääntöä päivitettiin vuoden 2025 aikana kolme kertaa (KV 27.1.2025 § 8, 24.3.2025 § 30 ja 8.12.2025 §113), jossa huomioitiin sivistyspalveluiden johtamisjärjestelmän muutokset, kunnanhallituksen maapoliittisen jaoston (31.5.2025 saakka) ja henkilöstöjaoston (31.12.2025 saakka) lakkauttamiset sekä lin kansalaisopiston nimen muutos li-opistoksi 1.1.2026 alkaen.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Riskikartoitusta on kehitetty vuoden 2023 talousarvion yhteydessä ja tilinpäätöksessä 2025 käytetään toimintamallia, jossa riskejä arvioidaan toimenpiteiden kautta, miten riskiä on pienennetty. Tytäryhtiöt tekevät riskikartoitukset merkittävimmistä riskeistä talousarvioon ja arvioivat riskien pienentämistä ja toteutumista tilinpäätöksessä. Riskienhallinta on jatkuvaa toimintaa. Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi käsitellään vuosittain syksyllä talousarvion laadinnan yhteydessä ja keväällä tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi riskien hallinta tilannetta käydään läpi väliraportoinnin yhteydessä. Johdon vastuulla on riskienhallinta, jolla ennaltaehkäistään toiminnan jatkuvuutta ja häiriöttömyyttä uhkaavia tapahtumia.

Kunnan vakuutus sopimusten hoitajaksi on valittu Novum Oy. Vahinkoriskien ja etätyön varalta kunta on vakuuttanut henkilöstönsä Protector yhtiössä ja omaisuutensa sekä liikenne ja kaskovakuutusena vakuuvakuutusyhtiö If Oy:ssä. Samoin luottamushenkilöt ja peruskoulun sekä lukion oppilaat on vakuutettu Protector yhtiössä. Viime vuonna ei sattunut huomattavia omaisuusvahinkoja.

Toiminnan ja talouden sisäisen valvonnan varmistaminen

Talouden seuranta on ollut säännöllistä kaikilla toimialoilla, jolla on varmistettu varojen ja omaisuuden turvaaminen sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävyys.

Ohjelmien muutokset

Ohjelmistojen muutosten osalta Oulunkaaren isäntäkunnan osalta ohjelmistot on ajettu alas vuoden

2025 aikana. Palkka- ja taloushallinnon ohjelmistojen osalta odotetaan hankintalain muutoksen vaikutuksia inhouse -lainsäädäntöön.

Laskujen hyväksyjät vuodelle 2025 on hyväksytty kaikissa lautakunnissa ja johtokunnissa. Lisäksi muutoksen laskujen käsittelijöissä on hyväksytty vuoden aikana. Rondo-ostolaskuohjelmalla käsitellään pääsääntöisesti kaikki kunnan ostolaskut ja muistiotositteet. Ohjelma vaatii kaikille laskuille asiataarkastajan ja hyväksyjän.

Hankinnoissa noudatetaan lin kunnan hankintaohjetta (Khall 17.1.2022) ja hankinnat on kilpailutettu hankintaohjeiden mukaisesti. Lisäksi hankinnoissa on noudatettu vahvistettuja hankintarajoja, lakia julkisista hankinnoista, kuntalain säännöksiä sekä Kuntaliiton julkaisemia yleisiä hankintaohjeita. Suurin osa toimittajista on kilpailutettu Monetra Oy; n hankintapalveluiden kautta. Muista kuin Monetran kautta tapahtuneista hankinnoista ja kilpailutuksista ovat vastanneet palvelualueet. Kunnassa on käytössä Cludia hankintojen ja sopimushallinnan sähköinen työkalu. Hankintaohjetta päivitetään vuoden 2026 aikana.

Lakien, säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne, tms. vaatimus tai oikeusseuraamus ei ole kunnan toimielinten tai liikelaitoksen tiedossa. Käyttöomaisuuden hankinnassa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Arvio sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestämisestä

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) tuli voimaan 1.1.2023. Lailla pannaan täytäntöön Euroopan unionin ilmoittajansuojeludirektiivi (2019/1937) eli ns. whistleblower-direktiivi. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Lin kunnanhallitus päätti kokouksessaan 27.3.2023 §83 ottaa sisäisen ilmoituskanavan käyttöön 1.4.2023.alkaen.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään oheistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskienhallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi.

Lin kunnan sisäisen valvonta on toteutettu kunnan johtoryhmän ja toimialojen välisenä yhteistyönä. Kunnan johtamisjärjestelmää on suoraviivaistettu ja sisäisen valvonnan ohjetta päivitetään parhaillaan ja tuodaan päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulojen eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000€	2025	2024
Toimintatuotot	8 481	8 911
Valm. omaan käyttöön		
Toimintakulut	- 41 443	- 40 858
Toimintakate/jäämä	- 32 962	- 31 947
Verotulot	22 792	22 780
Valtionosuudet	13 875	12 949
Rahoitustuotot ja -kulut	- 787	- 901
Korkotuotot	27	66
Muut rahoitustuotot	60	55
Korkokulut	- 872	- 1 019
Muut rahoituskulut	- 2	- 3
Vuosikate	2 918	2 881
Poistot ja arvonalentumiset	- 4 463	- 4 242
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	- 1 545	- 1 361
Varausten ja rahastojen muutokset	696	636
Tilikauden yli-/alijäämä	- 849	- 726

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,46	21,81
Vuosikate/Poistot, %	65,38	67,92
Vuosikate, €/asukas	298,75	294,34
Asukasmäärä	9767	9788

Toimintakate

Toimintatuottojen ja –kulujen erotus on toimintakate, joka osoittaa kuinka suuri osuus toimintakuluista katetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kaikissa kunnissa negatiivinen. Iin kunnan toimintatuotot kattoivat noin 20,46% toimintakuluista. Toimintakate oli vuonna 2025 -32 962 milj. euroa, joka oli 1,014 milj. euroa suurempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä.

Toimintatulot

Toimintatulot laskivat edellisestä vuodesta 0,429 milj. euroa, joka on prosentteina 4,8%: a. Myyntituotot kasvoivat 0,057 milj. euroa (1,4 %). Maksutuotot laskivat 0,560 milj. euroa (51,7%). Tuet ja

avustukset laskivat 0,740 milj. euroa (-47,2 %). Vuokratuotot ja muut toimintatuotot nousivat yhteensä 0,794 milj. euroa (0,3 %). Myyntituloja kasvatti vesiliikelaitoksen hinnan korotus. Sivistyspalveluiden avustustulot laskivat edellisestä vuodesta 0,384 milj. euroa. Muissa toimintatuotoissa näkyy käyntimaisuuden myyntivoittona Rantakairan Sähkö Oy:n osakkeiden myynti.

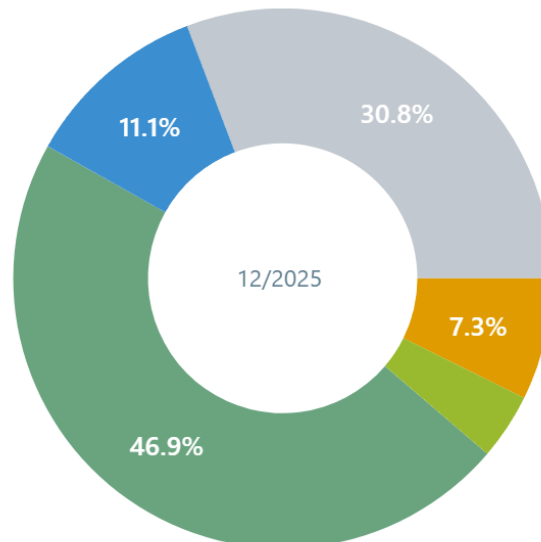
Toimintakulut

Toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,584 milj. euroa, joka on prosentteina 1,4 %:ia. Palveluiden ostot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,267 milj. euroa (11,8%). Palkkakulut ilman sivukuluja laskivat 0,201 milj euroa. Yhteensä henkilöstökulut sisältäen palkat ja sivukulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,055 milj. euroa (-0,2 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat laskivat 0,402 milj. euroa (-10 %). Palveluiden ostoja nosti Sääskenharjun kaatopaikan sulkemiseen liittyvät lopputyöt.

Avustuksissa on nousua 0,608 milj. euroa. Avustuskulujen nousu johtuu työllisyyspalveluiden siirtymisestä kunnan tuottamaksi palveluksi vuoden 2025 alussa.

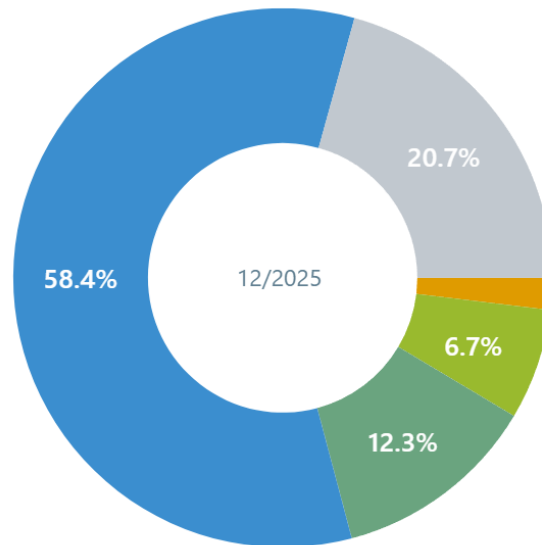
Toimintakulujen jakauma (%)

- Aineet, tarvikkeet ja tavarat
- Avustukset
- Henkilöstökulut
- Muut toimintakulut
- Palvelujen ostot

Toimintakulujen jakauma toimialoittain (%)

- ELINVOIMA- JA YRITYSPALVELUT
- HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT
- HYVINVOINTIPALVELUT
- SIVISTYSPALVELUT
- YHDYSKUNTAPALVELUT

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 22,791 milj. euroa. ja valtionosuuksia 13,875 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate kuvaa kunnan kokonaistulojen riittävyttä. Vuosikatteeseen lasketaan toimintakate, verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Iin kunnan vuosikate parani edellisestä vuodesta 0,037 milj. euroa (1,3%). Vuosikate kattoi poistot 65,38 %: sesti. Tunnusluvun arvon ollessa vähintään 100 % tulorahoituksen tulkitaan olevan riittävää. Yleinen ohje on, että investointien pitäisi olla pitkällä aikajänteellä poistojen suuruiset. Iin kunnan nettoinvestoinnit olivat vuonna 2025 4, 411milj. euroa, näin ollen investoinnit olivat 0,052 milj. euroa suuremmat verrattuna sumupoistoihin ja arvonalentumisiin. Iin kunnan poistosuunnitelma noudattaa kirjanpitolautakunnan antamaa ohjeistusta.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjataan mm. lainojen koromenot ja rahoitustuotot. Viime vuoden korkokulut laskivat edellisestä vuodesta 0,147 milj. euroa lainakannan noustessa 2,765 milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja korkotuotot pienenevät yhteensä 0,034 milj. euroa. Yhteensä rahoitustuotot ja –kulut yhteensä lisääntyivät 0,113 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen.

Tilikauden tulos ja ylijäämä

Iin kunnan tilikauden tulos oli 1,545 miljoonaa euroa alijäämäinen. Edellisen vuoden tulos oli 1,361 tuhatta euroa alijäämäinen. Tilikauden tuloksessa on huomioitu kaikki tilikaudelle kuuluvat tulot ja menot sekä tilikauden poistot. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 4,462 milj. euroa. Poistot ovat lisääntyneet edellisen vuoden tasosta 220 tuhatta euroa. Poistoeron vähennystä kirjattiin 57 tuhatta euroa, joka parantaa tulosta. Varauksia purettiin 639 tuhatta euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 849 tuhatta euroa.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100* Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön), %-tunnusluku: osoittaa paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla eli mikä on maksurahoituksen osuus.

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta

vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosi-kate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset: kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyden arvioinnissa

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Eryteisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo-rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

2.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 918	2 880
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 641	-212
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 503	-5 357
Rahoitusosuudet investointimenoihin	93	399
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 281	308
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 853	-1 980
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 285	-6 210
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-450	7 600
Oma pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	-547
Vaihto-omaisuuden muutos	-7	-10
Saamisten muutos	495	-46
Korottomien velkojen muutos	824	-970
Rahoituksen rahavirta	4 075	-184
Rahavarojen muutos	2 222	-2 164
Rahavarat 31.12.	5 017	2 794
Rahavarat 1.1.	2 794	4 959
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-9729	-6160,9
Investointien tulorahoitus, %	66	58
Laskennallinen lainanhoitokate	0,57	0,61
Kassan riittävyys, pv	40	36
Asukasmäärä	9767	9788

Kunnan tulorahoitus korjauserien jälkeen oli tilinpäätösvuonna 1,276 milj. euroa sama luku edellisenä vuonna oli 2,668 milj. euroa. Tulorahoitusta kertyi 1,392 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Investointien rahavirta koostuu käyttöomaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista ja myyntituloista. Kunnan tilinpäätösvouden nettoinvestointimenot rahoitusosuuksien (0,092 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntitulojen (1,281 milj. euroa) jälkeen olivat 3,130 milj. euroa. Edellisenä vuonna 2024 nettoinvestoinnit olivat 4,649 milj. euroa. Investointeja käsitellään tarkemmin luvussa 4.3. Investointien toteutuminen. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 1,854 milj. euroa alijäämäinen edellisenä vuonna rahavirta oli 1,980 tuhatta euroa alijäämäinen. Verrattuna edelliseen vuoteen rahavirta nousi 0,127 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä ilmaisee positiivisena sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja kassan vahvistamiseen. Tilinpäätös vuonna tunnuslukua on negatiivinen ja osoittaa, että investoinnit on katettu lainarahoituksella. Vuonna 2024 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli myös negatiivinen, joka osoitti, että investoinnit on katettu lainarahoituksella. Investointien tulorahoitusprosentti -tunnusluku osoittaa tulorahoituksen riittävyttä.

Rahoituksen rahavirta

Viime vuonna nostettiin pitkäaikaista lainaa 10,500 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 7,285 milj. euroa. Kunnan nettolainanotto osoittaa, että lainamäärä on kasvanut 2,765 milj. euroa edellisestä vuodesta (sisältää lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat). Laskennallinen lainanhoitokate oli tilikauden lopussa 0,57. Tällä tunnusluvulla mitataan tulorahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on riittävällä tasolla, kun tunnusluku on yli yhden.

Kassavarojen muutos

Rahavarat nousivat tilanteesta 1.1.2025 vuoden loppuun mennessä 2,222 milj. euroa. Kassan riittävyys päivässä –tunnusluku kertoo kuin monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa vuoden viimeisen päivän rahavaroilla. Vuoden vaihteen rahatilanteella kunta selviäisi 40 päivää.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100* Vuosikate / investointien omahankintameno.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys(pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Toimintakertomuksessa on oikean ja riittävän kuvan niin vaatiessa

esimerkiksi kuvattava kertyneen ylijäämän tai alijäämän määrään myös aikaisemmillä tilikausilla vaikuttaneita tekijöitä.

IIN KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aiheettomat hyödykkeet			Peruspääoma	20 248 228,35	20 248 228,35
Aineettomat oikeudet			Arvonkorotusrahasto	4 654 596,62	4 654 596,62
Muut pitkävaikutteiset menot	6 305 523,25	6 480 041,07	Käyvän arvon rahasto		
Ennakkomaksut			Muut omat rahastot		
	6 305 523,25	6 480 041,07	Ed. tk:en yli/alijäämä	2 468 652,13	3 194 181,77
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli/alijäämä	-849 358,82	-725 529,64
Maa- ja vesialueet	8 537 132,62	8 008 710,87		26 522 118,28	27 371 477,10
Rakennukset	29 344 037,03	31 517 018,44	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 942 770,63	19 417 598,39	Poistoero	831 275,74	887 899,51
Koneet ja kalusto	1 436 737,24	1 451 133,21	Vapaaehtoiset varaukset	620 000,00	1 259 114,12
Muut aineelliset hyödykkeet	33 948,08	33 948,08		1 451 275,74	2 147 013,63
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank	1 056 086,09	79653,39	PAKOLLISET VARAUKSET		
	60 350 711,69	60 508 062,38	Eläkevaraukset		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset	0,00	663 556,40
Osakkeet ja osuudet	9 388 207,54	9 411 376,89		0,00	663 556,40
Joukkovelkakirjalainasaamiset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	881 078,50	881078,5	Valtion toimeksiannot		
Muut saamiset			Lahjoitusrahastojen pääomat	103 128,79	96 572,00
	10 269 286,04	10 292 455,39	Muut toimeksiantojen pääomat	90 116,39	91 050,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				193 245,18	187 622,75
Valtion toimeksiannot	0	0	VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrah. erityiskatteet	18 883,79	12 327	Pitkäaikainen		
Muut toimeksiantojen varat			Joukkovelkakirjalainat		
	18 883,79	12 327	Lainat rah. - ja vak. laitoksilta	25 509 314,76	22 295 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä		
Vaihto-omaisuus			Lainat muilta luotonantajilta		
Aineet ja tarvikkeet	71 372,94	64 695,12	Saadut ennakot		
Keskeneräiset tuotteet			Ostovelat		
Valmiit tuotteet			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	3 721 884,42	3 598 998,52
Muu vaihto-omaisuus			Siirtovelat		
Ennakkomaksut				29 231 199,18	25 893 998,52
	71 372,94	64 695,12			

Saamiset		Lyhytaikainen	
Pitkäaikaiset saamiset		Joukkovelkakirjalainat	13 500 000,00 14 500 000,00
Myyntisaamiset		Lainat rah. - ja vak. laitoksilta	6 760 000,00 6 210 000,00
Lainasaamiset	66 632,20 133 050,74	Lainat julkisyhteisöiltä	
Muut saamiset	368 000 368 000	Lainat muilta luotonantajilta	
Siirtosaamiset		Saadut ennakot	217 329,60 321 603,70
	<u>434 632,20 501 050,74</u>	Ostovelat	2 614 211,76 1 836 598,94
Lyhytaikaiset saamiset		Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	493 827,73 469 060,22
Myyntisaamiset	341 747,58 629 670,83	Siirtovelat	<u>2 850 452,62 2 847 729,91</u>
Lainasaamiset	120 374,59 69 464,51		26 435 821,71 26 184 992,77
Muut saamiset	39 471,90 252 773,55	Vieras pääoma	<u>55 667 706,13 52 078 991,29</u>
Siirtosaamiset	<u>865 188,97 843 136,67</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 834 345,33 82 448 661,17
	1366783,04 1795045,56		
Rahoitusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet			
Sijoitukset rahamarkk. instrum.			
Joukkovelkakirjalainasaamiset			
Muut arvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset	<u>5 017 152,28 2794983,91</u>		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 834 345,33 82448661,17		

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	33,45%	35,94%
Velat ja vastuut pros. käytöt., %	83,72%	77,64%
Suhteellinen velkaantuneisuus %	122,59%	109,49%
Lainakanta 31.12., 1000 €	45770	43005
Lainat €/asukas	4686	4394
Lainat ja vastuut, 31.12.	50 542	48900
Lainat ja vastuut, €/asukas	5175	4996
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	881	881
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1619	2469
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	165,79	252,21
Asukasmäärä	9767	9788

Omavaraisuus, %

= 100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)
Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.¹

2.6 Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	%
Toiminta		
Toimintatuotot	8 481	15,11
Verotulot	22 792	40,6
Valtionosuudet	13 875	24,72
Korkotuotot	27	0,05
Muut rahoitustuotot	60	0,11
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-978	-1,74
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	93	0,17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 281	2,28
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 500	18,71
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	56 130	100%
 MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	-41 442	75,05
- Valmistus omaan käyttöön		
Korkokulut	-872	1,58
Muut rahoituskulut	-3	0
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	-664	1,2
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit		
Investointimenot	-4 504	8,16
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 285	13,19
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-450	0,81
Oman pääoman vähennykset		
Kokonaismenot yhteensä	-55 219	100%

2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	yhdistelty (kpl)	ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
-Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
-Muut yhtiöt	3	
Säätiöt		1
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	2	1
Muut omistusyhteisyhteisöt	1	
yhteensä	10	2

2.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

lin kunnan konserniohjaus kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan. Konsernin toimintaa ohjaavat tavoitteet on asetettu omistajapoliittisissa linjauksissa (kvalt 12.9.2016 §71). Omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään kunnan omaisuuden ja eri omaisuuserien omistamiseen, hankintaan ja käyttöön liittyvän päätöksenteon periaatteet. Kunnanvaltuusto (24.3.2025 § 31) hyväksyi päivitetyn konserniohjeen, joka tuli voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025 alkaen.

Omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään

(1) missä tehtävissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja

(2) omistuksille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sekä vastuu - ja raportointisuhteet. Konserniohjeissa määritellään, miten kunnan päätösvaltaa käytetään tytäryhteisöissä ja annetaan ohjeita kunnan toimielimille ja viranhaltijoille sekä tytäryhteisöille. Konserniohjeessa on kuvattu omistajaohjauksen vuosikello sekä tytäryhtiöiden vastuu hakea ennakkokäsitys omistajalta merkittävässä strategisessa asiassa.

2.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden aikana on tapahtunut konsernirakenteessa ja konserniyhtiöissä muutos lin tennis Oy on purkautunut 30.6.2025.

2.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

lin kuntakonsernin konsernirakenne säilyy nykyisellään. Merkittäviä toiminnallisia muutoksia ei ole suunnitteilla lähiaikoina.

2.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

lin hallintosäännön 20 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Valtuusto linjaa kunnan omistajapolitiikan sekä päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajapoliittisissa linjauksissa valtuusto hyväksyy konsernijohtamista koskevat yleiset

tavoitteet ja toimintapolitiikan. Kunnanvaltuusto (23.3.2025 § 31) on hyväksynyt päivitetyn konserniohjeen voimaan 1.6.2025 valtuustokauden vaihtuessa. Päivitetystä konserniohjeesta on määritelty omistajaohjauksen vuosikello sekä tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyyn liittyviä osaamis- ja koulutustavoitteita.

Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina. Yhteisöjen tulee laatia toiminnastaan talousarvio, joka saatetaan valtuuston käsiteltäväksi kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä.

Kunnanhallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. antaa valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa
6. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa päätöksiä,
7. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
8. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
9. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä
10. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kunnanvaltuusto valitsee kunnan edustajat kuntayhtymien yhtymäkokouksiin tai valtuustoihin. Kunnanhallitus nimeää kunnan edustajat yhteisöjen hallintoelimiin. Kunnanhallitus antaa tarvittavat toimintaohjeet kunnan edustajille käsiteltävänä olevista asioista kuntakonsernin yhteisöjen ja muiden vastaavien toimielinten kokouksiin.

Konserniohje on hyväksytty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa. Kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla on kunnanhallituksen edustajina puhe- ja läsnäolo-oikeus tytäryhtiöiden hallituksen kokouksissa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat käyvät vähintään kerran vuodessa kertomassa yhtiön tilanteesta ja tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallituksessa.

Konsernitavoitteet ovat toteutuneet tilikaudella pääsääntöisesti omistajan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

2.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

lin kunnan konsernin tuloslaskelma

Tuloslaskelma	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	17 100	18 988
Toimintakulut	-51 263	-51 357
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	56	14
Toimintakate	-34 107	-32 356
Verotulot	22 792	22 780
Valtionosuudet	16 900	16 098
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	32	80
Muut rahoitustuotot	591	294
Korkokulut	-1 178	-1369
Muut rahoituskulut	-3	-3
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-557	-997
Vuosikate	5 028	5 525
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 794	-6 346
Arvonalentumiset		
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Tilikauden tulos	-1767	-821
Tilinpäätössiirrot	-83	562
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	27	-11
Vähemmistöosuudet	-7	-7
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 830	-277
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	33,39	36,98
Vuosikate/Poistot, %	74,00	87,07
Vuosikate €/asukas	513,66	564,47
Asukasmäärä	9788	9788

lin kunnan konsernin rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	5 028	5 525
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Korjauserä	-847	-236
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 105	-9 305
Rahoitusosuudet investointeihin	151	405
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	461	300
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 313	-3 311
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-880	-75
Antolainasaamisten vähennykset	609	595
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 285	1 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 855	-7 390
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-391	1 620
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	-548
Vaihto-omaisuuden muutos	11	-53
Saamisten muutos	1 577	842
Korottomien velkojen muutos	382	-1 513
Rahoituksen rahavirta	3 736	868
Rahavarojen muutos	1 423	-2 442
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Investointien tulorahoitus, %	72,30	56,89
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, 1000 €	-13 825	-12697,87
Lainanhoitokate	0,62	0,79
Kassan riittävyys, pv	41	52
Asukasmäärä	9767	9788

IIN KUNNAN KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	20 248 228,35	20 248 228,35
Aiheettomat hyödykkeet			Muu oma pääoma	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	267 695,13	250 711,11	Arvonkorotusrahasto	4 654 596,62	4 654 596,62
Muut pitkävaikutteiset menot	6 284 538,58	6 453 361,64	Käyvän arvon rahasto		
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Muut omat rahastot	1 704 377,12	1 623 191,38
	6 552 233,71	6 704 072,75	Ed. tk:en yli/alijäämä	14 734 496,37	14 993 636,31
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli/alijäämä	-1 829 752,13	-276 912,51
Maa- ja vesialueet	9 526 934,15	8 994 835,55		39 511 946,33	41 242 740,15
Rakennukset	44 374 028,38	45 760 418,44	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	29 974 923,51	28 954 581,39	Vähemmistöosuudet	191 395,35	202 018,32
Koneet ja kalusto	2 554 496,92	2 703 295,28	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	48 502,06	48 502,06		191 395,35	202 018,32
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	1 594 954,05	841 716,57	PAKOLLISET VARAUKSET		
	88 073 839,07	87 303 349,29	Eläkevaraukset		
Sijoitukset			Muut pakolliset varaukset	0,00	663 556,40
Osakkeet ja osuudet	5 468 419,09	5 930 739,94		0,00	663 556,40
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	286 000,00	286 000,00	Valtion toimeksiannot	78 181,45	172 495,03
Muut saamiset	955 451,17	89 451,17	Lahjoitusrahastojen pääomat	113 615,92	105 461,32
	6 709 870,26	6 306 191,11	Muut toimeksiantojen pääomat	205 180,27	208 037,86
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				396 977,64	485 994,21
Valtion toimeksiannot	78 181,45	172 495,03	VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 370,92	21 216,32	Pitkäaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	115 051,03	116 974,26	Joukkovelkakirjalainat		
	222 603,40	310 685,61	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 399 766,82	30 276 629,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0,01	0,01
Vaihto-omaisuus			Lainat muilta luotonantajilta	285 919,47	285 919,47
Aineet ja tarvikkeet	79 143,35	72 790,87	Saadut ennakot		
Keskeneräiset tuotteet	1 646,91	1 404,20	Ostovelat	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	258 496,22	276 034,99	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	8 986 700,64	9 257 471,82
Muu vaihto-omaisuus			Siirtovelat	0,00	0,00
Ennakkomaksut				42 672 386,94	39 820 020,41
	339 286,48	350 230,06	Lyhytaikainen		
Saamiset			Joukkovelkakirjalainat	13 500 000,00	14 500 000,00
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 595 970,57	6 899 969,43
Myyntisaamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	36 804,10	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	60 000,00
Muut saamiset	526 697,43	362 326,40	Saadut ennakot	263 522,71	442 706,42
Siirtosaamiset	1 444,92	1 233,17	Ostovelat	3 504 117,61	2 796 245,48
	528 142,35	400 363,67	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	948 044,99	981 082,79
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	4 058 898,35	3 670 161,58
Myyntisaamiset	2 049 462,14	2 562 901,56	Laskennalliset verovelat	1 316 755,45	1 342 039,67
Lainasaamiset	105 760,15	69 850,07	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 187 309,68	30 692 205,37
Muut saamiset	422 108,39	1 108 672,97		113 960 015,94	113 106 534,86
Siirtosaamiset	1 092 238,49	1 275 358,05			
	3 669 569,17	5 016 782,65	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Rahoitusarvopaperit			Omavaraisuusaste, %	34,92 %	36,79 %
Osakkeet ja osuudet	7 304,42	0,00	Rahoitusvarallisuus €/asukas	-6 300,19	-5 931,36
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	0,00	0,00	Suhteellinen velkaantuneisuus %	129,59 %	121,09 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., 1000 €	56 098	53 365
Muut arvopaperit			Lainat €/asukas	5 744	5 463
	7 304,42	0,00	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	286	286
Rahat ja pankkisaamiset	7 857 167,08	6 714 859,72	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	56 727	51 613
VASTAAVAA YHTEENSÄ	113 960 015,94	113 106 534,86	Laina ja vuokravastuut, €/asukas	5808	5284
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12905	14717
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1321,26	1506,63
			Asukasmäärä	9767	9768

2.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.8.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaikki liitetiedot on esitetty kohdassa 4 Tilinpäätöksen liitetiedot.

Kuntalain 115 § mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa otettava kantaa tilikauden tulokseen sekä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä kattamattoman alijäämän tasapainottamiseksi taloussuunnitelmakaudella.

lin kunnan tilikauden tulos ennen poistoeron muutosta ja varausten muutoksia on 1.545.096,71€ euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyy myös lin vesiliikelaitoksen tulos, joka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti omassa kirjanpidossa.

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1) Tuloutetaan peruskunnan ja liikelaitosten poistoeroa suunnitelman mukaan 56.623,77 euroa, sekä puretaan investointivarauksia 639.114,12€.

Tilikauden tulos	-1.545.096,71 €
Poistoeron vähennys	56.623,77€
Varausten purku	<u>639.114,12 €</u>
Tilikauden ylijäämä 31.12.2025	-849.358,82€

2) Edellä olevien poistoeron tuloutuksen ja rahastojen purun jälkeen lin kunnan tilikauden alijäämäksi muodostuu 849.358,82 euroa, josta kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se siirtää taseen vapaaseen omaan pääomaan tilikauden alijäämään ja edellisten tilikausien alijäämän pienennykseksi.

Taseessa on edellisten vuosien ylijäämä	2.468.652,13 €
Vuoden 2025 tilikauden ylijäämä	<u>-849.358,82 €</u>
Kertynyt ylijäämä 31.12.2025	1.619.293,31 €

3) Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa ei ole aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä alijäämiä.

3 Kuntastrategian toteutuminen

lin kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian vuoteen 2030 kokouksessaan 30.5.2022 § 64. Kuntalain mukaan kuntastrategia on käsiteltävä valtuustokausittain. Kuntastrategian toteutumista on seurattu tilinpäätöksen yhteydessä käsitellyllä erillisellä liitteellä.

lissä on ideaa -strategia määrittää lin kunnan kehittämisen suuntaviivat vuoteen 2030 asti.

Strategia huomioidaan talousarviokäsittelyssä kaikissa lautakunnissa ja johtokunnissa. Strategian saavuttamiseksi ovat kaikki toimielimet nostaneet omasta toiminnastaan lupauksia strategian tavoitteiden saavuttamiseksi.

PÄÄMÄÄRÄT

1. Kasvu

Vahva ja kestävä kasvu rahoittaa hyvinvoinnin ja kehittämisen kylissä ja taajamissa

2. Luonnonläheinen li

Ympäristö kertoo tarinaa omaehtoisesta elämäntavasta

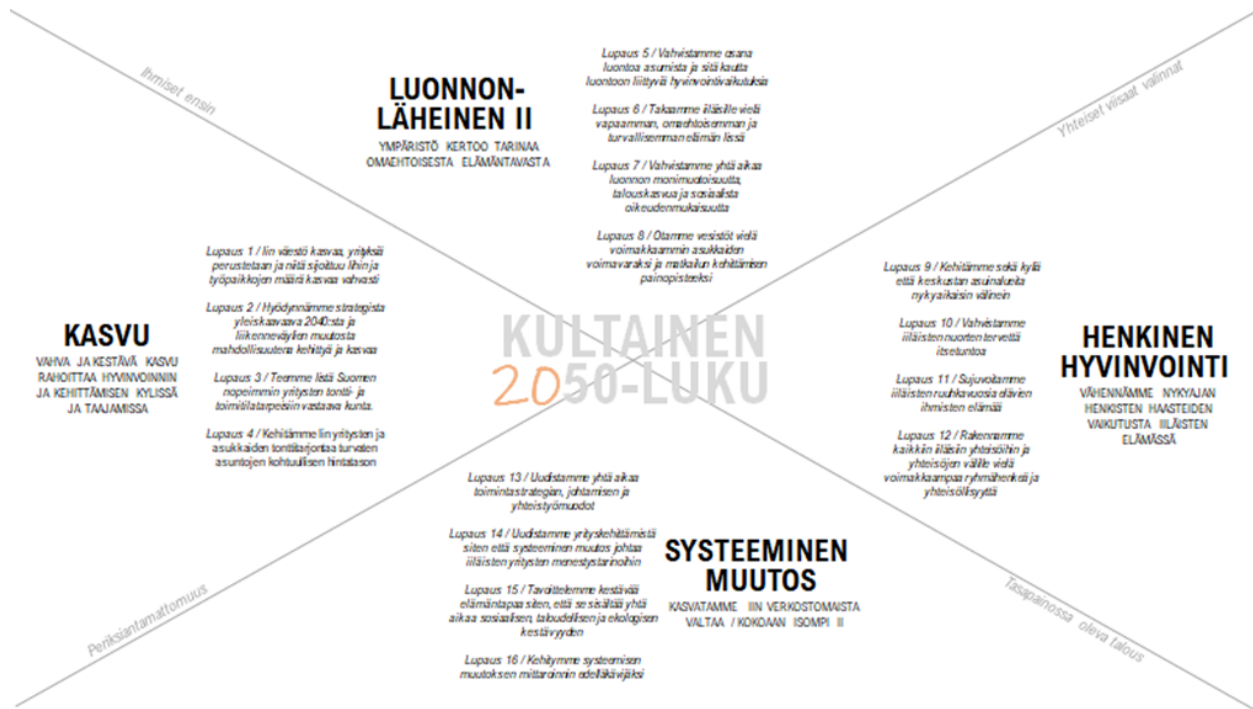
3. Henkinen hyvinvointi

Vähennämme nykyajan henkisten haasteiden vaikutusta iläisten elämässä

4. Systeminen muutos

Kasvatamme lin verkostomaista valtaa / kokoaan isompi li

lin kunnan strategiassa on neljä läpileikkaavaa teemaa: Ihmiset ensin, Yhteiset viisaat valinnat, Ta-
sapainoinen talous ja Periksiantamattomuus.

Ihmiset ensin

LUONNON-LÄHEINEN II
YMPÄRISTÖ KERTOO TARINAA
OMMEHTOISESTA ELÄMÄNTAVASTA

Yhteiset viisaat valinnat

HENKINEN HYVINVOINTI
VÄHENNÄMME NYKYAJAN
HENKISTEN HAASTEIDEN
VAIKUTUSTA ILÄISTEN
ELÄMÄSSÄ

Taapainossa oleva talous

SYSTEMINEN MUUTOS
KASVATAMME LIN VERKOSTOMAISTA
VALTAA / KOKOAMME ISOMPI LI

Periksiantamattomuus

KASVU
VINNA JA KESTÄVÄ KASVU
RAHOITTAÄ HYVINVOINNIN
JA KEHITTÄMISEN KYSYISSÄ
JA TALUJAMISSÄ

KULTAINEN 2050-LUKU

Lupa 1 / *Lin väestö kasvaa, yrityksiä perustetaan ja niitä sijotuu lin ja työpaikkojen määrä kasvaa vahvasti*

Lupa 2 / *Hyödynämme strategista yleiskaavaa 2040:sta ja liikenneväylien muutosta mahdollisuutena kehityä ja kasvaa*

Lupa 3 / *Teemme listä Suomen nopeimmiin yritysten toimii- ja toimintatapaan vastaava kunta.*

Lupa 4 / *Kehitämme lin yritysten ja asukkaiden toimintatapaan turvaten asuntojen kohtuullisen hintatason*

Lupa 5 / *Vahvistamme osana luontoa asumista ja sitä kautta luontoon liittyviä hyvinvointivaikutuksia*

Lupa 6 / *Takaamme iläille vielä vapaamman, omahoitoisemman ja turvallisemman elämän lösi*

Lupa 7 / *Vahvistamme yhtä aikaa luonnon monimuotoisuutta, talouskasvua ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta*

Lupa 8 / *Otamme vesistöt vielä voimakkaammin asukkaiden voimavaraksi ja mukailun kehittämisen painopisteeksi*

Lupa 9 / *Kehitämme sekä kyliä että keskustan asuinalueita nykyikäisiin väliin*

Lupa 10 / *Vahvistamme iläisten nuorten tervettä itsetuntoa*

Lupa 11 / *Sujuvoitamme iläisten ruuhkavuosta elävien ihmisten elämää*

Lupa 12 / *Rakennamme kaikkien iläin yhteisiin ja yhteisöjen välle vielä voimakkaampaa ryhmähenkä ja yhteisöllisyyttä*

Lupa 13 / *Uudistamme yhtä aikaa toimintastrategian, johtamisen ja yhteistyömuodot*

Lupa 14 / *Uudistamme yrityskäyttämistä siten että systeminen muutos johtaa iläisten yritysten menestystarinoihin*

Lupa 15 / *Tavoitellamme kestävä elämäntapa siten, että se sisältää yhtä aikaa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologian kestävyiden*

Lupa 16 / *Kehitämme systemisen muutoksen mittarinnin edistävijäksi*

KASVU	LUONNONLÄHEINEN II	HENKINEN HYVINVOINTI	SYSTEMINEN MUUTOS
<p>LUPAUS 1</p> <p>MTÄ7 / Lin väestö kasvaa, yrityksiä perustetaan ja niitä sijotuu lin ja työpaikkojen määrä kasvaa vahvasti.</p> <p>MTEN7 / Positiivisen kierteen ylläpitoon tarvitaan vuosittain 166 uutta asukasta, 73 työpaikkaa ja 100 uutta yritystä (= 15.000 asukasta vuonna 2050).</p> <p>LUPAUS 2</p> <p>MTÄ7 / Hyödynämme strategista yleiskaavaa 2040:sta ja liikenneväylien muutosta mahdollisuutena kehityä ja kasvaa.</p> <p>MTEN7 / Edistämme lin junaliikenteen käyttämistä ja rakennamme strategian yleistävään, joka ohjaa kuntien kohti vahvan kasvun tavoitetta.</p> <p>LUPAUS 3</p> <p>MTÄ7 / Teemme listä Suomen nopeimmiin yritysten toimii- ja toimintatapaan vastaava kunta.</p> <p>MTEN7 / Poistetaan prosessista pulonkaikat ja resurssien taustatietoinen vaadittavalle tasolle.</p> <p>LUPAUS 4</p> <p>MTÄ7 / Kehitämme lin yritysten ja asukkaiden toimintatapaan turvaten kohtuullisen hintatason.</p> <p>MTEN7 / Profiloimme potentiaalisien asukkaiden ja yritysten tarpeet ja huomioimme ne toimintatapaan kaavoitukseen ja markkinointiin yhteistyötoimintatapaan sekä ihmisä kilpailukykyä asuinalueita, asumisratkaisuja että elinkeinoalalla palvelualueita.</p>	<p>LUPAUS 5</p> <p>MTÄ7 / Vahvistamme osana luontoa asumista ja sitä kautta luontoon liittyviä hyvinvointivaikutuksia.</p> <p>MTEN7 / Huolehdimme, että kaikille iläille löytyy hyvinvointivaikutukset synnyttävä (ja eri vuodenaikat ja alueiden erityispiirteet huomioon otettava) ihluontokäytäntö, joka on mahdollisimman puhtain, viihtäis ja helppä käyttää. Ja osallistetaan asukkaat, yhteisöt ja yritykset kumpuamaan luontokäytännön, vapaa-ajan ja virkistyspaikkojen profiilia vahvistavaan kehittämistyöhön.</p> <p>LUPAUS 6</p> <p>MTÄ7 / Takaamme iläille vielä vapaamman, omahoitoisemman ja turvallisemman elämän lösi.</p> <p>MTEN7 / Tuemme toimintatapa, jossa vapaus ja vastuu kulkavat käsi kädessä siten, että pidämme yhdessä luonnon turvallisuudesta ja säilytyksestä.</p> <p>LUPAUS 7</p> <p>MTÄ7 / Vahvistetaan yhtä aikaa luonnon monimuotoisuutta, talouskasvua ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta.</p> <p>MTEN7 / Järjestään saunavalle asukkaalle suurempi perintö (olin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin myös luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta), kuin mitä lösi saatiin.</p> <p>LUPAUS 8</p> <p>MTÄ7 / Otetaan vesistöt vielä voimakkaammin asukkaiden voimavaraksi ja mukailun kehittämisen painopisteeksi.</p> <p>MTEN7 / Parannetaan vesistöjen säilyttävyyttä joka vuosi vähintään yhdellä toimenpiteellä ja tuetaan siten liittyvien yhteistyötoimintatapaan kehittämistä.</p>	<p>LUPAUS 9</p> <p>MTÄ7 / Kehitämme sekä kyliä että keskustan asuinalueita nykyikäisiin väliin.</p> <p>MTEN7 / Mitoitamme alueen erityispiirteistä ja voimavaroista kumpuavat palvelut ja kehitämme niitä yhdessä asukkaiden kanssa hyödyntäen yhteisöllisiä ratkaisuja. Kasvitteyden arvoisissa leikkikentissä palveluihin suoraan liittyvät toiminnot, arkis perinteisiin kokeluihin.</p> <p>LUPAUS 10</p> <p>MTÄ7 / Vahvistamme iläisten nuorten tervettä itsetuntoa.</p> <p>MTEN7 / Luopumme, että seuraavan 2 vuoden aikana linin tulee lösi selkeää nuorten kanssakäymistä iläille lösi, jossa saa viettää aikaa arkisen ja viikonloppuisin, ukona ja sisällä, tavella ja kotona.</p> <p>LUPAUS 11</p> <p>MTÄ7 / Sujuvoitamme iläisten ruuhkavuosta elävien ihmisten elämää.</p> <p>MTEN7 / Etamme tapoja tukea ihmisä elämään arvoisena mukavasti yhteisöllisesti. Etään ratkaisuja myös koki kyllä kovatkin perinteisen mukaisesti kokeluista.</p> <p>LUPAUS 12</p> <p>MTÄ7 / Rakennamme kaikkien iläin yhteisiin ja yhteisöjen välle vielä voimakkaampaa ryhmähenkä ja yhteisöllisyyttä.</p> <p>MTEN7 / Rakennamme toimintatapaan, jossa arvostetaan rohkeutta ja hallitua riskinottoa, ja jossa ei pelätä epäonnistusta. Ja kunnassa tuemme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä osallistavan budjetoinnin, toiminta-avustusten ja muun tuen avulla.</p>	<p>LUPAUS 13</p> <p>MTÄ7 / Uudistamme yhtä aikaa toimintatapaan, johtamisen ja yhteistyömuodot.</p> <p>MTEN7 / Kunnan henkiköitä ja yksiköt määrittelevät tärkeimmät yhteistyökumppaninsa ja tekevät heidän kanssaan yhteisen sopimuksen, jossa määritellään miten yhteistyötä tehdään. Tavoitena systeminen yksiköiden ja yhteisöjen yhteistyö, joka tukee toimintatapaan jaksamista.</p> <p>LUPAUS 14</p> <p>MTÄ7 / Uudistamme yrityskäyttämistä siten että systeminen muutos johtaa iläisten yritysten menestystarinoihin.</p> <p>MTEN7 / Panostamme voimavaroja ja kehitetään liiketoimintaa sekä elinkeino-ohjelman kuudella kehittämissuunnalla: Säästökäytön kartoitus, Kuvailun botoloukset, Perinteikkäät, Viikkoliiketoiminta ja kokeilut sekä pakallista verkoston laajentaminen avulla. Uudistamme myös hankintaprosessia hyödyntäen kumppanuuksi- ja monitahoisuuksella, otetaan työkäytä myös markkinavaroitusta.</p> <p>LUPAUS 15</p> <p>MTÄ7 / Tavoitellamme kestävä elämäntapa siten, että se sisältää yhtä aikaa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologian kestävyiden.</p> <p>MTEN7 / Päivitämme Resurssiväestöä ja Kiertotalouden leikkikenttä ja edistämme niiden toimenpideohjeita ja taustatietoinen edistävyyden näkökulmasta, päämäärinä kunta- ja alustatiedon vahvistaminen.</p> <p>LUPAUS 16</p> <p>MTÄ7 / Kehitämme systemisen muutoksen mittarinnin edistävijäksi.</p> <p>MTEN7 / Kunnan yhteisen kestävä kehityksen hyödy saavuttamiseksi ja laadukkaasti nykyikäisiin, automatoituihin ja asukkaalle avoimella saavutettaviksi. Ja iläisten mittaaminen osaksi normaalia elämää, että se kannustaa, ja muututtaa tavoitella arvoista myös toimintatapaan vaikuttavaksi.</p>

1

VALTUUSTO PÄÄTTÄÄ LUPAUSTEN
TEEMAT (MITÄ?),
HENKILÖSTÖ LAATII LUPAUKSET
(MITEN?)

1. Valtuusto päättää kehittämisteemat ja palvelulupauksiin liittyvät teemat eli sen mitä luvataan.
2. Henkilöstö laati sisällöllisinä asiantuntijoina lopulliset lupaukset (eli päättää sen miten lupaukset lunastetaan?)
3. Kunta varmistaa, että lupauksen lunastamiseen tarvittava osaaminen on vaaditulla tasolla ja että kehittämisellä on vaadittavat resurssit
6. Lupaus otetaan arkipäivän valintoihin arviointikriteeriksi

MUOTO / tiivis

2

STRATEGIA EI OLE KOSKAAN
VALMIS, VAAN KOKOAJAN
KEHITTYVÄ

Strategian lupauksia arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen ja talousarvion laadinnan yhteydessä, peilaten strategian lupauksia kustannuksiin ja ottaen huomioon toimintaympäristön mahdolliset muutokset.

Iin asukkaat arvioivat strategian lupauksia 2 vuoden välein sitä varten kehitetyllä verkkokyselyllä. Arviointi suositetaan arvioimalla sitä kuinka hyvin lupaukset toteutuvat ja ovatko lupaukset tärkeitä tai merkityksellisiä asukkaiden arjessa. Vastauksien perusteella (miksi on merkityksellinen?) voidaan hyödyntää niin kunnanpalvelujen kehittämisessä kuin myös strategian päivittämisessä.

SISÄLTÖ / 16 lupaus

3

ASUKKAAT, YHDISTYKSET JA
YRITYKSET MUKAAN!

Lupaukset pyritään suunnittelemaan siten, että ne houkuttelevat laajasti myös muita osallistumaan lupauksen toteuttamiseen. Näin myös asukkaat voivat halutessaan osallistua omalta osaltaan strategian toteuttamiseen.
- Kunta haastaa myös paikalliset yritykset ja yhdistykset mukaan lupauksen toteuttamiseen.

ESIMERKKI

Lupaus / "Miten tuetaan iiläisten nuorten tervettä itsetuntoa?"
- Yksittäiset asukkaat ja paikalliset yhteisöt haastetaan olemaan osa ratkaisua.

TOIMEENPANO 1-2-3-4

4

TEEMOJEN NOUSU
"ASIALISTALLE"

Kahden vuoden välein toteutettavan kuntalaisbarometrin avulla asukkaat saavat arvioida arkeensa liittyviä väitteitä, ja sitä ovatko ne oman arjen kannalta tärkeitä tai merkittäviä.
- Jos asia on asukkaalle tärkeä tai merkityksellinen, saa kuntalainen perustella vastauksensa. Vastauksissa toistuvat teemat nostetaan seuraavan kuntastrategian kehittämisteemaksi tai lupaukseksi.

2021 kuntalaisbarometrin vastauksissa nousi esille mm. luontosuhde ja ruuhkavuosien haasteet, joten ne on nostettu tällä strategialla esille.

MISSIO / kultainen 50-luku

Iin kuntastrategiasta tekee poikkeuksellisen sen kirjoittamiseen osallistuneiden valtuutettujen rohkeus. Rimaa nostettiin työpaja työpajan jälkeen korkeammalle. Kunnianhimo ja kanti näkyvät erityisesti yllä kuvatussa strategian toimeenpanosuunnitelmassa, jonka toteuttaminen tekee strategiasta elävän myös kuntalaisten arjessa.

4 Talousarvion toteutuminen

4.1 Käyttötalouden toteutuminen

4.1.1 Hallinto- ja talouspalvelut

Palvelun tehtäväkuvaus:

Vaalit, kunnanjohto, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja jaostot, kuntayhteistyö, verotus, varautuminen ja valmiussuunnittelu, maaseutuviranomaispalvelut, rahoitus, tietopalvelut ja tarkastus, hallinnon tukipalvelut, postitus ja kopiointi, tietohallinto, asiointipiste, palkka- ja talouspalvelut, yhteistointi ja työsuojelu.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Hallinto- ja talouspalveluiden 2025 talousarvioon on määritelty viisi tavoitekokonaisuutta, joiden toteutua arvioidaan tilinpäätöksessä 2025. Prosessien kehittämisen osalta kunnan talousohjausta ja talouden seurannan prosessia on kehitetty vuonna 2025 systemaattisesti. Talousarvion valmistelua on jäntrvöitetty ja vuonna 2025 otettiin käyttöön henkilöstösuunnittelu, joka tukee talousarviovalmistelua. Talouden seurannassa on kehitetty kuukausittaista ennustetta ja sen luotettavuutta kunnan talousohjauksessa. HR:n prosessien osalta kehitystyö on kesken. Henkilöstöohjelma valmistuu vuoden 2026 aikana. Yleishallinnon prosesseja on tarkasteltu vuonna 2025 ja hallinnon ohjeistuksia päivitetty.

Kunnan sihteerityötä on kehitetty vuonna 2025. Tehtäväkuvia ja yhteistyön muotoja on tarkasteltu koko kunnan sihteeriresurssien osalta. Hallinto- ja talouspalveluiden vetämät yhteiset toimistoinfot ovat laajentaneet osaamista koko kunnan tasolla. Henkilöriskeihin on varauduttu varmistamalla keskeisten järjestelmien käyttöoikeuksia sekä tehtäväkuvien säännöllisellä päivittämisellä.

Ulkoistettujen tietohallinnon ja palkka- ja taloushallinnon yhteistyökuvioita on tarkasteltu kriittisesti sekä varmistettu, että toimintaa ohjaa vastuumatriisit. Tämä on vaatinut neuvontaa ja ohjausta koko kunnan esihenkilöiden osalta. Asioita on viety monitasoisesti eteenpäin asiakasmallin mukaisesti.

HR-toimintojen osalta vuonna 2025 on edetty systemaattisesti. Kunnan henkilöstöohjeet on koottu henkilöstökäsikirjaan ja niitä on tarkasteltu ja päivitetty. Esihenkilöiden osaamista on vahvistettu kuukausittaisissa esihenkilöfoorumeissa, joissa on käyty läpi esihenkilötyöhön liittyviä kokonaisuuksia. Vuonna 2025 suurin uudistus oli KVTES:n ja OVTES g-osion mukainen palkkusjärjestelmän uudistaminen, jota työstettiin yhteistoiminnassa työnantajan ja pääsopijajärjestöjen kanssa helmikuusta lokakuuhun.

Kunnan omistajaohjaukseen liittyen (KV 24.3.2025 § 31) hyväksyi päivitetyn konserniohjeen, joka ohjaa kunnan omistajanohjauksen roolia sekä määrittää vuosittaisen rytmien omistajaohjaukseen. Päivitetty konserniohje tuli voimaan 1.6.2025.

Vuonna 2025 järjestettiin kunta- ja aluevaalit ja uusi kunnanvaltuusto järjestäytyi 2.6.2025.

Arvio toteutumisesta:

Vuonna 2025 hallinto- ja talouspalveluiden toiminnot olivat hallintopalvelut, talouspalvelut, HR-palvelut (henkilöstösuunnittelu ja -raportointi, palkka- ja palvelussuhdeasiat), asianhallinta, tietohallinto ja kunnan asiointipiste.

Hallinto- ja talouspalveluiden tehtävänä on järjestää kunnan yleishallinnon ja hallinnon tukipalvelut,

ohjata ja neuvoa kunnan toimialoja ja yksiköiden esihenkilöitä sekä kouluttaa ja jalkauttaa toiminnot organisaatiossa.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaisten poikkeamien syyt:

Hallinto- ja talouspalvelut on toimintakatteeltaan sitova valtuustoon. Tlinpäättöksen 2025 toimintakate alittaa talousarvion 718 tuhatta euroa. Hallinto- ja talouspalveluiden käyttötaloustuloissa näkyy kunnan tekemien Rantakairan Sähkö Oy:n osakkeiden myyntien myyntivoitot, joiden kertaluonteisten kirjausten vaikutus on 812 tuhatta euroa. Hallinto- ja talouspalveluiden toimintatulojen toteuma ilman kertaluonteista kirjausta on 112 tuhatta, joka alittaa talousarvion 19 tuhannella eurolla. Toimintatulojen osalta Oulunkaaren isäntäkunnan tehtävät ja siitä johtuvat laskutukset muille Oulunkaaren kuntayhtymän omistajakunnille vähenee, kun toiminnot on saatu ajettua alas.

Talousarvion toimintamenot ylittävät muutetun talousarvion 94 tuhatta euroa. Ylitys johtuu pääasiallisesti tietohallinnon ja palkka- ja taloushallinnon palveluiden ostoista, joita ei ole ennakoitu talousarvion valmistelussa. In kunta ulkoisti tietohallinnon palvelut LapiT:lle ja palkka- ja taloushallinnon palvelut Monetra Oulu Oy:lle vuoden 2023 alusta. Vuosi 2025 on ollut ensimmäinen vakiitunut palvelun tuotantovuosi, kun käyttöönottoprojekti ja -prosessit on saatu päätökseen.

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	130 962		130 962	943 320	812 358
Toimintakulut	-3 081 030		-3 081 030	-3 175 791	-94 760
Toimintakate/jäämä	-2 950 068		-2 950 068	-2 232 470	717 598
Poistot ja arvonalentumiset	-68 084	-17 353	-85 437	-68 724	16 713
Tilikauden tulos	34 155 510	-332 353	33 823 157	33 666 736	-156 420

TOIMIALA	2024	muutos	2024	Muutosten perustelut
Hallinto- ja talouspalvelut				
Yleishallinto				
Kunnanjohto				
kunnanjohtaja	1		1	
hallinto- ja talousjohtaja	1		1	
toimistosihteeri	1		1	
Tietopalvelut				
tietopalveluasiantuntija	1		1	
it-tukihenkilö		1	1	määräaikainen
Hallinnon tukipalvelut				
Tietohuolto				
tietohallintasuunnittelija	1		1	
Asiointipiste				
toimistosihteeri	1		1	
virastomestari	1	-1	0	irtisanoutuminen
Palkat				
henkilöstösuunnittelija	0,5		0,5	yhteinen hv-toimiala
Talous				
taloussihteeri-controller	1		1	
talousasiantuntija	1		1	
Yhteensä	9,5	-1	10,5	

4.1.2 Elinvoima- ja yrityspalvelut

Palvelun tehtäväkuvaus:

Tehtäväalueet:

Elinvoimapalvelut vastaavat kuntastrategian 2030 ja elinkeino-ohjelman 2025 mukaisten elinvoimaa, kasvua ja kehittämistä tukevien toimenpiteiden toteuttamisesta. Toimialaa johtaa elinvoimajohtaja. Elinvoimapalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluvat maankäytön suunnittelu, yrityspalvelut, kehittäminen sekä kuntamarkkinointi ja -viestintä.

Elinvoimapalveluiden toimiala ostaa yrityspalvelut, kehittämis- ja hanketoiminnan sekä kuntaviestintä- ja -markkinoinnin lin Micropolis Oy:ltä. Palvelun sisältö on määritelty kunnan ja Micropoliksen välisessä palvelusopimuksessa. Vuoden 2025 tehtävät, tavoitteet ja toteutus on määritelty tarkemmin tämän talousarviokirjan lin Micropolis Oy:tä koskevassa tilinpäätösosassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaisten poikkeamien syyt:

Elinvoima- ja yrityspalveluiden taloudellinen toteuma oli kokonaisuutena suunnitellun mukainen. Poistot olivat talousarviota hiukan suuremmat ja heikensivät tilikauden tulosta. Tästä huolimatta tilikauden tulos oli noin 21,7 t€ talousarviota parempi.

Käyttötalouden toteutumisen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot				56 092	56 092
Toimintakulut	-883 664		-883 664	-909 110	-25 446
Toimintakate/jäämä	-883 664		-883 664	-853 019	30 645
Poistot ja arvonalentumiset	-3 905	-1 026	-4 931	-13 806	-8 875
Tilikauden tulos	-887 569	-1 026	-888 595	-866 854	21 741

Vuosi	henkilömäärä TA 2025	Lisäys/vähennys		
		Lisäys	Vähennys	TP 2025
elinvoimajohtaja	0,5	-	-	0,5
kunnanarkkitehti	1	-	-	1
Yhteensä	1,5	-	-	1,5

4.1.2.1. Elinvoimapalvelut

Tehtävänkuvaukset:

Elinvoimapalvelut ostavat yrityspalvelut, kehittämis- ja hanketoiminnan sekä kuntaviestinnän ja -markkinoinnin lin Micropolis Oy:ltä erillisellä palvelusopimuksella. Elinvoimapalveluissa työskentelee elinvoimajohtaja 0,5 työpanoksella.

Vuoden 2025 tehtävät, tavoitteet ja toteuma on kuvattu tarkemmin tämän tilinpäätöskirjan lin Micropolis Oy:tä koskevassa osassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Kunnan keskeinen tehtävä on luoda toimintaympäristö, joka tukee yritysten perustamista, toimintaa, kasvua ja kilpailukykyä sekä edistää työllisyyttä. Suotuisat olosuhteet luovat perustan yritysten kilpailukyvyille, työllisyydelle, laadukkaille palveluille ja sitä kautta kunnan elinvoimaisuudelle. Työn tuloksena lissä syntyy lisää yrityksiä, työpaikkoja ja uusia investointeja.

Elinvoimapalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä muiden kunnan toimialojen kanssa toteuttaakseen kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita ja lupauksia. Vuonna 2025 jatkui yhteistyön kehittäminen TE-palveluiden kanssa. Tavoitteena on, että kunta voi TE2025 uudistuksen myötä edistää työllisyyttä mahdollisimman tehokkaasti yli toimialarajojen.

Arvio tavoitteiden toteutumisesta:

Asiat	Toimenpide	Toteuma 2025
valtatie 4	uuden tielinjauksen ja kasvuväylän suunnittelutyön edistäminen	Toteutui suunnitellusti. Yhteistyö ja yhteensovittaminen ELY-keskuksen kanssa.
junan pysähtyminen, asemalaituri	asemanseudun suunnittelun edistäminen	Toteutui suunnitellusti. Laadittiin pohjaselvityksiä alueella ja tehtiin yhteistyötä Väyläviraston ja ELY-keskuksen kanssa.
elinkeino-ohjelma 2025	ohjelman päivittäminen	Ei toteutunut suunnitellusti, sillä kuntastrategia, johon ohjelma pohjautuu, ei valmistunut suunnitellussa aikataulussa.

energiahankkeet	energiaintensiivisen yritystoiminnan houkuttelu, aluetaloudellisten hyötyjen maksimointi	Toteutui suunnitellusti. Metan suurhanke julkistettiin. Lukuisia hankeneuvotteluja eri toimijoiden kanssa toteutettu.
-----------------	--	---

Elinvoima- ja yrityspalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti. Toiminnan toteutumista on arvioitu muilta osin tarkemmin maankäytön ja kaavoituksen osiossa sekä Iin Micropolis Oy:tä koskevassa tilinpäätösosiossa.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Elinvoimapalveluiden taloudellinen toteuma oli kokonaisuutena suunnitellun mukainen. Toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti. Poistot olivat talousarviota suuremmat, minkä vuoksi tilikauden tulos oli 6 234 € talousarviota heikompi.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot				56 092	56 092
Toimintakulut	-657 625		-657 625	-713 201	-55 577
Toimintakate/jäämä	-657 625		-657 625	-657 109	515
Poistot ja arvonalentumiset	-3 905	-1 026	-4 931	-11 680	-6 749
Tilikauden tulos	-661 530	-1 026	-662 556	-668 789	-6 234

4.1.2.2. Maankäytön suunnittelu

Tehtäväkuvaus:

Maankäytön suunnittelun alueeseen kuuluvat kunnan strateginen maankäyttö, maa- ja tonttipolitiikka sekä yleis- ja asemakaavatyö. Suunnittelua ohjaa kuntastrategia, elinkeino-ohjelma, maapoliittinen ohjelma ja muut alueiden- ja maankäyttöä ohjaavat strategiat ja suunnitelmat. Tulosalueella on yksi työntekijä, kunnanarkkitehti.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Maankäytön suunnittelulla edistetään yhdyskuntarakenteen eheyttä, elinympäristön viihtyisyyttä, palvelujen saavutettavuutta, asumisen ja liikkumisen kestävyyttä sekä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Kaavoitus tukee kuntastrategian tavoitteita, kuten vahvaa ja kestävää kasvua, luonnonläheisyyttä ja henkistä hyvinvointia. Oikea-aikaisella kaavoituksella huolehditaan tonttivarannon riittävydestä elinkeinoelämän ja asuinrakentamisen tarpeisiin. Kunnanarkkitehti tekee tiivistä yhteistyötä kunnan eri toimialojen kanssa.

Asuinrakentamiselle varattuja asemakaava-alueita on eri puolilla kuntaa. Asuintontteja on tarjolla muun muassa Liesharjun ja Tikkasenharjun alueilla. Omakotitonttien varanto riittää useiksi vuosiksi, mutta tulevaisuudessa kaavahankkeissa on tarpeen monipuolistaa asuintonttien tarjontaa ja kehittää niiden houkuttelevuutta. Kunta tekee aktiivista maanhankintaan jatkaen neuvotteluja maankäyttösopimuksista ja mahdollisista maanhankinnoista. Maanhankinnan painopistealueita ovat strategisessa yleiskaavassa ja osayleiskaavassa esitetyt teollisuuden ja taajaman laajenemisalueet, Pentinkankaan alue ja Etelä-lilaakson alue. Maapoliittisen ohjelman päivitystyötä jatketaan, kun siihen liittyvä lainsäädännön uudistustyö valmistuu.

Vireillä olevat, käynnistettävät ja tarkasteluun tulevat kaavahankkeet sekä toiminnallinen toteuma 2025:

Kaavahanke	Toimenpide	Toteuma 2025
------------	------------	--------------

lin strateginen yleiskaava 2040	kaavatyön loppuun saattaminen	Toteutui suunnitellusti.
lin rannikon ja saarten osayleiskaavan tarkistaminen Seljänperän alueelle	kaavatyön jatkaminen, valmistelu- ja ehdotusvaihe	Toteutui suunnitellusti.
lin keskustaaajaman osayleiskaavan laajennuksen 2025 muutos Pentinkankaan alueella	kaavatyön loppuun saattaminen	Ei edistynyt.
lin keskustan osayleiskaavan muutos ja asemakaavatyö asemaseudulle	kaavoituksen valmistelu ja käynnistäminen	Toteutui selvitysten laadinnan osalta. Kaavatyötä ei voitu käynnistää, sillä se odotti valtatie 4:n suunnittelun käynnistämistä.
Hervan alueen yleis- ja asemakaavatyö	kaavoituksen valmistelu ja käynnistäminen	Toteutui suunnitellusti.
lin kirkonseudun asemakaavan muutos keskustan rannan alueelle	kaavoituksen valmistelu ja käynnistäminen	Toteutui suunnitellusti.
Kivimaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	kaavoitustyön jatkaminen	Toteutui suunnitellusti.
Talvisuon tuulivoimapuiston osayleiskaava	pysähdyksissä, jatkuminen epävarmaa	Tilanne ei ole edistynyt.
Pookin merituulivoimapuiston osayleiskaava	kaavoitustyön jatkaminen	Toimija pysäyttänyt kaavoitustyön.
Kovasinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	kaavatyön jatkamisen edellytysten tarkastelu	Toteutui suunnitellusti.
lin rannikon ja saarten osayleiskaavan tarkistaminen Karhun alueella	Kaavatyön jatkamisen edellytysten tarkastelu	Ei toteutunut.
lin kirkonseudun asemakaavan laajennus Timpurintien alueella	kaavatyötä ei edistetä	Toteutui suunnitellusti.

Edellä mainittujen lisäksi vuoden aikana käynnistyivät Numerokankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavatyö sekä Ylirannan ranta-asemakaavatyö. Maankäytön toimialalla arvioitiin useita energia-hankkeita ja työpanosta kohdistui odotettua enemmän maakunnan energiahankkeita koskevien lausuntojen valmisteluun ja arviointiin. Kaavoitushankkeiden runsaan määrän vuoksi elinvoimajohtaja osallistui myös arviointi-, lausunto-, maanhankinta- ja kaavoitustöihin. Yhteistyö eri toimialojen välillä oli tiivistä ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Maankäytön taloudellinen toteuma oli kokonaisuutena suunnitellun mukainen. Poikkeama johtui pääosin toimintakulujen alittumisesta. Tilikauden tulos oli 27 975 € talousarviota parempi.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-226 039		-226 039	-195 909	30 130
Toimintakate/jäämä	-226 039		-226 039	-195 909	30 130
Poistot ja arvonalentumiset				-2 126	-2 126
Tilikauden tulos	-226 039		-226 039	-198 065	27 975

4.1.3 Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Palvelun tehtäväkuvaus:

Tehtäväalueet: Sivistyspalvelujen toiminnan järjestäminen

Hallinto: toimialan hallinnon, organisoinnin, johtamisen ja prosessien toteuttaminen. Keskeisiä toimintoja ovat talous, henkilöstöhallinta, päätöksenteko ja sisäinen valvonta.

Opetuspalvelut: Esiopetus, perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta ja lukiotoiminta.

Varhaiskasvatuspalvelut: Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut (päiväkodit ja perhepäivähoito) sekä avoin varhaiskasvatus, esiopetus, yksityisen varhaiskasvatuspalveluiden valvonta ja yksityisen hoidon tuki (palveluseteli).

Opetus ja varhaiskasvatus muodostavat sivistyspalveluiden kokonaisuuden, jossa tilojen käyttö, palveluverkko ja tukipalvelut järjestetään taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Henkilöstömäärät, talousluvut ja tilojen bruttoneliöt ovat kunnan toiminnassa suurimmat. Hallinnonalan palvelut myös suoraan tai välillisesti kattavat ison osan kunnan väestöstä. Sivistyspalveluiden hallinto on tiivis kokonaisuus.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Sivistyspalvelujen organisaatiossa ylimpänä päättävänä elimenä toimii sivistyslautakunta. Toimialaa johtaa viranhaltijana sivistysjohtaja, joka toimii myös lautakunnan esittelijänä.

Opetus ja varhaiskasvatus järjestetään lakien ja asetusten mukaisesti tasapuolisesti, tarkoituksenmukaisesti ja mahdollisimman laadukkaasti. Tavoitteena on turvata alueellisesti tasapuolinen ja ajanmukainen opetus ja varhaiskasvatus kaikille iällisille lapsille ja nuorille. Lisäksi tavoitteena on luoda mahdollisimman hyvät valmiudet toisen asteen opintoihin ja työelämään, tukea lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja mahdollistaa ja edistää osallisuutta. Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut muodostuivat kolmesta sitovuustasosta – hallinnosta, opetuspalveluista sekä varhaiskasvatuspalveluista. Toimialajohtaja vastaa myös hallinnon johtamisesta.

Keskeiset tavoitteet toiminnalle pohjautuvat opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmiin, kuntastrategiaan, talousarvioon sekä toimialaa koskeviin muihin suunnitelmiin. Johtamisella, hallinnolla ja raportoinneilla pyritään varmistamaan, että tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Vuoden 2025 aikana toimintaa on toteutettu suunnitellusti ja keskeiset tavoitteet on saavutettu. Vuoden 2025 kehittämisen kohteina ovat painottuneet oppimisen tuen uudistus ja opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueiden toimintatapojen yhdenmukaistaminen. Nämä painopisteet tulevat jatkumaan myös vuoden 2026 ajan. Lisäksi keskeisenä kehittämisen kohteena on ollut taloudenhallintaan liittyvän johtamisaosaamisen kehittäminen. Vuonna 2025 aloitettiin Kuivaniemellä pienten koululaisten vuorohoidon pilotointi ja yläkouluikäisten etäopetuksen kehittäminen ja molemmat painopisteet jatkuvat edelleen. Perhekeskusverkoston työ on saatu alulle yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Varhaiskasvatuksessa toimintakulttuuria on kehitetty laadunhallinnan näkökulmasta ja työ jatkuu vuodelle 2026 Valssi-laadunarvioinnin mittari avulla.

Inklusio, samanaikaisopettajuuden lisääminen, iiläinen kasvun ja opin polku, yhteisöllinen opiskeluhoito, kansainvälisyyden edistämisen eteen tehtävä työ, kestävä kehitys ja harrastamismahdollisuuksien lisääminen ovat olleet vuoden 2025 ja ovat edelleen myös seuraavina vuosina kehittämisen kohteena. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) päättyi kevääseen 2025, eikä koulutuksenjärjestämislupaa enää saatu.

Lukion osalta kehittämistyötä jatketaan kehittämistyöryhmän avulla, joka toimii vielä kevätkauden 2026. Kehittämistyöryhmä laatii lukiolle viestintäsuunnitelman, jonka avulla lukion laadukasta perustyötä, ilmastotyötä ja kansainvälistymistä tehostetaan edelleen. Talousarviovuoden aikana kartoitetaan kaksois-/kolmoistutkinnon mahdollisuudet.

Yksityistä varhaiskasvatusta järjestettiin vuonna 2025 lin kunnassa Pilke Tahdin yksikössä ja Tik-kaskodit Oy:n toimesta Harjuntähden ja Tikkasen päiväkotien yksiköissä. Kunnallista varhaiskasvatusta järjestettiin Kotikujan, Nikkarin ja Kuivaniemen yksiköissä. Jakkukylän ja Olhavan Tenavatu-
van ryhmäperhepäiväkodeissa oli nähtävissä vuonna 2024 asiakasmäärien nousua, jonka johdosta molemmat ryhmäperhepäiväkodit muutettiin ensin määräaikaisesti Nikkarin päiväkodin ryhmiksi ja

vuoden 2025 aikana päätös vahvistettiin toistaiseksi voimassa olevaksi. Kunnallisia perhepäivähoitajia on vuoden kuluessa työskennellyt kodeissaan kuusi ja avoimen varhaiskasvatuksen kerhoja on toiminut kolme. Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan työnkuvaa kehitettiin edelleen sen muuttuessa vuoden 2025 alusta sivistyspalveluiden yhteiseksi palveluohjaukseksi.

Hankkeisiin liittyvä rahoitus on supistunut edellisvuodesta mutta vuoden 2025 aikana on edelleen saatu toteutettua liikunnallisen elämäntavan edistämistä, Harrastamisen Suomen mallin kerhoja, kielirikasteista toimintaa ja samanaikaisopettajuutta. Hankkeiden kustannukset muodostuvat pääosin palkkamenoista.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaisten poikkeamien syyt:

Sivistyslautakunnan palvelualueen toiminta vuonna 2025 toteutui asetettujen tavoitteiden, talousarvion ja suunnitelmien mukaisesti. Toiminnassa on noudatettu hyvää hallintoa ja hallintosääntöä, lakeja, asetuksia ja säädöksiä, toteutettu kuntastrategiaa ja hallinnonalaa koskevia suunnitelmia sekä pyritty toimimaan ihmislähtöisesti kestävästä arkesta rakentaen.

Vuoden aikana jatkettiin kuntastrategian painopisteiden mukaista toimintaa. Kestävän kasvun osalta loppuvuodesta 2024 valmistui Kestävyysli - julkaisu. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen eri yksiköissä kehitettiin edelleen aktiivisesti lasten, nuorten ja huoltajien osallisuutta, vuorovaikutuksen laatua, yhteisöllistä opiskeluhuoltoa sekä hyvinvointiin ja vastuullisuuteen liittyviä teemoja. Osaamisen, toimintojen laadun ja johtamisen kehittämistä on jatkettu systemaattisesti ja tavoitteellisesti koko hallinnonalalla.

Perusopetuksen oppilasmäärä aleni edellisestä vuodesta 30 oppilaalla, lukion oppilasmäärä nousi 11 oppilaalla ja varhaiskasvatuksen asiakasmäärä (600) kasvoi 55 asiakkaalla, joista 177 on palveluseteliasiakkaina yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja 420 kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden asiakkaita. Varhaiskasvatuspalveluiden sisällä oli kuitenkin nähtävissä edelleen muutoksia; päiväkotien osallistumisasteesta näkyi nousua mutta perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa vastaavasti edelleen osallistumisasteen laskua.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen talousvuosi 2025 päättyi hyvään lopputulokseen, toteuman ollessa 99,6%. Lopputuloksen eteen jouduttiin kuitenkin huomattavasti tiukentamaan yksiköiden talousseurantaa lukuvuoden kuluessa. Sivistyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 30.10.2025 § 33 esitetyn osavuositarkistuksen 1-9/2025 ehdollisena siten, että vuoden 2025 osalta ylittävät yksiköt tuottivat selonteon sivistyslautakunnalle ylitystensä osalta joulukuulla 2025 ja vuoden 2026 osalta sovittiin talouden seurannan tarkentamisesta edelleen. Budjettiaan ylittävät yksiköt olivat Haminan ja Valtarin koulut, jotka toimittivat selontekonsa sivistyslautakunnalle.

Talouden sopeuttamistoimien ja varhaiskasvatuksen tulosalueella muodostuneiden säästöjen yhteisvaikutuksesta sivistystoimen kokonaisuudessa päästiin hyvään lopputulemaan. Vuoden 2025 talousarvioon varattiin opetukseen ja varhaiskasvatukseen toimintakuluiksi koko palvelualueella 27 998 165 euroa. Toimintatuotoiksi arvioitiin 1 438 706 ja tuottojen arvioissa tapahtui alenemista 253 696 euron verran, jota selittää asiakasmaksujen väheneminen edelleen. Vuoden 2025 toimintakatteeseen varattiin 26 559 459 euroa.

Toteutumat tilinpäätösvuonna 2025 ovat toimintakulujen osalta 27 626 671 euroa ja toimintatuottojen osalta 1 185 010 euroa. Toimintakatteeksi muodostui 26 441 661 euroa ja tilikauden tulokseksi muodostui 26 504 040 euroa. Sivistyspalveluiden toimintakate alittui 117 798 eurolla, joka selittyy erityisesti varhaiskasvatuksen tulosalueen säästöillä, jotka koostuvat tuki- ja kehittämisspalveluiden koordinaattorin tehtävän vähenemisellä, yhden varhaiskasvatuksen erityisopettajan väliaikaisella vähenyksellä, avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan supistumisella, huomattavasti pienentyneillä

sairaspoissaolomäärillä ja Jakun ja Olhavan Tenavatuvan muutoksilla päiväkotiryhmiksi. Näistä sei-koista koostuva säästösumma kattoi opetuksen tulosalueen ylitykset tilinpäätöshetkeen mennessä.

Marraskuun kokouksessa (27.11.2025 § 42) sivistyslautakuntaan päätti käyttötalousmuutoksesta, jossa varhaiskasvatuspalveluiden talousarviosta siirrettiin määrärahoja henkilöstökuluista 340 000€, palveluiden ostoista 10 000€ ja aineet, tarvikkeet, tavarat ryhmästä 18 000€. Siirto toteutettiin ope-tuspalveluiden henkilöstökuluihin 290 000€ ja palveluiden ostoihin 78 000€. Siirrettävä summa oli yhteensä 368 000€.

Toimialan kustannuspaikkakohtaisista toteumista varhaiskasvatuksen ja opetuksen osalta toimitetaan sivistyslautakuntaan erilliset liitteet.

Käyttötalouden toteutumi-nen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	1 438 706		1 438 706	1 185 010	-253 696
Toimintakulut	-27 998 165		-27 998 165	-27 626 983	371 182
Toimintakate/jäämä	-26 559 459		-26 559 459	-26 441 973	117 486
Poistot ja arvonalentumiset	-43 090		-43 090	-61 984	-18 894
Tilikauden tulos	-26 602 549		-26 602 549	-26 504 352	98 197

Merkittävimmät muutokset 2025 ja valmistelut 2026:

Lukion kehittämistyöryhmän toiminnan jatkuminen keväälle 2026 saakka

Esiopetuksen kokonaisuudistuksen jatkaminen

Opetuksen johtamisjärjestelmän kehittäminen - Haminan ja Valtarin/lukion virka-apulaisrehtorit, koulunjohtajien luokkavastuun poistuminen

Olhava-Kuivaniemi suuralueen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kehittäminen - pienten koululaisten vuorohoidon pilotointi

Jakun koulun profiloituminen eräkouluna.

Valtarin kouluhankkeen investointipäätös ja rakentamisvaiheen aloittaminen.

Oppimisen tuen järjestelyiden vakiinnuttaminen, inklusion ja samanaikaisopettajuuden kehittäminen

Ililäisen kasvun ja oppimisen polun selkeyttäminen edelleen.

Kouluhyvinvoinnin edistäminen - Vastuullisuuden aakkosten jalkauttaminen, koulutsempparin tehtävän vakinaistaminen

Varhaiskasvatuksen työvuorosuunnittelun pilotin vakiinnuttaminen perustoimintaan

Tasopalkkamalliin siirtyminen (KVTES)

Opetusalan palkkojen tarkistaminen ja harmonisointi, li-lisä. (OVTES)

4.1.4 Hyvinvointipalvelut

Palvelun tehtäväkuvaus:

Tehtäväalueet:

Johtaminen ja hallinto

Hyvinvointipalveluiden kokonaisvastuu, sisältäen hallinnon, talouden, kehittämisen ja Hyvinvointilau-takunnan asioiden valmistelun ja toimeenpanon.

Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen koko kunnan tasolla.

Hyvinvointi ja yhdyspinnat

Kunnan hyvinvointityön ja yhteistyön koordinointi eri toimijoiden kanssa. Keskeisiä yhteistyöalueita ovat mm. hyvinvointialue, järjestöt, nuorten palvelut, esteettömyystyö sekä ehkäisevä päihdetyö.

Avustukset

Erilaiset hyvinvointia, kulttuuria, liikuntaa ja työllistymistä tukevat avustukset, mukaan lukien osallistava budjetointi.

Kansalaisopisto ja taidekoulu

Kansalaisopiston ja taidekoulun koulutus-, taide- ja kulttuuritoiminta, mukaan lukien näyttelyt, konsertit ja tapahtumat.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden järjestäminen, sisältäen muun muassa hakeutuvat kirjastopalvelut, KulttuuriKauppilan toiminnan, Art li Biennaalin, kotiseututyön ja lin kotiseutumuseon.

Vapaa-aika- ja nuorisopalvelut

Nuorisotyö, liikuntapalvelut, tapahtumajärjestäminen ja yhteistyö yhdistysten kanssa.

Työllistäminen

Työllisyyden edistäminen lin kunnan alueella yhteistyössä työnhakijoiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Palveluihin kuuluvat mm. työvoiman saatavuuden tukeminen, rekrytointipalvelut, urapolkujen kehittäminen sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä tukevat toimenpiteet.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuonna 2025 perustuivat kuntalain mukaiseen veloitteeseen edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä toimialaa ohjaavaan erityislainsäädäntöön ja kuntastrategiaan. Tavoitteena oli turvata laadukkaat ja saavutettavat hyvinvointia tukevat palvelut, vahvistaa ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä, lisätä kuntalaisten osallisuutta sekä kehittää palvelurakenteita muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tavoitteet konkretisoituivat eri palvelualueilla selkeinä toimenpiteinä. Kirjastopalveluissa painotettiin lukutaidon edistämistä ja yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Kulttuuri- ja museopalveluissa vahvistettiin kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia sekä kulttuurin saavutettavuutta. Vapaa-aika- ja nuorisopalveluissa keskiössä olivat nuorten tavoitavuus, yhteisöllisyys ja liikunnallisen elämäntavan tukeminen. Kansalaisopisto ja taidekoulu turvasivat monipuoliset harrastus- ja oppimismahdollisuudet eri ikäryhmille. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyössä vahvistettiin osallisuutta, taloudellista hyvinvointia ja järjestöyhteistyötä.

Vuoden alussa toteutunut TE-uudistus muutti toimialan vastuita merkittävästi. Lakisääteiset työllisyyspalvelut siirtyivät kunnalle, mikä lisäsi asiakasmääriä, laajensi päätöksentekovastuuta ja kasvatti taloudellista riskiä työttömyysturvan kuntaosuuksien laajentuessa. Samanaikaisesti käyttöön otettiin uudet tietojärjestelmät ja toimintamallit. Toimintaympäristön haasteista huolimatta palveluiden jatkuvuus pystyttiin turvaamaan ja uudet rakenteet saatiin vakiinnutettua vuoden aikana.

Arvion mukaan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Palvelut tavoittivat laajasti eri-ikäisiä kuntalaisia, ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä vahvistettiin ja yhteistyö hyvinvointialueen sekä paikallisten toimijoiden kanssa parani. Työllisyyspalveluissa vuosi oli rakenteiden rakentamisen ja toiminnan vakiinnuttamisen vaihe, eikä uudistukselle asetetut taloudelliset vaikutustavoitteet vielä ensimmäisenä vuonna täysimääräisesti toteutuneet. Kokonaisuutena hyvinvointipalvelut onnistuivat perustehtävässään turvata kuntalaisille vaikuttavat ja saavutettavat palvelut.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaisten poikkeamien syyt:

Toimintatuotot

Vuoden 2025 toimintatuotot olivat talousarviovaiheessa ennakoitua pienemmät ja alittuivat koko toimialan osalta 117 613 euroa eli noin 17 prosenttia. Alitus kohdistui pääosin työllisyyspalveluihin. Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa TE-uudistukseen liittyvän lainsäädännön ja rahoitusmallin yksityiskohdat eivät vielä kaikilta osin olleet täsmentyneet. Talousarviossa varauduttiin palkkatukityöllistämiseen aiempaa toimintamallia vastaavalla tasolla. Toimintavuoden aikana kuitenkin täsmentyi, että palkkatukityöllistäminen uudessa rahoitus- ja vastuumallissa ei ollut kunnalle tarkoituksenmukaista siinä laajuudessa kuin talousarviossa oli ennakoitu.

Lisäksi TE-uudistuksen siirtymävaihe, järjestelmämuutokset ja alkuvuoden käynnistysviiveet hidastivat toimenpiteiden toteutumista. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta palkkatukitoimenpiteitä ja työpajajaksoja toteutui budjetoitua vähemmän, mikä vaikutti suoraan niihin sidottujen valtion korvausten toteumaan ja näkyi toimintatuottojen alittumisena.

Työllisyyspalveluissa merkittävä osa toimintatuotoista on aiemmin muodostunut valtiolta saaduista palkkatuista ja hankerahoituksista. 1.1.2025 alkaen TE-toimistot lakkautettiin ja palkkatuen myöntäminen siirtyi osaksi kuntien työvoimaviranomaisen tehtäviä. Kunta saa valtiolta laskennallisen valtionosuuden, josta se rahoittaa myös palkkatuen, mutta kunta päättää miten määrärahat käytetään. Yleiskatteellinen valtionosuus ei näy työllisyyspalvelujen budjetissa tulona.

Toimintakulut

Vuoden 2025 toimintakulut alittuivat kokonaisuudessaan 808 717 eurolla, mikä tarkoittaa, että kulut toteutuivat noin 88 prosenttia talousarviosta. Henkilöstökulut alittuivat noin 445 000 eurolla, aineet, tarvikkeet ja tavarat noin 75 000 eurolla sekä avustukset noin 217 000 eurolla.

Koko toimialalla noudatettiin vuoden aikana tiukkaa talouskuria. Palveluiden kustannuksia, ostopalveluja, hankintoja ja henkilöstömenoja tarkasteltiin kriittisesti, ei-välttämättömiä menoja karsittiin ja menokehitystä seurattiin säännöllisesti. Talouden seuranta oli aktiivista erityisesti toimintaympäristön muutosten vuoksi.

Hyvinvointipalvelut -tulosalueen budjetti alittui noin 86 000 eurolla. Alitus jakautui suhteellisen tasaisesti yksiköiden kesken ja muodostui henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aine- ja tarvikehankintojen maltillisesta toteumasta. Toiminta toteutettiin pääosin suunnitellusti, ja kustannustaso pystyttiin hallitsemaan ilman merkittäviä palvelutason heikennyksiä.

Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin tulosalueella budjetti alittui noin 39 000 eurolla. Säästöihin vaikutti se, että osa henkilöstölle suunnatuista hyvinvointitoimenpiteistä ja yhteisistä tilaisuuksista peruttiin tai toteutettiin aiempaa kevyemmin. Lisäksi Työhyvinvoinnin rakentajat ja työelämän leirinuotit -hankkeen kautta pystyttiin toteuttamaan henkilöstön kehittämistoimenpiteitä hankerahoituksella, mikä vähensi käyttötalousmenoja.

Merkittävin kulujen alitus syntyi työllisyyspalveluissa. TE-uudistuksen myötä vuoden alku oli rakenteiden rakentamisen, uusien tietojärjestelmien käyttöönoton ja henkilöstön perehdyttämisen aikaa. Palveluprosessien vakiinnuttaminen vei aikaa, eikä kaikkia budjetoituja toimenpiteitä käynnistetty alkuperäisessä aikataulussa. Työkokeilut käynnistyivät viiveellä ja työpajatoiminnan asiakasmäärä laski selvästi edellisvuodesta. Seinättömän valmennuksen päätyminen, TUVA-koulutuksen loppuminen sekä siirtymävaiheen hallinnollinen kuormitus pienensivät asiakasvolyyymia merkittävästi.

Talousarviovaiheessa palkkatukityöllistämiseen varattiin määrärahoja aiemman käytännön mukaisesti, koska uudistuksen taloudelliset vaikutukset eivät vielä olleet täysimääräisesti arvioitavissa. Toimintavuoden aikana tarkentui kuitenkin, että palkkatukityöllistäminen nykyisellä rahoitus- ja vastuumallilla ei ollut kunnalle taloudellisesti eikä työllisyyspoliittisesti perusteltua samassa laajuudessa kuin aiemmin. Erityisesti kunnan rahoitusvastuun kasvu ja muuttuneet ehdot vaikuttivat arvioon toimenpiteen tarkoituksenmukaisuudesta.

Tämän seurauksena palkkatukityöllistäminen jäi selvästi budjetoitua pienemmäksi. Kun palkkatuettu työsuhde toteutuu, kunta maksaa palkat ja kirjaa ne henkilöstökuluihin, ja valtio korvaa osan kustannuksista toimintatuottoina. Vuonna 2025 palkkatuettuja työsuhteita syntyi arvioitua vähemmän, mikä näkyi suoraan henkilöstökulujen alituksena. Palkkatukitoimenpiteiden vähäisempi toteuma vaikutti samanaikaisesti sekä menoihin että tuloihin.

Avustusten merkittävä alitus liittyy samaan kokonaisuuteen. Työllistämiseen liittyviä tukia ja määrärahoja ei käytetty budjetoitussa laajuudessa, koska asiakasvolyymi ja toimenpiteet jäivät ennakoitua pienemmiksi. Osa työllistämiseen liittyvistä menoista kirjautuu avustuksiin, joten toimenpiteiden vähentyminen pienensi myös tätä menoluokkaa.

Työllisyyspalveluissa toimittiin lisäksi osittain alimiehityksellä siirtymävaiheen aikana, eikä kaikkia tehtäviä täytetty välittömästi. Tämä pienensi henkilöstömenoja suhteessa talousarvioon.

Uudessa toimintamallissa kunta on aiempaa vahvemmin sidoksissa Oulun seudun työllisyysalueen kokonaisuuteen. Kaikki työllisyysalueen suunnittelemaat toimenpiteet eivät toteutuneet vuoden aikana alkuperäisessä laajuudessa, minkä seurauksena kunnalle palautui noin 80 000 euroa käyttämättömiä määrärahoja. Lisäksi kaikkia suunniteltuja palveluhankintoja ei alkuvaiheessa pystytty toteuttamaan aikataulun mukaisesti. Tämä pienensi sekä palvelujen ostoihin varattuja menoja että toimenpiteisiin liittyvää kokonaisvolyymia.

Käyttötaloutta esittävissä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	701 332		701 332	583 719	-117 613
Toimintakulut	-6 652 909		-6 652 909	-5 844 191	808 717
Toimintakate/jäämä	-5 951 577		-5 951 577	-5 260 472	691 104
Poistot ja arvonalentumiset	-44 926	-1 487	-46 413	-45 014	1 399
Tilikauden tulos	-5 996 503	-1 487	-5 997 990	-5 305 772	692 217

Vuoden 2025 talousarvion nettomeno oli 5 996 503 euroa ja lopullinen toteuma 5 305 772 euroa. Näin ollen talousarvio alittui yhteensä 690 730 euroa. Toteumaprosentti alkuperäiseen talousarvioon oli noin 89 %

4.1.4.1. Hyvinvointipalvelut

Tehtävänkuvaus:

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Kansalaisopisto ja taidekoulu

Vuosi 2025 oli lin kansalaisopistolle ja taidekoululle toiminnallisesti vakaa, vaikuttava vuosi. Kursseille

osallistuttiin aktiivisesti eri puolilta kuntaa, ja toiminta tavoitti laajasti eri-ikäisiä kuntalaisia. Erityisesti lasten ja nuorten opetus vahvistui, ja aikuisten sekä ikääntyvien osallistuminen säilyi vahvana. Opiston rooli elinikäisen oppimisen mahdollistajana korostui entisestään.

Kurssien keskeinen tavoite oli harrastusmahdollisuuksien mahdollistaminen, osaamisen kehittäminen, yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen. Opetus sisälsi ajankohtaisia ja käytännönläheisiä sisältöjä, ja kursseilla toimittiin vuorovaikutteisesti. Toiminta tukee niin ammatillista osaamista kuin arjen taitoja. Erityisesti ikääntyvien opiskelijoiden kohdalla harrastaminen ja oppiminen vahvistavat toimintakykyä, osallisuutta ja hyvinvointia.

Opisto toimii kunnassa merkittävänä sosiaalisen kohtaamisen ympäristönä. Ryhmätoiminta lisää hyvinvointia, ehkäisee yksinäisyyttä ja tuo arkeen rakennetta.

Vuoden aikana toimintaa haastoi osin Nätteporin tilojen sisäilmatilanne, mikä edellytti joustavia järjestelyjä opetuksen toteuttamisessa. Talous toteutui kuitenkin hallitusti, ja toiminta pysyi talousarvion puitteissa. Resurssien käyttö oli suunnitelmallista ja vastuullista.

Kokonaisuutena vuosi 2025 osoittaa, että kansalaisopiston rooli on enenevässä määrin kunnalle strategisesti tärkeä palvelu: se vahvistaa osaamista, tukee hyvinvointia ja luo yhteisöllisyyttä eri ikäisille kuntalaisille.

Vapaa-aika ja nuorisopalvelut

Vuonna 2025 vapaa-aika- ja nuorisopalveluiden toiminta jatkui rakenteeltaan samansuuntaisena kuin edellisvuonna. Painopisteenä oli erityisesti nuorten tavoitavuuden ja osallisuuden vahvistaminen. Nuorisotyössä korostettiin turvallisia kohtaamispaikkoja, yhteisöllisyyttä ja jalkautuvaa toimintaa myös sivukylille. Tapahtumat ja ryhmätoiminta lisäsivät nuorten osallistumista, ja digitaalinen viestintä vahvisti yhteydenpitoa nuoriin.

Liikuntapalveluissa keskeistä oli arjen aktiivisuuden tukeminen. Liikunta- ja elintapaohjausta kehitettiin edelleen, ja toimintaa kohdennettiin sekä työikäisille että ikääntyville. Kesäajan palvelut, kuten uimakoulut ja rantavalvonta, täydensivät kokonaisuutta.

Yhdistystoiminnan tukeminen säilyi merkittävänä osana palvelukokonaisuutta. Tapahtumatuet, liikuntatuet ja maksuttomat vuorot vahvistivat paikallista toimeliaisuutta ja mahdollistivat matalan kynnyksen osallistumisen eri-ikäisille kuntalaisille.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vuonna 2025 kirjastopalveluiden toiminnan keskiössä oli lukutaitotyön vahvistaminen, nuorten palveluiden kehittäminen sekä asiakasosallisuuden lisääminen. Kirjasto koordinoi kunnan lukutaitotyötä ja tiivisti yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen ja lukion kanssa. Toimintaa toteutettiin suunnitelmallisesti eri ikäryhmät huomioiden, ja asiakkaiden vaikuttamismahdollisuuksia vahvistettiin palautekampanjoilla sekä sisältöjen yhteiskehittämisellä. Kirjaston kävijä- ja lainausmäärät jatkoivat kasvuaan, mikä osoittaa palveluiden säilyneen vetovoimaisina myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kirjasto panosti saavutettavuuteen ja matalan kynnyksen palveluihin sekä kehitti uusia toimintamalleja erityisesti nuorten ja lukemisen tukea tarvitsevien asiakkaiden tavoittamiseksi. Samanaikaisesti varauduttiin tuleviin tilaratkaisuihin ja niiden vaikutuksiin palvelutuotannossa.

Iin kotiseutumuseo säilytti asemansa suosittuna kesäkohteena. Museotoiminnassa korostui paikallishistorian esittäminen, yhteisölliset tapahtumat sekä kokoelmien pitkäjänteinen kehittäminen. Vuonna 2025 toteutettu kokoelmien digitalisointihanke vahvisti museon edellytyksiä aineiston säilyttämiseen

ja saavutettavuuden parantamiseen.

Taidekeskus KulttuuriKauppila jatkoi ympäristön kehittämistä taiteen keinoin sekä kansainvälistä ja yhteisöllistä taidetuotantoa. Kesän 65+1 taideteosta listä -näyttely oli erityisen suosittu ja toi esiin paikallisia tekijöitä sekä lihin liittyvää taidetta laajasti eri näyttelypaikoissa. Residenssitoiminta, kulttuuripolon toteutus ja Oulu2026-valmistelut vahvistivat kunnan kulttuurista näkyvyyttä sekä alueellista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poisotot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	459 709		459 709	462 026	2 317
Toimintakulut	-2 933 728		-2 933 728	-2 850 427	83 301
Toimintakate/jäämä	-2 474 019		-2 474 019	-2 388 401	85 619
Poisotot ja arvonalentumiset	-23 599	-1 487	-25 086	-23 557	1 529
Tilikauden tulos	-2 497 618	-1 487	-2 499 105	-2 411 957	87 148

4.1.4.2. Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi

Tehtäväkuvaus:

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Vuonna 2025 painopiste oli osaamisen kehittämisen rakenteiden vahvistamisessa ja työhyvinvoinnin systemaattisessa edistämisessä. Keväällä toteutettu osaamiskysely toimi pohjana päivitetylle, kaksi-vuotiselle osaamisen kehittämisen suunnitelmalle. Sen keskiöön nostettiin esihenkilöosaamisen vahvistaminen, digitaalinen ja tekoälyosaaminen sekä työhyvinvoinnin teemat.

Työhyvinvoinnin kehittämisessä keskeinen rooli oli keväällä käynnistyneellä Työhyvinvoinnin rakentajat -hankkeella, jossa painotetaan esihenkilötyötä, aivoergonomiaa, liikuntaa ja naisten terveyttä. Hankkeen tavoitteena on juurruttaa pysyviä toimintamalleja osaksi organisaation arkea. Lisäksi korvaavan työn toimintamalli päivitettiin ja otettiin aktiivisesti käyttöön osana työkykyjohtamista.

Vuoden aikana sairauspoissaolot saatiin selvästi laskuun kaikilla toimialoilla. Kehitystä tukivat määrätietoinen työkykyjohtaminen, tiivis työterveysyhteistyö sekä esihenkilöiden vahvistunut rooli varhaisessa puuttumisessa. Työhyvinvoinnin kulttuuria vahvistettiin myös Työelämän leirinuotiot -hankkeen jatkotoimilla ja Tsempparit-verkoston toiminnalla, jotka lisäsivät yhteisöllisyyttä ja matalan kynnyksen hyvinvointitekoja työyhteisöissä.

Kokonaisuutena vuosi 2025 vahvisti henkilöstöjohtamisen rakenteita, lisäsi osaamisen kehittämisen suunnitelmallisuutta ja käänsi työhyvinvoinnin mittarit myönteiseen suuntaan. Painopiste siirtyi yksittäisistä toimenpiteistä pitkäjänteiseen, organisaation toimintakulttuuria uudistavaan kehittämiseen.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina pois-

tot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutumisen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	35 423		35 423	39 166	3 743
Toimintakulut	-171 735		-171 735	-133 513	38 222
Toimintakate/jäämä	-136 312		-136 312	-94 348	41 964
Poistot ja arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-136 312		-136 312	-94 348	41 964

4.1.4.3. Hyvinvointi ja yhdyspinnat

Tehtävänkuvaus:

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Vuonna 2025 hyvinvoinnin ja yhdyspintojen työ painottui osallisuuden, taloudellisen hyvinvoinnin ja arjen tukirakenteiden vahvistamiseen. Toimintaa toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kunnan toimialojen, hyvinvointialueen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Hyvinvointisuunnitelma ja sen tavoitteet ohjasivat tavoitteellista kehittämistä.

Taloudellisen hyvinvoinnin näkökulma korostui vuoden aikana aiempaa vahvemmin. IisiApu-kahvilan käynnistyminen oli merkittävä avaus: toiminta yhdisti yhteisöllisyyden, vapaaehtoistyön ja ylijäämäruoan jakamisen konkreettiseksi arjen tueksi. Toimintamalli vahvisti samalla osallisuutta ja vähensi hävikkiä.

Yhteisöllisyyttä ja aktiivista arkea edistettiin myös matalan kynnyksen toimintojen kautta. Rantakiertue lisäsi kesäajan turvallisuutta ja viihtyisyyttä uimarannoilla. Lainattava soutuveine Paattli tarjosi uuden, maksuttoman mahdollisuuden liikkua vesistöissä ja vahvisti luonnonläheisen kunnan identiteettiä.

Kokonaisuutena vuosi 2025 vahvisti hyvinvoinnin yhdyspintatyötä käytännönläheisin ratkaisuin, joissa taloudellinen, sosiaalinen ja yhteisöllinen hyvinvointi kytkeytyivät toisiinsa.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutumisen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-147 885		-147 885	-140 716	7 169
Toimintakate/jäämä	-147 885		-147 885	-140 716	7 169
Poistot ja arvonalentumiset				-131	-131
Tilikauden tulos	-147 885		-147 885	-140 847	7 038

4.1.4.4. Työllistäminen

Tehtäväkuvaus:

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Vuosi 2025 oli työllisyyspalveluissa rakenteellisen muutoksen ja toimintamallien vakiinnuttamisen vuosi. TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille toi merkittävän lisävastuun ja laajensi asiakaskuntaa kattamaan kaikki työnhakija- ja työnantaja-asiakkaat. Samalla uudistuivat lainsäädäntö, tietojärjestelmät ja asiakasprosessit, mikä hidasti alkuvuonna palvelutuotantoa mutta loi perustan paikallisesti johdetulle työllisyshoidolle.

Toimintaa organisoitiin uudelleen kolmen tiimin malliin (nuoret, aikuiset sekä yritys- ja rekrytointipalvelut), mikä selkeytti vastuita ja mahdollisti palvelujen systemaattisen kehittämisen. Painopiste siirtyi vahvemmin työnantajayhteistyöhön, rekrytointien tukemiseen ja valmennukselliseen työotteeseen. Yrityskontaktit, oppilaitosyhteistyö ja kohdennetut työnhakijavalmennukset lisäsivät palveluiden näkyvyyttä ja vahvistivat paikallista työllisyyskosysteemiä.

Työpajatoiminta painottui lähes kokonaan nuorten valmennukseen. Asiakasmäärät laskivat edellisvuodesta rakenteellisten muutosten, TUVA-koulutuksen päättymisen sekä alkuvuoden käynnistymisviiveiden vuoksi. Toiminnan tavoitteena säilyi nuorten työelämävalmiuksien ja koulutuspolkujen tukeminen. Osa nuorista sijoittui koulutukseen tai työelämään, mutta heikko yleinen työllisyystilanne näkyi edelleen työnhakijaksi palaavien määrässä.

Nuorten kesätyöllistäminen säilyi vahvana. Kunnan yksiköt, yritykset ja yhdistykset tarjosivat kesätyö- ja kesäyrittäjyysmahdollisuuksia aiempaa useammalle nuorelle, mikä tukee varhaista kiinnittymistä työelämään ja paikalliseen elinkeinoelämään.

Talous oli siirtymävuonna poikkeuksellinen. Valtionosuuksien rakenne muuttui, palkkatuen rahoitusvastuu siirtyi kunnille ja työttömyysturvan kuntaosuudet laajenivat koskemaan aiempaa useampia etuusmuotoja. Työttömyyden pitkittyminen lisäsi kunnan maksuosuuksia merkittävästi, eikä TE-uudistukselle asetettu tavoite kustannusten hallinnasta vielä ensimmäisenä vuonna toteutunut.

Kokonaisuutena vuosi 2025 loi rakenteet kunnalliselle työllisyshoidolle. Vaikka toimintaympäristö oli taloudellisesti ja työllisyystilanteen osalta haastava, organisaatiomuutos, tiimimalli ja vahvistunut työnantajayhteistyö muodostivat perustan, jolle vaikuttavampaa ja sujuvampaa palvelukokonaisuutta rakennetaan seuraavina vuosina.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutumisen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	206 200		206 200	82 527	-123 673
Toimintakulut	-3 399 560		-3 399 560	-2 719 535	680 025
Toimintakate/jäämä	-3 193 360		-3 193 360	-2 637 008	556 353
Poistot ja arvonalentumiset	-21 327		-21 327	-21 327	0
Tilikauden tulos	-3 214 687		-3 214 687	-2 658 620	556 067

Henkilöstön kehitys:

Hyvinvointipalvelut	TP2022	TP2023	TP2024	TP 2024	TA2025	TP2025
	henkilöä	Henkilöä	HTV	Henkilöä	Henkilöä	HTV
Vakinaiset	73,0	33,8	23,7	34,8	69,0	30,3
Määräaikaiset	11,0	4,0	15,5	4,0	4,0	6,9
Yhteensä	83,0	61,0	39,2	38,8	73,0	37,2

4.1.5 Yhdyskuntapalvelut

Palvelun tehtäväkuvaus:

Tehtäväalueet:

Yhdyskuntapalveluiden vastuulla on kunnan kiinteistö- ja rakennuttamispalvelut, infra- ja ympäristöpalvelut, mittauspalvelut, ateria- ja puhtauspalvelut, rakennusvalvontapalvelut sekä muut viranomaispalvelut. Lisäksi yhdyskuntapalvelut huolehtivat kunnan maaomaisuudesta ja vastaa investointiohjelman toteuttamisesta.

Toimielimet: yhdyskuntalautakunta, rakennuslautakunta

Tilivelvolliset viranhaltijat: yhdyskuntajohtaja, kiinteistöpäällikkö, kunnallistekniikkapäällikkö, ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö, maanmittausinsinööri, rakennustarkastajat

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaisten poikkeamien syyt:

Yhdyskuntapalveluiden toimialan toimintatuotot ylittivät 367 153 eurolla talousarvion ja toimintakulut kokonaisuutena toteutuivat lähes budjetoidun mukaisesti alittaen 23 230 eurolla talouarvion. Tuottojen osalta ylitys budjettiin verrattuna tuli pääosin muista myyntituloista 234 007 euroa, ulkoisista vuokratuloista 78 052 euroa sekä maa- ja vesialueiden vuokratuotoista 76 068 euroa.

Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittivat budjetoidun 127 766 euroa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmä 61 492 euroa. Palveluiden ostoissa ylitettiin budjetoitu 672 102 euroa, mikä selittyy pääosin joukkoliikenteen sekä teiden ja alueiden kunnossapitopalveluiden ennakoitua suuremmalla kulukertymällä.

Toimintavuonna toteutettiin Sääskenharjun kaatopaikan sulkemiseen liittyvät maisemointityöt, joiden kokonaiskustannukset olivat 908 081 euroa. Kaatopaikan sulkemiseen kohdistuu varauksen purkaminen 663 556 euroa.

Yhdyskuntapalveluiden tilikauden alijäämä oli 2 952 933 euroa, joka on 106 011 euroa alle budjetoidun.

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poisotot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	10 278 525		10 278 525	10 360 792	82 267
Toimintakulut	-9 288 377	-613 000	-9 901 377	-9 877 835	23 542
Toimintakate/jäämä	990 148	-613 000	377 148	482 957	105 809
Poisotot ja arvonalentumiset	-3 426 587	-280 134	-3 706 721	-3 721 713	-14 992
Tilikauden tulos	-2 445 944	-893 134	-3 339 078	-3 237 506	101 571

	TA2025	lisäys	vähennys	TP2025	Perustelut
Nimike					
Hallinto					
Yhdyskuntajohtaja	0,8			0,8	Vesilaitos 0,2
Toimistosihteeri	1			1	
Maanmittausinsinööri	1			1	
Kiinteistö- ja rakennuttamispalvelut					
Kiinteistöpäällikkö	1			1	
Kiinteistöpalvelut					
Kiinteistöpalveluesimies	1			1	
Kiinteistönhoitaja	8			8	
Kirvesmies	1			1	
Infra- ja ympäristöpalvelut					
Kunnallistekniikkapäällikkö	1			1	
Infrapalveluvastaava	2			2	
Ulkoliikunta-aluevastaava	1			1	
Ulkoilualuevastaava	1			1	

Ulkoaluehoitaja	3		3	määräaikainen
Ateria- ja puhtauspalvelut				
Ateria- ja puhtauspalvelu- päällikkö	1		1	
Palveluesimies	2		2	
Työnjohtaja/kokki	0,5		0,5	
Palveluohjaaja/Toimitilahuol- taja	0,5		0,5	
Kokki	2,5		2,5	
Ruokapalvelutyöntekijä	9		9	
Ateria- ja puhtauspalvelu- työntekijä	13		13	
Toimitilahuoltaja	11,5		11,5	
Viranomaispalvelut				
Rakennustarkastaja	2		2	
Yhteensä	61,8		61,8	

Henkilöstön vaihtuvuus oli edelleen kohtuullisen suurta ja henkilöstöressurssissa oli vajausta koko vuoden ajan. Kiinteistöpalveluiden esihenkilötehtäviä hoidettiin sisäisin järjestelyin sekä määräaikais-
ten tehtävien turvin. Uusi yhdyskuntajohtaja aloitti virassa kesäkuussa.

4.1.5.1. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden hallinto

Tehtäväkuvaus:

Yhdyskuntapalveluiden hallinto

Yhdyskuntajohtaja vastaa yhdyskuntapalveluiden toiminnasta hallintosäännön mukaisesti sekä toimii esimiehenä viranhaltijoille sekä vesiliikelaituksen henkilöstölle.

Yhdyskuntapalveluiden hallinnon alaisuuteen kuuluvat myös toimistosihteri sekä maanmittausinsinööri.

Strategisia maankäyttö- ja kehittämishankkeita edistetään yhteistyössä elinvoimapolveluiden ja Micropoliksen kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Henkilömuutosten vuoksi toiminnan kehittämisen painopistealueiksi vuoden 2025 aikana tulivat:

- Henkilöstön pysyvyyden varmistaminen
- Suunnitelmallisuuden kehittäminen kaikilla tulosalueilla
- Talouden haltuunotto
- Maankäytön ja liikenteen strategisia kärkihankkeiden edistäminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty erillisellä liitteellä.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Vuoden 2025 aikana toimintatuotot ylittivät 344 958 euroa budjetoidun. Ylitykset tulivat pääasiallisesti maa- ja metsätilojen budjetoitua suuremmista tuloista.

Vuoden 2025 toimintakulut olivat 29 258 euroa yli budjetin. Ylitystä palveluiden ostoissa oli joukkoliikenteessä sekä teiden ja alueiden rakentamisen ja kunnossapitopalveluiden. Kokonaisuudessaan toimintakate oli 315 700 euroa yli budjetoidun.

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	1 188 500		1 188 500	1 533 458	344 958
Toimintakulut	-779 751	-613 000	-1 392 751	-1 422 009	-29 258
Toimintakate/jäämä	408 749	-613 000	-204 251	111 450	315 700
Poistot ja arvonalentumiset	-3 045		-3 045	-46 347	-43 302
Tilikauden tulos	405 704	-613 000	-207 296	66 730	274 025

4.1.5.2. Kiinteistö- ja ympäristötekniset palvelut

Tehtävänkuvaus:

Kiinteistö- ja rakennuttamispalvelut: Rakennuttaminen, korjausrakentaminen ja kiinteistönhuolto.

Hallinto koostuu kiinteistöpäälliköstä, kiinteistöpalveluesihenkilöstä ja ostopalveluna tytäryhtiöltä hankittavan energia-asiantuntijan resurssista.

Kiinteistö- ja rakennuttamispalveluiden tehtävänä on tuottaa kunnan uudis- ja peruskorjauskohteiden rakennuttamispalvelut sekä kiinteistönhuolto. Tavoitteena on tuottaa kiinteistöjen käyttäjille terveelliset, turvalliset, toimivat ja tarkoituksenmukaiset tilat.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

1. *Kiinteistönpidon tavoitteet ja toimintalinjaukset määrittelevä kiinteistöohjelma laadittu ja kiinteistöt ovat salkutettu.*

- Kiinteistöohjelma on laadittu ja kiinteistöt salkutettu. Kiinteistöohjelma on hyväksytetty kunnanhallituksessa.

2. *Kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelmat ja huolto-ohjelmat ovat ajan tasalla ja käytössä*

- Pitkän tähtäimen suunnitelmat ja huolto-ohjelmat ovat pääosin ajan tasalla ja käytössä.

3. *Vuosittaiset kiinteistökierrokset järjestetään ja kiinteistöjen käyttäjätyytyväisyyttä mitataan*

- Kiinteistökierrokset on otettu käyttöön.

4. *Kiinteistönhoidon tehtävänkuvaukset ja vastuujakotaulukko on päivitetty*

- Tehtäväkuvaukset ja vastuujakotaulukko on päivitetty.

5. *Valtarin koulun hankesuunnitelma valmistuu*

- Hankesuunnitelma on valmistunut ja rakentamisen valmistelu on aloitettu.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina pois-tot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoi-den yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutumi-nen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	5 669 771		5 669 771	5 705 408	35 637
Toimintakulut	-3 447 354		-3 447 354	-3 503 329	-55 975
Toimintakate/jäämä	2 222 417		2 222 417	2 202 079	-20 338
Poistot ja arvonalentumiset	-2 502 046	-41 016	-2 543 062	-2 582 455	-39 393
Tilikauden tulos	-279 629	-41 016	-320 645	-380 695	-60 050

Talous on toteutunut pääosin suunnitelman mukaisesti, mutta rakennusten lämmitykseen sekä ra-kennusmateriaaleihin on käytetty hieman budjetoitua enemmän rahaa.

4.1.5.3. Ateria ja puhtauspalvelut

Tehtävänkuvaukset:

Ateria ja puhtauspalvelujen tehtävänä on huolehtia palvelulupauksemme mukaisesti terveellisistä ja turvallisista ateriakokonaisuuksista.

Tulosalueen esihenkilö ohjaa ja valvoo ateria- ja puhtauspalvelualueiden toimintaa strategisten ta-voitteiden mukaisesti. Vastaa toimialueen henkilöstöhallinnosta ja varautumisen suunnittelusta.

Ateriapalvelut:

Ateriapalvelujen tehtävänä on tuottaa turvallisia, monipuolisia ja laadukkaita ateriapalveluita varhais-kasvatuksen ja opetuksen tarpeisiin. Ruoka-aineiden valinnassa huomioidaan paikallisuus ja kestä-vän kehitys

Puhtauspalvelut:

Siivouksessa kiinnitetään huomioita energian, veden ja pesuaineiden käyttöön. Siivouksessa käyte-tään ympäristöystävällisiä tuotteita ja vettä säästäviä toimintatapoja. Siivouksessa on siirrytty koulu-jen osalta vuoropäivä siivoukseen.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Tulosalueen keskeiset painopisteet vuonna 2025 ovat:

Toiminnallisten tavoitteiden seuranta perustuu tiedolla ohjaamiseen ja eri lähteistä saatavien tieto-jen yhdistämiseen. Keskiössä on toiminnanohjausjärjestelmät ja niiden kautta saatava data. Ateria- ja puhtauspalveluissa on käytössä järjestelmiä, joiden käytöllä pystytään seurantaan kehittämään ja saamaan lisäarvoa asiakkaille.

Asiakasviestintää ja palvelun laadun seurantaan kehitettiin puhtauspalveluissa käyttöön otetun toi-minnanohjausjärjestelmä E Siivouksen avulla ja ateriapalveluissa MAPE kouluruokasovelluksen avulla. Molemmista järjestelmissä asiakas voi antaa palautetta toiminnan laadusta ja antaa kehittä-misideoita.

Ateriapalvelun yksi keskeinen tavoite oli yhdessä kehittäminen ja ruokakasvatus. Konkreettisena asiana on osallistaa asiakkaitamme ruokapalvelun kehittämiseen ja yhdessä asiakkaiden kanssa hakea.

Ateria- ja puhtauspalvelujen toiminnan tulosten ja tavoitteiden toteutumisen keskiössä on henkilöstö. Vuonna 2025 ateria- ja puhtauspalveluissa oleva henkilömäärä (htv2) oli 36,71.

Vuoden 2025 ateriamäärien toteutuma on aikaisempien vuosien tasolla. Erityyppisiä ateriatuotteita valmistettiin 569008 kappaletta.

Päivittäin siivottavia neliöitä oli 43 563 m², joista oman tuotannon osuus 36 300 m² ja ostopalvelun osuus 7 263 m².

Sitovat tavoitteet 2025:

1. Ruokahävikin määrää on pystytty vähentämään

Vuonna 2025 lin kaikissa ruokapalvelukohteissa jatkettiin ruokahävikin seuranta entistä tiiviimmin. Uusi jätelaki edellyttää syömäkelpoisen ruoan entistäkin tarkempaa kirjaamista ja arvioimista. Seuranta toteutettiin pitkään käytössä olleen ja hyväksi havaitun työkalun avulla. Jeuron Biojätteeseen menevää ruokahävikkiä pystyttiin vuonna 2025 vähentämään edellisestä vuodesta yhteensä 727,75 kg, joka oli euroina 2911€. Ylijäämäruokaa luovutettiin ruoka-apuna yhteensä 699,5 kg, joka oli euroina 2798€, kokonaishävikkiä vähennettiin yhteensä 5709€ arvosta.

2. Ruokalistat on suunniteltu toteuttamaan koulu- ja varhaiskasvatuksen ruokasuosituksia

lin kunnan ruokalistat suunniteltiin koulu- ja varhaiskasvatuksen ravitsemussuunnitelmien mukaisesti.

3. Asiakastyytyväisyyskyselyt on tehty kaikille asiakasryhmille

Vuonna 2025 toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely Formsin kautta alakoulujen ja yläkoulujen oppilaille. Kysely toteutettiin lukukauden aikana. Kyselyn toteuttamisen aikataulu oli kuitenkin vähäisen vastausten määrän mukaan liian myöhäinen, joten kokonaiskuvaa asiakastyytyväisyydestä ei voida tämän kyselyn perusteella arvioida.

4. Puhtauspalvelun laadunseurannan tulos on 2,5 (asteikko 1-4)

Puhtauspalveluissa saavutettiin laadunseurannalle asetetut tavoitteet, jokaisessa kohteessa tehdään laatuarvioinnit kaksi kertaa vuodessa. Laadunseurantakäynnit tehtiin kaikkiin kilpailutettuihin kohteisiin. Hyväksytyt/hyvät tulos vuoden 2025 jäi alle asetetun tavoitteen. Suurimmat puutteet olivat perussiivousten laiminlyönneissä ja lattioiden huollossa.

Ateria- ja puhtauspalveluiden sitovien tavoitteiden toteutumiseen vaikuttivat ennen kaikkia molempien toimialueiden uusien teknologioiden hankkiminen ja niiden käyttöönottoon liittyvät kehittämistoimenpiteet.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Talousarvion yhteydessä olevat taloudelliset tavoitteet ja sitovuustaso ovat osa kiinteistö- ja ympäristötekniikan palvelujen kokonaisuutta. Ateria- ja puhtauspalvelun talousarvion tilikauden tulos on ylijäämäinen 351t€. Toimintatuotot ja kulut alittuivat talousarvioon verrattuna. Toimintatuottojen alitumista selittää puhtauspalvelujen laskutuksen muutos aiempiin vuosiin verrattuna. Toimintakulut

alittuivat - 371t€, suurimmat alitukset olivat asiakaspalvelujen ostoissa, koneiden ja kaluston kunnossapitopalveluissa ja elintarvikekuluissa. Alitusta selittää opetus- ja varhaiskasvatuksessa asiakasmäärän lasku. Lisäksi tarkka osto-ohjeiden seuraaminen, huolellinen taloudenpito, huoltosopimukset ja asiakkaiden tekemät rakenteelliset muutokset vaikuttivat talousarvion alittumiseen suunnitellusta.

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	3 166 254		3 166 254	2 860 784	-305 470
Toimintakulut	-3 132 558		-3 132 558	-2 763 285	369 274
Toimintakate/jäämä	33 696		33 696	97 500	63 804
Poistot ja arvonalentumiset	-3 619		-3 619		3 619
Tilikauden tulos	30 077		30 077	97 500	67 423

4.1.5.4. Infra- ja ympäristöpalvelut

Tehtävänkuvaus:

Tulosalue sisältää kadut ja muut liikenneväylät, puistot ja muut viheralueet, ulkoliikunta-alueet ja muut ulkoilualueet sekä niihin liittyvän rakennuttamisen ja kunnossapidon. Lisäksi hoidetaan kunnallisteknisten verkostojen yhteistyötä, liikenneturvallisuusasioita, ympäristövahinkojen jälkitorjuntaa ja tulvantorjuntaa.

lin kunnan infra- ja ympäristöpalveluiden tehtävät ja tavoitteet ovat:

- Suunnitella ja toteuttaa kunnallistekniikkaa siten, että se palvelee kunnan asukkaiden, yritysten ja muiden toimijoiden tarpeita ja odotuksia.
- Huolehtia kunnallistekniikan kuntoarvioista, korjaus- ja investointisuunnitelmista, energiatehokkuudesta ja ympäristöystävällisyydestä.
- Valvoa kunnallistekniikan käyttöä, kunnossapitoa ja turvallisuutta sekä huolehtia siihen liittyvistä sopimuksista, luvista ja vakuutuksista.
- Kilpailuttaa, valvoa ja ohjata kunnan rakennushankkeita sekä vastata niiden suunnittelusta, laadunvarmistuksesta ja taloudesta.
- Toimia yhteistyössä kunnan muiden toimialojen, sidosryhmien ja viranomaisten kanssa kunnallistekniikkaan ja rakennuttamiseen liittyvissä asioissa.
- Kehittää kunnan infrastruktuurin hallintaa ja strategiaa sekä seurata rakennusmarkkinoiden tilannetta ja kehitystä.

lin kunnan infra- ja ympäristöpalveluiden tavoitteena on tuottaa kunnalle laadukkaita, turvallisia, toimivia ja taloudellisia infrastruktuuriratkaisuja sekä edistää kunnan elinvoimaisuutta, palvelujen saavuutta ja asukkaiden hyvinvointia.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

- Pitkän tähtäimen suunnitelmat sekä infran omaisuudenhallinta -ohjelmat on laadittu.

Pitkän tähtäimen suunnitelmien valmistelua on jatkettu vuonna 2025. Infra-

ja ympäristöomaisuus on kartoitettu ja suunnitelman periaatteet sekä eteneminen on esitelty lautakunnalle elokuussa. Suunnitelmien vahvistamista on hidastanut talousarviovalmistelussa 2026 edellytetyt matalat investointitasot.

- Katujen- ja puistojen korjausvelat ovat lyhennetty

Katujen ja puistojen saneerausta on toteutettu investointimäärärahojen puitteissa.

- Kaksi liikuntapaikkaa peruskorjattu.

Tikkamäen ulkoilualueen ja Vihkosaaren uimarannan alueen kehittäminen jatkui vuonna 2025.

- Vesistöjen saavutettavuus (reitit, satamat, rannat) -suunnitelmat on laadittu

Illinsaaren ja Iijoen suiston kehittämissuunnitelma on luonnostilassa. Suunnitelmaluonnos oli nähtävillä kesäkuussa ja runsaiden muistutusten sekä alkuvuodesta 2025 käynnistyneen Retkellä Iijolla -hankkeen vuoksi suunnitelma tullaan saattaamaan loppuun vuonna 2026.

- Polkupyörätiet ja koulutiet kuntoon -suunnitelma on valmistunut

- Koulutiet kuntoon -suunnitelma saatiin valmiiksi toimintavuonna. Suunnitelman painopiste on liikenneturvallisudessa.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	48 500		48 500	63 278	14 778
Toimintakulut	-1 354 847		-1 354 847	-1 633 774	-278 927
Toimintakate/jäämä	-1 306 347		-1 306 347	-1 570 496	-264 149
Poistot ja arvonalentumiset	-912 224	-239 118	-1 151 342	-1 087 258	64 084
Tilikauden tulos	-2 228 076	-239 118	-2 467 194	-2 657 813	-190 619

Infra- ja ympäristöpalveluiden talousarvion käyttötalouden toimintakuluissa on ylitystä n. 279 000 €. Ylitystä on tullut budjetoimattomista ICT-palveluista, leasing-vuokrista, määräaikaisen henkilöstön palkkakuluista, kunnossapitopalveluista sekä asiantuntijapalveluista. Vuoden 2025 talousarvioon yllä mainituihin toimintakuluihin ei varattu riittävästi määrärahaa.

4.1.5.5. Viranomaispalvelut

Tehtäväkuvaus:

Rakennustarkastus ja -valvonta, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä.

Rakennusvalvonta vastaa rakennuslupa-asioista, rakennusaikaisesta valvonnasta, sekä ohjaa ja neuvoo hyvän rakennetun ympäristön muodostumista. Kaikki rakennusvalvonnan lupaprosessit toimivat sähköisten järjestelmien kautta.

Ympäristösuojelu, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto ostetaan Pudasjärven kaupungilta.

Toiminnalliset tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta:

Rakennusvalvonnan tavoite on turvallisen ja viihtyisän ympäristökuvan edistäminen ohjaamalla ja neuvomalla laadukasta rakentamista.

Kuvaus talouden toteutumisesta ja olennaiset poikkeamisen syyt:

Toiminnalliset tuotot koostuvat rakennuslupatuloista ja toimintakulut palveluiden ostoista, toimitilojen vuokrasta ja henkilöstökuluista.

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

Käyttötalouden toteutuminen €	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	205 500		205 500	197 864	-7 636
Toimintakulut	-573 867		-573 867	-555 439	18 428
Toimintakate/jäämä	-368 367		-368 367	-357 576	10 792
Poistot ja arvonalentumiset	-5 653		-5 653	-5 653	0
Tilikauden tulos	-374 020		-374 020	-363 229	10 791

Rakennusvalvonnan osalta toimintatuotot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisena. Toimintakulut ovat alittuneet toteutumattomien palvelujen ostojen vuoksi.

Ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän menot ovat toteutuneet kokonaisuutena talousarvion mukaisena.

4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen, sisäinen. Ei sisällä liikelaitoksia	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	12 549 525		12 549 525	13 128 933	579 408
Myyntituotot	4 556 089		4 556 089	4 496 280	-59 809
Maksutuotot	605 938		605 938	524 091	-81 847
Tuet ja avustukset	987 067		987 067	784 384	-202 683
Muut toimintatuotot	6 400 431		6 400 431	7 324 178	923 747
Valm. omaan käyttöön					
Toimintakulut	-47 904 145	-613 000	-48 517 145	-47 433 911	1 083 234
Henkilöstökulut	-22 913 119	50 000	-22 863 119	-22 382 842	480 278
Palvelujen ostot	-13 270 094	-675 000	-13 945 094	-14 409 473	-464 379
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 721 871	12 000	-3 709 871	-3 491 127	218 743
Avustukset	-2 116 596		-2 116 596	-1 856 464	260 132
Muut toimintakulut	-5 882 465		-5 882 465	-5 294 005	588 460
Toimintakate/jäämä	-35 354 620	-613 000	-35 967 620	-34 304 977	1 662 643
Verotulot	23 578 000		23 578 000	22 791 520	-786 480
Valtionosuudet	13 909 123		13 909 123	13 875 321	-33 802
Rahoitustuotot ja -kulut	-322 965	-315 000	-637 965	-698 371	-60 406
Korkotuotot	3 000		3 000	9 709	6 709
Korkotulot antolainoista liikelaitok.					
Muut rahoitustuotot	171 383		171 383	166 261	-5 122
Liikelaitosten peruspääoman tuotto/sis	113 383		113 383	113 383	
Korkokulut	-485 344	-315 000	-800 344	-872 048	-71 704
Muut rahoituskulut	-12 004		-12 004	-2 293	9 711
Vuosikate	1 809 537	-928 000	881 537	1 663 493	781 955
Poistot ja arvonalentumiset	-3 586 592	-300 000	-3 886 592	-3 911 241	-24 650
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 586 592	-300 000	-3 886 592	-3 911 241	-24 650
Kertaluonteiset poistot					
Arvonalentumiset					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	-1 777 054	-1 228 000	-3 005 054	-2 247 749	757 306
Poistoeron muutos	49 227		49 227	50 480	1 253
Varausten muutos				639 114	639 114
Rahastojen muutos					
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 727 827	-1 228 000	-2 955 827	-1 558 154	1 397 673

	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Verotulot	23 578 000		23 578 000	22 791 520	-786 480
Kunnan tulovero	16 706 000		16 706 000	16 055 672	-650 328
Kiinteistövero	5 743 000		5 743 000	5 534 325	-208 675
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 129 000		1 129 000	1 201 524	72 524

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2021	21,25	142 654	3,60%
2022	21,25	166 479	5,60%
2023	8,86	172 693	3,70%
2024	8,9	176 134	3,60%
2025	8,9	189 957	8,40%

	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Valtionosuudet	13 909 123		13 909 123	13 875 321	-33 802
Verotulomenetysten kompensatio	801 837		801 837	721 684	-80 153
Peruspalveluiden valtionosuus	7 568 614		7 568 614	7 575 555	6 941
Verotuloihin perustuva valt.os. taseaus	5 532 201		5 532 201	5 493 138	-39 063
Osakuntaliitoksen osuus peruspalv.vos					
Järjestelmän taseaus					
Opetus- ja kulttuuritoimen muut VOS	6 471		6 471	84 944	78 473

Ulkoinen, sisältää liikelaitokset	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama
Toimintatuotot	7 578 705		7 578 705	8 481 151	902 446
Myyntituotot	3 775 326		3 775 326	4 010 327	235 001
Maksutuotot	605 938		605 938	524 091	-81 847
Tuet ja avustukset	990 990		990 990	806 725	-184 265
Muut toimintatuotot	2 206 451		2 206 451	3 140 008	933 557
Valm. omaan käyttöön	5 000		5 000		-5 000
Toimintakulut	-41 783 003	-613 000	-42 396 003	-41 442 718	953 285
Henkilöstökulut	-23 335 390	50 000	-23 285 390	-22 811 125	474 265
Palvelujen ostot	-10 710 899	-675 000	-11 385 899	-12 016 009	-630 110
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 877 268	12 000	-3 865 268	-3 608 966	256 302
Avustukset	-2 116 596		-2 116 596	-1 856 464	260 132
Muut toimintakulut	-1 742 850		-1 742 850	-1 150 155	592 695
Verotulot	23 578 000		23 578 000	22 791 520	-786 480
Valtionosuudet	13 909 123		13 909 123	13 875 321	-33 802
Rahoitustuotot ja -kulut	-434 048	-315 000	-749 048	-787 400	-38 351
Korkotuotot	3 000		3 000	27 245	24 245
Muut rahoitustuotot	61 000		61 000	59 670	-1 330
Korkokulut	-486 044	-315 000	-801 044	-872 048	-71 004
Muut rahoituskulut	-12 004		-12 004	-2 267	9 738
Vuosikate	2 853 776	-928 000	1 925 776	2 917 875	992 098
Poistot ja arvonalentumiset	-4 123 789	-300 000	-4 423 789	-4 462 971	-39 182
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 123 789	-300 000	-4 423 789	-4 462 971	-39 182
Kertaluonteiset poistot					
Arvonalentumiset					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	-1 270 012	-1 228 000	-2 498 012	-1 545 097	952 916
Poistoeron muutos	67 737		67 737	56 624	-11 113
Varausten muutos				639 114	639 114
Rahastojen muutos					
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 202 275	-1 228 000	-2 430 275	-849 359	1 580 917

4.3 Investointien toteutuminen

IIN KUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

KUNTA INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
INVESTOINNIT						
Menot	-9 246 000	3 246 850	-5 999 150	-4 503 679	1 495 471	75 %
Tulot	340 000	0	340 000	398 240	58 240	117 %
Netto	-8 906 000	3 246 850	-5 659 150	-4 105 439	1 553 711	73 %
Kunta						
Menot	-8 096 000	3 246 850	-4 849 150	-3 613 120	1 236 030	75 %
Tulot	340 000	0	340 000	381 840	41 840	112 %
Netto	-7 756 000	3 246 850	-4 509 150	-3 231 280	1 277 870	72 %
Vesiliikelaitos						
Menot	-1 150 000	0	-1 150 000	-890 559	259 441	77 %
Tulot	0	0	0	16 400	16 400	0 %
Netto	-1 150 000	0	-1 150 000	-874 159	275 841	76 %

HALLINNON INVESTOINNIT

HALLINTO YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Hallinnon investoinnit						
Menot	-1 000 000	-353 150	-1 353 150	-816 320	536 830	60 %
Tulot	250 000	0	250 000	289 000	39 000	116 %
Netto	-750 000	-353 150	-1 103 150	-527 320	575 830	48 %

Kunnavaltuustossa (17.11.2025 § 97) on haettu staregian tavoitteiden mukaisen maahankinnan takia lisäämääräraha.

OPETUS- JA VARHAISKASVATUSPALVELUIDEN INVESTOINNIT

OPETUS JA VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Opetuksen ja varhaiskasvatuksen investoinnit						
Menot	-70 000	0	-70 000	-24 602	45 398	35 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-70 000	0	-70 000	-24 602	45 398	35 %

TEKNISTEN PALVELUIDEN INVESTOINNIT

INFRA JA YMPÄRISTÖ YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Infra- ja ympäristöinvestoinnit						
Menot	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 486 417	-286 417	124 %
Tulot	90 000	0	90 000	92 839	2 839	103 %
Netto	-1 110 000	0	-1 110 000	-1 393 578	-283 578	126 %

KIINTEISTÖT YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Kiinteistöinvestoinnit						
Menot	-5 750 000	3 600 000	-2 150 000	-1 245 646	904 354	58 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-5 750 000	3 600 000	-2 150 000	-1 245 646	904 354	58 %

Alkuperäisen talousarvion mukainen investointivaraus toteutui budjetoitua vähäisempänä. Kunnanvaltuusto

(7.11.2025 § 100) on päättänyt vähentää investointimäärärahoja kiinteistöjen määrärahaa 3 600 000€, koska hankkeet eivät toteudu 2025 investointiohjelman mukaisesti.

HYVINVOINTIPALVELUT INVESTOINNIT

HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Hyvinvointipalveluiden investoinnit						
Menot	-76 000	0	-76 000	-40 135	35 865	53 %
Tulot	0	0	0	0	0	0 %
Netto	-76 000	0	-76 000	-40 135	35 865	53 %

VESILIIKELAITOKSEN INVESTOINNIT

VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Poikkeama	Tot%
Vesiliikelaitos						
Menot	-1 150 000	0	-1 150 000	-890 559	259 441	77 %
Tulot	0	0	0	16 400	16 400	0 %
Netto	-1 150 000	0	-1 150 000	-874 159	275 841	76 %

Vesilaitoksen investoinnit ovat toteutuneet suunnitellusti. Kilpailutuksessa onnistuttu saamaan arviotua edullisempia tarjouksia, joten investoinneissa säästetty.

4.4 Rahoitusosan toteutuminen (sisältää liikelaitokset)

Ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jäl-keen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 853 776	-928 000	1 925 776	2 917 875	-992 099
Satunn. erät					0
Tulor. korjauserät	0			-1 641 573	1 641 573
Investointirahavirta					
Investointimenot	-8 906 000	3 247 000	-5 659 000	-4 503 678	-1 155 322
Rah.os. inves. menoihin	340 000	0	340 000	92 839	247 161
Pysyvien vastaavien hyö- dykkeiden luovutustulot	0	0	0	1 280 922	-1 280 922
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 712 224	2 319 000	-3 393 224	-1 853 615	-1 539 609
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainas.lis. muille	0	0	0	0	0
Antolainas. lis. liikelait.	0	0	0	0	0
Antolainas. väh. muille	0	0	0	0	0
Antolainas. väh. liikelait.	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitk. lainojen lisäys	5 804	0	5 804	10 500 000	-10 494 196
Pitk. lainojen vähennys	0	0	0	-7 285 685	7 285 685
Lyhytaik. lainojen muutos	249	0	249	-450 000	450 249
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muu- tokset		0	0	1 310 783	-1 310 783
Rahoituksen rahavirta	6 053	0	6 053	4 075 784	-4 069 731

4.5 Yhteenveto valtuuston määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

määrärahat						
	Sito- vuus	alkup. TA	TA-muutos	TA yht.	tot.	poikk.
Käyttörahojen osat						
Hallinto- ja talouspalvelut	N	-2 950		-2 950	-2 232	- 718
Elinvoimain palvelut	N	- 884		-884	- 853	-31
Opetus- ja varhaiskasvatukseen palvelut	N	-9 385	368	- 9 017	- 8 619	-398
Varhaiskasvatus- ja päivähoito	N	-17 175	-368	-17 543	-17 823	280
Opetuspalvelut	N	-5 952		-5 952	-5 260	-692
Hyvinvointipalvelut	N	990	-613	377	483	-106
Yhdyskunta- ja vesihuolto	N	1 155		1 155	1 343	-188
Yhteensä		-34 201	- 613	-34 814	-32 961	-1 853
Tuloslaskelman osat						
Verotulot	N	23 578		23 578	22 791	787
Valtionosuudet	N	13 909		13 909	13 875	34
Rahoitustuotot ja -kulut	N	-434	-315	-749	-787	38
Satunnaiset erät	N			-		-
Yhteensä		37 053	-315	36 738	35 879	859
Investointien osat						
Hallinnon investoinnit	N	-750	-353	-1 103	-527	-576
Hyvinvointipalveluiden investoinnit	N	-76		-76	-40	-36
Opetus- ja varhaiskasvatuksen investoinnit	N	-70		-70	-25	-45

Kiinteistöin-vestoinnit	N	-5 750	3 600	-2 150	-1 246	-904
Infra- ja ympäristöinvestoinnit	N	-1 110		-1 110	-1 393	283
lin vesiliikelaitos	N	-1 150	-	-1 150	-874	-276
Yhteensä		-8 906	3 247	-5 659	-4 105	-1 554
Rahoitusosa						
Antolainauksen muutokset						
*Antolainaus- saamisten lisäykset	B					
*Antolainaus- saamisten vähennykset	B					
Lainakannan muutokset	B					
*Pitkäaikais- ten lainojen lisäys	B	5 804		5 804	10 500	- 4 696
*Pitkäaikais- ten lainojen vähennys	B	-	-	-	- 7 285	7 285
*Lyhytaikais- ten lainojen muutos	N	253	-	253	- 450	703
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset					-1310	-1310
Yhteensä		6 057	-	6 057	4 075	1 982
KAIKKI YHTEENSÄ		3	2 319	2 322	2 888	-566

5 Tilinpäätöslaskelmat

5.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	31.12.2025	31.12.2024
Toimintatuotot	8 481 150,99	8 911 003,03
Myyntituotot	4 010 326,86	3 953 022,27
Maksutuotot	524 090,97	1 084 601,66
Tuet ja avustukset	806 725,23	1 527 699,30
Muut toimintatuotot	3 140 007,93	2 345 679,80
Valm. omaan käyttöön		
Toimintakulut	-41 442 717,81	-40 858 296,84
Henkilöstökulut	-22 811 125,01	-22 865 787,68
Palkat ja palkkiot	-18 481 799,52	-18 682 398,84
Henkilösivukulut	-4 329 325,49	-4 183 388,84
Eläkekulut	-3 736 864,96	-3 745 044,39
Muut henkilösivukulut	-592 460,53	-438 344,45
Palvelujen ostot	-12 016 008,90	-10 749 354,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 608 965,67	-4 011 152,85
Avustukset	-1 856 463,65	-1 248 732,29
Muut toimintakulut	-1 150 154,58	-1 983 269,58
Toimintakate/jäämä	-32 961 566,82	-31 947 293,81
Verotulot	22 791 520,21	22 779 858,22
Valtionosuudet	13 875 321,00	12 948 984,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-787 399,87	-900 643,25
Korkotuotot	27 245,13	66 203,63
Muut rahoitustuotot	59 669,96	54 829,82
Korkokulut	-872 048,18	-1 018 917,23
Muut rahoituskulut	-2 266,78	-2 759,47
Vuosikate	2 917 874,52	2 880 905,16
Poistot ja arvonalentumiset	-4 462 971,23	-4 242 146,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 462 971,23	-4 242 146,67
Kertaluonteiset poistot		
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-1 545 096,71	-1 361 241,51
Poistoeron muutos	56 623,77	58 874,79
Varausten muutos	639 114,12	576 837,08
Rahastojen muutos		
Tilikauden yli-/alijäämä	-849 358,82	-725 529,64

5.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 917 874,52	2 880 905,16
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 641 573,37	-212 516,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 503 675,58	-5 357 067,11
Rahoitusosuudet investointeihin	92 839,26	399 445,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 280 922,82	308 856,28
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 853 615,35	-1 980 376,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainauksen vähennykset		0,00
Lainakanna muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 500 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 285 000	-6 210 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-450 000	7 600 000,00
Oman pääoman muutokset		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-934,36	-547 520,54
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 677,82	-10 241,10
Pitkäaikaisten saamisten muutos	66 418,54	34 089,76
Lyhytaikaisten saamisten muutos	428 262,52	-80 134,95
Korottomien velkojen muutos	823 714,84	-970 058,63
Rahoituksen rahavirta	4 075 783,72	-183 865,46
Rahavarojen muutos	2 222 168,37	-2 164 241,81
Rahavarat 31.12.	5 017 152,28	2 794 983,91
Rahavarat 1.1.	2 794 983,91	4 959 225,72
Rahavarojen muutos	2 222 168,37	-2 164 241,81

5.3 Tase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	6 305 523,25	6 480 041,07
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 305 523,25	6 480 041,07
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 537 132,62	8 008 710,87
Rakennukset	29 344 037,03	31 517 018,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 942 770,63	19 417 598,39
Koneet ja kalusto	1 436 737,24	1 451 133,21
Muut aineelliset hyödykkeet	33 948,08	33 948,08
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 056 086,09	79 653,39
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	60 350 711,69	60 508 062,38
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	9 388 207,64	9 411 376,89
Muut lainasaamiset	881 078,50	881 078,50
Sijoitukset yhteensä	10 269 286,14	10 292 455,39
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	76 925 521,08	77 280 558,84
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	18 883,79	12 327,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	18 883,79	12 327,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	71 372,94	64 695,12
Vaihto-omaisuus yhteensä	71 372,94	64 695,12
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	434 632,20	501 050,74
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	434 632,20	501 050,74
Lyhytaikaiset saamiset		

Myyntisaamiset	341 747,58	629 670,83
Lainasaamiset	120 374,59	69 464,51
Muut saamiset	39 471,90	252 773,55
Siirtosaamiset	865 188,97	843 136,67
Lyhytaik. saamiset yhteensä	1 366 783,04	1 795 045,56
Saamiset yhteensä	1 801 415,24	2 296 096,30
Rahat ja pankkisaamiset	5 017 152,28	2 794 983,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 889 940,46	5 155 775,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 834 345,33	82 448 661,17
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	20 248 228,35	20 248 228,35
Arvonkorotuspääoma	4 654 596,62	4 654 596,62
Muut omat rahastot		
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	2 468 652,13	3 194 181,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-849 358,82	-725 529,64
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 522 118,28	27 371 477,10
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	831 275,74	887 899,51
Vapaaehtoiset varaukset	620 000	1 259 114,12
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR. YHT	1 451 275,74	2 147 013,63
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	663 556,40
PAKOLLISET VARAUKSET	0	663 556,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	103 128,79	96 572,00
Muut toimeksiantojen pääomat	90 116,39	91 050,75
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	193 245,18	187 622,75
VIERAS PÄÄOMA		

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaito	25 510 000	22 295 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	3 721 884,42	3 598 998,52
Pitkäaik. velka yhteensä	29 231 884,42	25 893 998,52

Lyhytaikainen

Lyhytaikainen joukkovelkakirjalaina	13 500 000	14 500 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaito	6 760 000	6 210 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	217 329,60	321 603,70
Ostovelat	2 614 211,76	1 836 598,94
Muut lyhytaikaiset velat	493 827,73	469 060,22
Siirtovelat	3 325 369,09	2 847 729,91
Lyhytaik.velka yhteensä	26 435 821,71	26 184 992,77

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ**55 667 706,13****52 078 991,29****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****83 834 345,33****82 448 661,17**

5.4 Konsernilaskelmat

5.4.1 Konsernin tuloslaskelma

	2025	2024
TULOSLASKELMA		
TOIMINTATUOTOT	17 100 097,77	18 987 721,53
TOIMINTAKULUT	-51 263 104,99	-51 357 168,43
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	55 861,17	13 552,25
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-34 107 146,05	-32 355 894,65
Verotulot	22 791 520,21	22 779 858,22
Valtionosuudet	16 900 312,09	16 098 245,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	32 367,21	80 479,77
Muut rahoitustuotot	590 889,73	294 205,30
Korkokulut	-1 177 917,08	-1 369 110,64
Muut rahoituskulut	-2 273,84	-2 773,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-556 933,98	-997 198,75
VUOSIKATE	5 027 752,27	5 525 010,03
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 794 453,31	-6 345 744,81
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-6 794 453,31	-6 345 774,81
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-17 667 001,04	-820 734,78
Tilinpäätössiirrot	-83 326,34	562 155,36
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	27 424,82	-11 479,19
Vähemmistöosuudet	-7 149,57	-6 853,87
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 829 752,13	-276 912,48

5.4.2 Konsernin rahoituslaskelma

0006 RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
9310 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
9315 TOIMINNAN RAHAVIRTA		
9320 VUOSIKATE	5 027 752,27	5 525 010,03
Satunnaiset erät		
9326 Tilikauden verot		
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		
9331 Pakolliset varaukset	-663 556,40	-93 144,85
9332 Muut tulo-rahoituksen korjausevät	-183 826,22	-142 810,43
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-847 382,62	-235 955,28
9315 TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 180 369,65	5 289 054,75
9350 INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
9355 INVESTOINTIMENOT	-7 104 805,18	-9 305 215,83
9360 RAHOITUSOSUDET INVESTOINTEIHIN	150 718,68	405 347,58
9365 PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖD. LUOVUTUSTUL		
9366 KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS.MYYNTITULO	303 905,86	159 247,95
9370 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT	156 921,98	140 876,53
9365 PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖD. LUOVUTUSTUL	460 827,84	300 124,48
9350 INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 493 258,66	-8 599 743,77
9310 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 312 889,01	-3 310 689,02
9400 RAHOITUKSEN KASSAVIRTA		
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
9411 ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-880 000	-75 000
9415 ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	609 078,50	595 078,50
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-270 921,50	520 078,50
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET		
9461 PITKÄAIIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	11 284 500	1 600 000
9465 PITKÄAIIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-8 855 155,30	-7 390 236,75
9468 LYHYTAIIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-391 145,43	7 410 151,68
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET	2 038 199,27	1 619 914,93
9470 OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		0
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
9481 TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUU	-934,36	-547 520,54
9482 VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	10 943,57	-53 313,50
9485 SAAMISTEN MUUTOS	1 576 871,88	842 196
9486 KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN M	382 040,24	-1 513 453,02
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	1 968 921,33	-1 272 091,06
9400 RAHOITUKSEN KASSAVIRTA	3 736 199,10	867 902,37
9490 RAHAVAROJEN MUUTOS	1 423 310,09	-2 442 786,65

9500 RAHAVARAT 31.12.	8 138 169,83	6 714 859,72
9501 RAHAVARAT 1.1.	6 714 859,74	9 157 646,37
9502 KASSAVAROJEN MUUTOS	1 423 310,09	-2 442 786,65

5.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	267 695,13	250 711,11
Muut pitkävaikutteiset menot	6 284 538,58	6 453 361,64
Ennakkomaksut		0
Aineettomat hyödykkeet	6 552 233,71	6 704 072,75
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 526 934,15	8 994 835,55
Rakennukset	44 374 028,38	45 760 418,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	29 974 923,51	28 954 581,39
Koneet ja kalusto	2 554 496,92	2 703 295,28
Muut aineelliset hyödykkeet	48 502,06	48 502,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 594 954,05	841 716,57
Aineelliset hyödykkeet	88 073 839,07	87 303 349,29
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.		0
Muut osakkeet ja osuudet	5 377 325,05	5881792,84
Osakkeet ja osuudet	5 468 419,09	5930739,94
Muut lainasaamiset	286 000	286000
Muut saamiset	955 451,17	89 451,17
Sijoitukset	6 709 870,26	6 306 191,11
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 335 943,04	100 313 613,15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	78 181,45	172 495,03
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 370,92	21 216,32
Muut toimeksiantojen varat	115 051,03	116 974,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	222 603,40	310 685,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	79 143,35	72 790,87
Keskeneräiset tuotteet	1 646,91	1 404,20
Valmiit tuotteet/tavarat	258 496,22	276 034,99
Vaihto-omaisuus	339 286,48	350 230,06
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	36 804,10
Muut saamiset	526 697,43	362 326,40
Siirtosaamiset	1 444,92	1 233,17

Pitkäaikaiset saamiset	528 142,35	400 363,67
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 049 462,14	2 562 901,56
Lainasaamiset	105 760,15	69 850,07
Muut saamiset	422 108,39	1 108 672,97
Siirtosaamiset	1 092 238,49	1 275 358,05
Lyhytaikaiset saamiset	3 669 569,17	5 016 782,65
Saamiset	4 197 711,52	5 417 146,32
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	7 304,42	0
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		0
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	7 857 167,08	6 714 859,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 401 469,50	12 482 236,10
VASTAAVAA	113 960 015,94	113 106 534,86
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	20 248 228,35	20 248 228,35
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	0	0
Arvonkorotusrahasto	4 654 596,62	4 654 596,62
Muut omat rahastot	1 704 377,12	1 623 191,38
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	14 734 496,37	14 993 636,31
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 829 752,13	-276 912,51
OMA PÄÄOMA	39 511 946,33	41 242 740,15
VÄHEMMISTÖOSUUDET	191 395,35	202 018,32
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	663 556,40
PAKOLLISET VARAUKSET	0	663 556,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	78 181,45	172 495,03
Lahjoitusrahastojen pääomat	113 615,92	105 461,32
Muut toimeksiantojen pääomat	205 180,27	208 037,86
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	396 977,64	485 994,21
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 399 766,82	30 276 629,11
Lainat julkisyhteisöiltä	0,01	0,01

Lainat muilta luotonantajilta	285 919,47	285 919,47
Siirtovelat	0	0
Muut velat	8 986 700,64	9 257 471,82
Pitkäaikainen	42 672 386,94	39 820 020,41
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	13 500 000	14 500 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 595 970,57	6 899 969,43
Lainat julkisyhteisöiltä		0
Lainat muilta luotonantajilta	0	60 000
Saadut ennakot	263 522,71	442 706,42
Ostovelat	3 504 117,61	2 796 245,48
Muut velat	948 044,99	981 082,79
Siirtovelat	4 058 898,35	3 670 161,58
Laskennalliset verovelat	1 316 755,45	1 342 039,67
Lyhytaikainen	31 187 309,68	30 692 205,37
VIERAS PÄÄOMA	73 859 696,62	70 512 225,78
VASTATTAVAA	113 960 015,94	113 106 534,86

6 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot on tehty kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti ja uusissa valmistuneissa hyödykkeissä on käytetty uusia poistojen perusteita, jotka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 27.2.2017 (§7). Tuossa kokouksessa uudet vahvistetut poistot tulivat voimaan 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno-noon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vesiliikelaitoksen vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihintahankinnan tai sitä alemman todennäköiseen hankintameno-noon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno-noon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty hyödykkeen hankintameno-noon vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta lin Palvelusäätiötä ja osakkuusyhteisö Vätungin Pookia niiden vähäisen merkityksen vuoksi. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhteisö Oulunkaaren Työterveys Oy ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konsernityhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konsernityhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero sekä vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset on jaettu konsernitaseessa vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten poistot tehdään suunnitelman mukaisesti.

Aikaisempien tilikausien poistojen oikaisu on kirjattu konsernitaseeseen edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina**

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	1 013 616,78	263 780,32	969 963,84	200 666,53
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 257 150,79	3 530 568,63	1 645 626,93	2 620 892,82
Yhdyskuntapalvelut	3 038 331,12	3 530 568,63	3 426 229,05	3 999 240,23
Muut palvelut	11 612 094,07	11 990 756,38	2 439 331,17	2 090 203,45
Toimintatuotot yhteensä	17 921 192,76	18 987 721,53	8 481 150,99	8 911 003,03

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon

Verotulojen erittely	2025	2024
Kunnan tulovero	16 055 671,73	16 556 015,14
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 201 523,65	1 159 819,01
Kiinteistövero	5 534 324,83	5 064 024,07
Verotulot yhteensä	22 791 520,21	22 779 858,22

	TP 2025	TP 2024
Verotulot	22 791 520,21	22 779 858,22
Kunnan tulovero	16 055 671,73	16 556 015,14
Kiinteistövero	5 534 324,83	5 064 024,07
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 201 523,65	1 159 819,01

Valtionosuudet eriteltyinä

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus ja siirtymätasaus sisältyvät laskennallisiin valtionosuuksiin

Valtionosuuksien erittely	2025	2024
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	13 068 693,00	11 597 980,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 493 138,00	5 411 277,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	84 944,00	-98 193,00
Verotulomenetysten korvaus	721 684,00	1 449 197,00
Valtionosuudet yhteensä (kunta)	13 875 321,00	12 948 984,00

Konsernin valtionosuuksiin on kirjattu Oulun seudun koulutuskuntayhtymän yksikköhintarahoitus noin 3 milj.€

	TP 2025	TP 2024
Valtionosuudet	13 875 321,00	12 948 984,00
Verotulomenetysten kompensatio	721 684,00	1 449 197,00
Peruspalveluiden valtionosuus	7 575 555,00	6 186 703,00
Verotuloihin perustuva valt.os. ta-saus	5 493 138,00	5 411 277,00
Osakuntaliitoksen osuus perus-palv.vos		
Järjestelmän tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut VOS	84 944,00	-98 193,00

Palveluiden ostot eriteltyinä asiakaspalveluiden ostoihin ja muiden palveluiden ostoihin

Palveluiden ostojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalveluiden ostot	2 263 295,79	2 259 634,02
Muiden palveluiden ostot	9 752 713,11	8 489 720,42
Kunnan palveluiden ostot yhteensä	12 016 008,90	10 749 354,44

Kunta	TP 2025	TP 2024
Palvelujen ostot	-12 016 008,90	-10 749 354,44
Asiakaspalvelujen ostot	-2 263 295,79	-2 259 634,02
Muiden palvelujen ostot	-9 752 713,11	-8 489 720,42

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

	Tasapoisto	Meno- jäännöspoisto
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta	ei suositella
Liikearvo	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 - 5 vuotta	ei suositella
Osallistuminen toisen yhteisön		ei suositella
- tiehankkeisiin	15 - 20 vuotta*	ei suositella
- ratahankkeisiin	30 - 40 vuotta*	ei suositella
- väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja*)		
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5 - 10 vuotta*	ei suositella
Muut	2 - 10 vuotta*	ei suositella
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta	
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25 - 40 vuotta	
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20 - 30 vuotta	
Koulurakennukset, kiviset	25 - 35 vuotta	
Koulurakennukset, puiset	20 - 30 vuotta	
Päiväkodit, kiviset	25 - 30 vuotta	
Päiväkodit, puiset	20 - 25 vuotta	
Sairaalarakennukset, kiviset	25 - 30 vuotta	
Sairaalarakennukset, puiset	20 - 30 vuotta	
Uimahallit	20 - 30 vuotta	
Liikuntahallit	25 - 35 vuotta	5 % - 10 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta	
Keskuskeittiö	25 - 30 vuotta	
Pesula	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %

Talousrakennukset	10 - 20 vuotta	
Varastot, kiviset	30 - 40 vuotta	
Varastot, puiset	25 - 30 vuotta	10 % - 20 %
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta	
Urheilukenttien huoltorakennukset	25 - 35 vuotta	
Virkistysalueen mökit/saunamökit	30 - 40 vuotta	10 % - 15 %
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta	5 % - 10 %
Kerrostalot, kiviset	30 - 40 vuotta	
Rivi- ja pientalot, kiviset	30 - 40 vuotta	
Rivi- ja pientalot, puiset	30 - 45 vuotta	
Kallioluolat ja -tunnelit, väestösuojat	30 - 70 vuotta	4% - 10%
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 vuotta	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 vuotta	10 % - 20 %
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Viemäriverkosto	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta	20 % - 22 %
Maakaasuverkko	20 - 25 vuotta	12 % - 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 vuotta	15 % - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
	Kaatopaikkojen maisemointivaraus 1.1.	663 556,40	735 196,25	663 556,40
Vähennykset tilikaudella	-663 556,40	-71 639,85	-663 556,40	-71 639,85
Kaatopaikkojen maisemointivar. 31.12.	0,00	663 556,40	0,00	663 556,40
OSAO/Haukiputaan maansiirtoalueen puhd.1.1.	0,00	21 505,00		
Lisäykset/vähennykset tilikaudella	0,00	-21 505,00		
OSAO/Haukiputaan maansiirtoalueen puhd.31.12.	0,00	0,00		

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	152 534,25	152 023,91	148 428,75	152 023,91
Muut myyntivoitot	839 231,39	10 731,80	831 122,45	
Myyntivoitot yhteensä	991 765,64	162 755,71	979 551,20	152 023,91
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot pys. vast. myynnistä	6 441,23	11 262,95	1 534,23	11 147,38
Myyntitappiot yhteensä	6 441,23	11 262,95	1 534,23	11 147,38

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen (KPA 2:4.1 § 6 kohta)

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pitkävaikutteiset menot				
Arvo 1.1.	3 327 925,80	3 327 925,80	3 327 925,80	3 327 925,80
Arvo 31.12.	3 327 925,80	3 327 925,80	3 327 925,80	3 327 925,80
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 326 670,82	1 326 670,82	1 326 670,82	1 326 670,82
Arvo 31.12.	1 326 670,82	1 326 670,82	1 326 670,82	1 326 670,82
Arvonkorotukset yhteensä	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

lin kunta (ja liikelaitokset)

Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	91 321,87	6 388 719,20	6 480 041,07
Lisäykset tilikauden aikana		25 330,85	25 330,85
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana		-769,35	-769,35
Tilikauden sumupoisto	-18 791,16	-180 288,16	-199 079,32
Poistamaton hankintameno 31.12.	72 530,71	6 232 992,54	6 305 523,25
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	72 530,71	6 232 992,54	6 305 523,25

Aineelliset hyödykkeet							
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 008 710,87	31 517 018,44	19 417 598,39	1 451 133,21	33 948,08	79 356,39	60 507 765,38
Lisäykset tilikauden aikana	790 989,00	172 757,33	2 234 171,83	208 240,48		1 056 086,09	4 462 244,73
Rahoitusosuudet tilikaudella			-92 839,26				-92 839,26
Vähennykset tilikauden aikana	-262 567,25						-262 567,25
Muut investointitulot							0,00
Siirrot erien välillä			79 356,39			-79 356,39	0,00
Tilikauden sumupoisto		-2 345 738,74	-1 695 516,72	-222 636,45			-4 263 891,91
Tilikauden kertal. poistot							0,00
Arvonalennukset ja niiden palaut.							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 537 132,62	29 344 037,03	19 942 770,63	1 436 737,24	33 948,08	1 056 086,09	60 350 711,69
Arvonkorotukset							0,00

Aktivoidut liittymismaksut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 039 315,19	1 029 011,45	473 919,11	473 919,11
Muut maa- ja vesialueet	8 487 618,96	7 507 118,42	8 063 213,51	7 534 791,76
Maa- ja vesialueet yhteensä	9 526 934,15	8 536 129,87	8 537 132,62	8 008 710,87

Hyödykkeet, joilla ei ole tasearvoa

lin kunnalla on lahjoituksena saatuja maa-alueita:

Heikkilä 72:31
 Niemelä 18:26
 Keski-Kyröläinen 3:84
 Väli-Sikala 2:91
 Hietalampi 15:41
 Järkkälä 19:1
 Valtari 12:256
 Rintala 10:36

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 363 474,83	153 569,13	2 582 182,12	1 312 150,81	9 411 376,89
Lisäykset tilikauden aikana					
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana	-13 714,42			-9 455,01	-23 169,43
Tilikauden kertal. poistot					
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 349 760,41	153 569,13	2 582 182,12	1 302 695,80	9 388 207,46
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 349 760,41	153 569,13	2 582 182,12	1 302 695,80	9 388 207,46

Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset			
	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	595 078,50	286 000,00	881 078,50
Lisäykset tilikauden aikana			
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Poistamaton hankintameno 31.12.	595 078,50	286 000,00	881 078,50
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	595 078,50	286 000,00	881 078,50

Omistukset muissa yhteisöissä						
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus 1000 €		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
lin Energia Oy	li	100%	100%	8 048	7 362	341
lilaakso Oy	li	100%	100%	2 931	3 203	152
lin Vuokratalot	li	100%	100%	171	6 573	0
Kiinteistö Oy Kuivaniemen Sotavete- raani	li	57,14%	57,14%	73	18	5
lin Micropolis Oy	li	46,15%	69,23%	162	341	8
			Yhteensä	11 385	17 497	506
Omistusyhteisyhteisö						
Kuiva-Turve Oy	li	50%	50%	258	3	-20
Kuntayhtymät						
Oulun Seudun koulutus ky	Oulu	3,91%		3 374	543	104
Pohjois-Pohjanmaan liitto ky	Oulu	1,99%		31	19	1
			Yhteensä	3 219	1 064	42
Osakkuusyhteisö						
Oulunkaaren Työterveys Oy	li	21,78%	21,78%	91	103	56
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Vatungin Pooki	li	26,32%				
lin palvelusäätiö	li	80%				

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaik	Lyhytaik	Pitkäaik	Lyhytaik

Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		94 003,82		49 976,97
Lainasaamiset	66 632,20	29 614,44	96 246,64	29 614,44
Yhteensä	66 632,20	123 618,26	96 246,64	79 591,41
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00	0	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0	0,00
Yhteensä	0	0	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	66 632,20	123 618,26	9 624 664,00	79 591,41

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	1 444,92	1 233,17	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 444,92	1 233,17	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	153 774,44	154 154,27	143 884	142 939
Tuet ja avustukset	449 885,12	727 864,12	0,00	452 323,83
Muut tulojäämät	488 578,94	393 339,66	721 304,97	247 873,84
Tulojäämät yhteensä	1 092 238,49	1 275 358,05	865 188,97	843 136,67
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 092 238,49	1 275 358,05	865 188,97	843 136,67

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	20 248 228,35	20 248 228,35	20 248 228,35	20 248 228,35
Peruspääoma 31.12.2022	20 248 228,35	20 248 228,35	20 248 228,35	20 248 228,35
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.				
Yhd. ja säätiöiden peruspääoma 31.12.				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62

Arvonkototusrahasto 31.12.	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62	4 654 596,62
Muut omat rahastot				
KehittämISRahasto 1.1.	0,00	567 113,78	0,00	567 113,78
Vakuutusmaksurahasto 1.1.	0,00	9 723,30	0,00	9 723,30
Siirrot rahastoista	0,00	-576 837,08	0,00	-576 837,08
Muut omat rahastot 31.12.2024	0,00	0,00	0,00	0,00
Vararahasto 1.1. (lin Energia)	1 513 691,34	1 513 691,34		
Ylikurssirahasto 1.1.(lin Vuokratalot Oy, eliminoitu)	62 585,09	62 585,09		
Ylikurssirahasto 1.1. (lilaakso Oy, eliminoitu)	1 175 551,69	1 175 551,69		
Svop-rahasto 1.1. (lilaakso Oy)	673 000	673 000,00		
Siirto rahastoon (eliminoitu)				
Svop-rahasto 1.1. (lin Vuokratalot Oy)				
Lisäys rahastoon (eliminoitu)	86 042,71	86 042,71		
Muut omat rahastot 31.12.	1 513 691,34	1 513 691,34		
Muu oma rahasto 1.1. (OSAO)	91 164,85	72 145,51		
Siirrot rahastoon	97 750,00	44 965,00		
Siirrot rahastosta	-11 478,57	-25 945,66		
Muut omat rahastot 31.12.	177 436,28	91 164,85		
Muu oma rahasto 1.1. (P-P Liitto)	18 335,19	21 474,81		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-5 085,69	-3 139,62		
Muu oma rahasto 31.12.	13 249,50	18 335,19		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 704 377,12	1 623 191,38	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	14 716 723,81	14 998 832,10	2 468 652,13	3 194 181,77
muutokset edell. tk:ien yli-/alijäämässä	17 772,56	-5 195,78		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä yht 31.12.	14 734 496,37	14 993 626,32	2 468 652,13	3 194 181,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 829 752,13	-276 912,51	-849 358,82	-725 592,64
Oma pääoma yhteensä	39 511 946,33	41 242 740,16	26 522 118,28	27 371 477,10

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 675 000,00	500 000,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 675 000,00	500 000,00

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	0,00	663 556,40	0,00	663 556,40
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	663 556,40	0,00	663 556,40

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		146 068,66		162 279,79
Liittymismaksut ja muut velat	7 421,04		7 421,04	
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	7 421,04	146 068,66	7 421,04	162 279,49
Vieras pääoma yhteensä	7 421,04	146 068,66	7 421,04	0,00

Muiden velkojen erittely

Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	8 986 700,64	8 872 563,50	3 721 884,42	3 598 998,52
Muut velat	0,00	384 908,30		
Muut velat yhteensä	8 986 700,64	9 257 471,82	3 721 884,42	3 598 998,52

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	3 413,52	99 513,16		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaks.	3 276 381,15	3 145 617,71	2 709 804,90	2 619 698,63
Korkojaksotukset	107 682,92	82 707,17	65 460,98	30 523,24
Muut menojäämät	671 420,76	342 323,54	75 186,74	197 508,04
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 058 898,35	3 670 161,58	2 850 452,62	2 847 729,91
Siirtovelat yhteensä	4 058 898,35	3 670 161,58	2 850 452,62	2 847 729,91

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	8 668 048,00	8 533 580,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	16 450 109,00	16 450 109,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	16 450 109,00	16 450 109,00		

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Koulurakennuksen vuokravastuu	0,00	0,00	4 479 489,57	5 005 166,85
Osao:n vuokravastuut	45 791,50	59 502,69		
Pohjois-Pohjanmaan liiton vuokravastuu	4 049,12	6 981,37		
Vuokravastuut yhteensä	49 840,63	66 484,06	4 479 489,57	5 005 166,85
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettavat	34 903,15	43 121,14	521 882,28	522 278,28
Leasingvastuut	539 559,64	540 595,32	293 131,98	390 437,29
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettavat	228 488,58	230 409,87	129 374,38	154 323,32

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00		10 809 000,00	8 909 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00		7 318 530,00	5 963 362,00
Takaussitoumus osakkuusyhteisön puolesta				
Alkuperäinen pääoma	65 140,00	65 140,00	65 140,00	65 140,00
Siitä käytössä	0,00		0,00	
Takaukset muiden puolesta				
lin Energian pankkitakaus	250 000,00	250 000,00		
Jäljellä oleva pääoma		0,00		

Takaukset eliminoidaan konsernilta, koska lainat ovat jo konsernin veloissa

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	91 086 065,00	84 402 817,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk. rahastosta 31.12.	116 589,00	90 572,00

Muut kuntaa koskevat taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
lin Energia/Pohjola Pankin limiittisop. käytössä	4 500 000,00	4 500 000,00		
OSAO:n muut sopimusvastuut	0,00	0,00		
	261 478,36	397 001,07		
Arvonlisäveron palautusvastuut	484 309,41	208 390,96		
Osao ja lilaakso				
Valuuttatermiinitakaus	1 250 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00
Johdannaissopimukset lin Energia				
Sähkön hintariskin suojaamiseksi, päättyy 31.12.2026				
Käypä arvo	-29 039,29	-285 046,95		

Ympäristömenoja koskevat kulut ja tuotot

Tiedot esitetty tilinpäätöstietojen kohdassa 1.1.7 Ympäristötekijät

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä HTV	2025	2024
Yleishallinto	12	12
Opetus - ja varhaiskasvatus	286	300
Yhdyskuntapalvelut	41	33
Hyvinvointiapalvelut (Instituutti)	61	63
Liikelaitokset	7	7
Yhteensä	407	415

Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	22 811 114,88	22 865 787,68
Aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	22 811 114,88	22 865 787,68

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Kansallinen Kokoomus	3 061,94	1 623,42
Suomen Keskusta	6 921,68	5 581,75
Vasemmistoliitto	2 658,95	3 058,05
Suomen Sosiaalidemokraatit	1 297,70	932,20
Vihreä piirijärjestö	854,87	1 803,23
Perussuomalaiset	589,00	746,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	15 384,14	13 744,90

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	14 175,00	13 650,00

Tilintarkastajan lausunnot		1 050,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 150,00	2 100,00
Muut palkkiot	525,00	
Palkkiot yhteensä	17 850,00	16 800,00

lissä 5.3.2026

Janita Linnatie

7 lin vesiliikelaitoksen tilinpäätös

lin vesiliikelaitos

lin vesiliikelaitos on lin kunnan omistama vesihuoltolain 3 §:n 3. kohdan tarkoittama vesihuoltolaitos, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella. Toiminta-ajatuksena on tuottaa puhdasta juomavettä ja toimiva viemärointi kaikissa tilanteissa. Vesiliikelaitoksen kulut katetaan asiakkailta saatavilla maksuilla.

lin vesiliikelaitoksella on oma johtokunta, jossa on yhdeksän (9) jäsentä. Valtuusto valitsee johtokunnan jäsenistä puheenjohtajan, jonka tulee olla valtuutettu ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Liikelaitosjohtajana ja esittelijänä johtokunnassa toimii vesiliikelaitoksen johtaja.

Johtokunnan kokoonpano 31.5.2025 saakka:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kivelä Tauno puheenjohtaja	Juopperi Kimmo
Kaleva Oili, I varapuheenjohtaja	Tapio Helka
Peltovuoma Annika, II varapuheenjohtaja	Laurila Inka
Jussila Jukka	Kärki Jarkko
Hyvärinen Veliheikki	Keränen Kirsti
Jokela Jari-Jukka	Paakkola Simo
Varanka Sirpa	Nevatalo Satu
Veijola Ville	Kaakinen Juho
Wiik Aila	Turtinen Maire
Kunnanhallituksen edustaja: Paaso Aila	

Johtokunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Mika Jutila, puheenjohtaja	Arto Junes
Teppo Kakkonen, 1. varapuheenjohtaja	Jarmo Lauri
Juha-Matti Paaso, 2. varapuheenjohtaja	Raino Ojala
Sonja Alaraasakka	Satu Nevatalo
Kirsti Keränen	Helka Tapio
Veera Kuha	Anne Matikainen
Noora Huotari	Tuija Alikoski
Marko Härkönen	Sauli Keltamäki
Seppo Keltamäki	Tauno Kivelä
Kunnanhallituksen edustaja: Pakonen Ilkka 9.6.2025 alkaen	

Johtokunnan esittelijänä ja lin vesiliikelaitoksen johtajana on toiminut Kyösti Rajaniemi 5.2.2025 saakka, vs. johtajana kunnanjohtaja Marjukka Manninen 9.6.2025 asti ja yhdyskuntajohtaja Johanna Vakkuri 10.6.2025 alkaen. Vesiliikelaitoksen johtokunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana 7 kertaa.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

lin vesiliikelaitokselle on talousarviossa hyväksytty kuntastrategiaan pohjautuvat omat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Keskeisenä tavoitteena oli, että tuotetun talousveden määrä pysyisi alle 1,2

kertaisena suhteessa laskutettuun sekä puhdistettavaksi toimitetun jäteveden määrä alle 1,3 kertaisena suhteessa laskutettuun. Talousveden osalta päästiin lähes tavoitteeseen suhdeluvun ollessa 1,21. Jäteveden osalta tavoitetta ei saavutettu, mikä kuvastaa osittain puutteellista aluekuivatusta lin kunnan yleisillä alueilla.

Vesihuoltolinjojen saneerausta toteutettiin Kuivaniemellä Miljoonatie-Korkiakangas-Ravaska-alueella sekä n. yhden kilometrin matka Kuivajoentiellä. Lisäksi tehtiin pieniä saneerauksia akuuttiin saneeraustarpeeseen Koulutiellä, Sassintiellä ja Honkalantiellä. Saneerausmäärät kokonaisuudessaan olivat viemäriverkoston osalta 940 m ja vesijohtoverkoston osalta 5090 m. Lisäksi uusittiin Kuivaniemen koulun jätevedenpumppaamo sähkö- ja automaatiotöineen sekä koulun alueen viemäriverkosto. Lin Alarannan alueella uusittiin runkoviemärikaivoja 14 kpl. Saneerausmäärät vastaavat pitkällä aikavälillä verkoston kunnossapidon tuomaa vaatimusta verkostosaneerauksista, mutta aiempien korjausvelka aiheuttavaa merkittävästi painetta saneerausmäärien kasvattamiselle lähitulevaisuudessa.

Vesijohdon ja viemäriin osalta rinnakkain rakennettiin uusia vesihuoltolinjoja Liikalannokalle. Rakennetut metrimäärät vesihuoltoverkostoissa olivat kokonaisuudessaan viemäriverkoston osalta 700 m ja vesijohtoverkoston osalta 1120 m.

Aaltokankaan vedenottamon hidassuodatusaltaan suodatinhiekan lisääminen toteutettiin toimintavuonna.

Vatungin jätevedenpuhdistamo on ollut epäkunnossa ja Vatungin jätevedet on kuljetettu lin jätevedenpuhdistamon tasausaltaalle. Kuivaniemen jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan uusinta on ollut vireillä ja toimintavuonna jätettiin uusi ympäristölupahakemus. Hakemukseen on toimitettu pyydetyt lisätiedot ja tämän jälkeen lupahakemus on ollut nähtävillä 5.11.-12.12.2025 muistutusten ja mielipiteiden jättämistä varten. Lupapäätös odotetaan saatavan alkuvuonna 2026.

Kuivaniemen jätevedenpuhdistamon osalta saavutettiin Vna 888/2006 vähimmäisvaatimukset kaikkien vedenlaatumuuttujien osalta. Myös toiminnanharjoittajan ja valvojan viranomaisen kesken sovitut raja-arvot saavutettiin. Puhdistamon toimintaa on varmennettu tihennetyllä käyttötarkkailulla ottamalla 12 näytettä valvontaviranomaisen menettelytapakäytännön mukaisesti.

lin vesiliikelaitoksen investointitasoa on nostettu vuosittain vuoden 2023 jälkeen, jotta verkoston korjausvelka saadaan taitettua. Samalla investointien painopiste on siirretty pääosin verkostojen saneeraukseen, mikä on tarpeen vesihuoltolaitoksen palvelutason säilyttämisen kannalta. Edellisenä vuonna toteutetulla taksakorotuksella voidaan varmistaa investointien riittävä rahoitus ja palvelutason turvaaminen myös tulevaisuudessa.

Vesiliikelaitoksen toimintamenot toteutuivat jonkin verran budjetoitua pienempänä ja tulot toteutuivat hieman budjetoitua suurempana. Investoinnit toteutuivat pääosin investointiohjelman mukaisesti lukuun ottamatta lin jätevedenpuhdistamon muutostöitä. Hankkeen käynnistäminen odottaa li-Taskila siirtoviemäriin kapasiteettitarkastelun valmistumista.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TP2025
Laskutettu vesimäärä [m3]	430997	440425	445582
- li [m3]	339418	352368	362018
- Kuivaniemi [m3]	91579	88057	83564
Pumpattu vesimäärä [m3]	532612	553586	540694
- li [m3]	418854	433338	427115
- Kuivaniemi [m3]	113758	120248	113579
Vuotovesiprosentti (puhdasvesi)	1,24	1,26	1,21

- li	1,23	1,23	1,18
- Kuivaniemi	1,24	1,37	1,36
Vesijohtovuodot [kpl]	13	13	9
Laatupoikkeama (talousvesi)[kpl]	9	11	27
Laskutettu jätevesimäärä [m3]	247778	258559	263419
- li [m3]	219012	233082	241058
- Kuivaniemi [m3]	28766	25477	22361
Puhdistettu jätevesimäärä [m3]	353806	356682	372454
- li [m3]	303799	304446	320095
- Kuivaniemi [m3]	50007	52236	52359
Vuotovesiprosentti (jätevesi)	1,43	1,38	1,41
- li	1,39	1,31	1,33
- Kuivaniemi	1,74	2,05	2,34
Laatupoikkeama (jätevesi) [kpl]	0	0	0
Uudet liittymäsopimukset [kpl]	57	39	38
Saneeraus määrä [m]	7963	7572	6030
- Jätevesiverkosto [m]	1621	367	940
- Vesijohtoverkosto [m]	6342	7205	5090
- Jätevesipumppaamot [kpl]	1	0	1
Uudisrakentamismäärä [m]	741	9876	1820
- Jätevesiverkosto [m]	570	773	700
- Vesijohtoverkosto [m]	171	9103	1120

Henkilöstö

Nimike	Henkilömäärä		Lisäys/vähennys		
	TA 2025		Lisäys	Vähennys	TP 2025
Vesiliikelaitoksen johtaja	0,2		-	-	0,2
Toimistosihteeri	1		-	-	1
Vesihuoltopäällikkö	1		-	-	1
Vesihuollon työnjohtaja	1		-	-	1
Asentajat	4		-	-	4
Yhteensä	7,2		-	-	7,2

Vesihuoltolaitoksen palveluksessa on vuoden 2025 aikana ollut 7 henkilöä; Vesihuoltopäällikkö, vesihuollon työnjohtaja, toimistosihteeri ja 4 asentajaa. Lisäksi vesiliikelaitoksella on ollut yksi määräaikainen työntekijä 4-12/2025.

Yhdyskuntajohtaja on hoitanut vesiliikelaitoksen johtajan tehtäviä on hoitanut 20 %:n työaika- ja kustannusosuudella. Yhdyskuntajohtajan virka on ollut täyttämättä 6.2.2025 - 9.6.2025 välisen ajan. Kunnanjohtaja on hoitanut vesiliikelaitoksen johtajan tehtäviä em. ajan. Vesihuoltopäällikkö on ollut virkavapaalla 10.11. - 31.12.2025 välisen ajan jatkuen vuodelle 2026. Vesihuoltopäällikön tehtävät on hoidettu virkavapaan aikana henkilöstön sisäisin järjestelyin.

Taloushallinnon ja palkkalaskennan palvelut ostetaan Monetralta ja it-asiantuntijapalvelut ostetaan LapIT:itä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesiliikelaitoksen sisäinen valvonta on järjestetty lin kunnan sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Liikelaitosjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta. Esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Ympäristötekijät

Jätevesien ohjuoksuksiin ei ole ollut tarvetta lähtöpumppaamon ja li – Haukipudas - Oulu siirtoviemärin aloitettua toimintansa. Samoin Kuivaniemellä ja Vatungissa on välttytty ohjuoksuksilta, koska niiden kapasiteetti on huomattavan suuri kuormitukseen nähden.

Arvio tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä

lin kunnan alueella toimii lin vesiliikelaitoksen lisäksi seuraavat vesihuoltolaitokset:

Jakkukylän vesiosuuskunta ja Oijärven Vesi Oy, joiden osalta valmistellaan niiden liittämistä lin vesiliikelaitokseen aikaisintaan vuoden 2027 alusta. Käyränkankaan vesiosuuskunta on lakannut muutamia vuosia sitten ja vesiosuuskunnan uudelleen perustaminen on ollut esillä. Näistä vesihuoltolaitoksista vain lin vesiliikelaitoksella on talousveden ottamista ja tuotantoa ja se myydään muille toimijoille. Vesihuoltoa jatketaan edelleen yhteistoiminnassa eri toimijoiden kanssa.

lin vesiliikelaitoksella on tällä hetkellä 11 pohjavedenottamo. Pitkäaikainen otto nostaa raakaveden raudan ja mangaanin määrää siten, että niiden taso voi nousta korkealle. Tämänhetkiset käsittelyjärjestelmät pystyvät takaamaan vaatimukset ja suositukset täyttävän talousveden laadun mutta raakaveden laatu vaikuttaa laitteistojen huollon tarpeeseen. Tuleva Kotakankaan vedenottamo tulee vähentämään raakaveden oton tarvetta muilta eteläisen lin vedenottamoilta, joka puolestaan turvaa veden laatua.

Vesiliikelaitoksen riskit on arvioitu WSP-ohjelmalla (**W**ater **S**afety **P**lan) ja sitä on käytetty perusteena laitoksen varautumissuunnitelmaan. Ohjelman perusteella laadittu varautumissuunnitelma on päivitetty 11.9.2025.

Toiminnan luonne vaatii henkilökunnan erityisosaamista, joka tällä hetkellä on hyvällä tasolla. Mahdollisissa uuden henkilökunnan rekrytointitilanteissa ei tulevaisuudessa tulla ehkä saamaan 'valmiita' vesihuoltoalan ammattilaisia vaan joudutaan itse kouluttamaan / kurssittamaan uusia työntekijöitä.

Tilikauden tuloksen käsittely

Vesiliikelaitoksen johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

lin vesiliikelaitoksen tilikauden taloutta ja tulosta on esitelty tuloslaskelmassa, rahoituslaskelmassa, taseessa ja tilikauden toteumavertailussa. Luvut on esitetty ottaen huomioon sisäiset tuotot ja kulut koska sen voidaan katsoa paremmin kuvaavan laitoksen taloutta kuin pelkästään ulkoisten tuottojen ja kulujen tarkastelu.

lin vesiliikelaitoksen liikeylijäämä ennen poistoeron muutosta ja varausten muutoksia on 791 681 euroa.

lin vesiliikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1) lin vesiliikelaitoksen poistoeroa vähennetään 6.143,53 euroa:	
- Yhdysvesijohto Oijärvi-Kuivaniemi poistoeron vähennys	6.143,53 €
Poistoeron vähennys yhteensä	6.143,53 €

2) Edellä olevien poistoeron vähennyksien jälkeen lin vesiliikelaitoksen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 708 795 euroa ja johtokunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se siirretään vapaaseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämäksi.

Taseessa on edellisten vuosien ylijäämä	3.467.128,20 €
Vuoden 2025 tilikauden ylijäämä	<u>+ 708.795,33 €</u>
Kertynyt ylijäämä 31.12.2025	4.175.923,53€

Kuntastrategia 2030

lin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 30.5.2022 uuden kuntastrategian. Strategian viemiseksi käyttöön on laadittu erillinen asiakirja, jossa on esitetty eri hallinnonalojen lupaukset strategiassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategian toteuttaminen ei aiheuta olennaisia muutoksia vesiliikelaitoksen toimintaan mutta laitoksen tulee terävöittää toimintaansa erityisesti esimerkiksi asiantuntevan ja sujuvan/nopean asiakaspalvelun jatkamiseksi.

Strategian seurantataulukko on koostettu erilliseksi liitteeksi

Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

lin vesiliikelaitoksen tuloslaskelman toteutuminen

TULOSLASKELMA

	Ta 2025 €	Muutokset €	Ta yhteensä 2025 €	1.1 - 31.12.2025 toteutuma €	Poikkeama €
LIKEVAIHTO					
Liiketoiminnan tuotot	2 541 380		2 541 380	2 585 891,49	-44 511,49
valmistus omaan käyttöön	5 000		5 000	0,00	5 000,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-240 197		-240 197	-211 809,32	-28 387,68
Varastojen lisäys (+) vähennys (-)	0		0	6 677,82	-6 677,82
Palvelujen ostot	-694 425		-694 425	-579 136,91	-115 288,09
Materiaalit ja palvelut	-934 622	0	-934 622	-784 268,41	-150 353,59
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-338 715	0	-338 715	-349 776,72	11 061,72
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-74 519	0	-74 519	-67 910,23	-6 608,77
Muut henkilösivukulut	-9 037	0	-9 037	-10 596,46	1 559,46
Henkilösivukulut	-83 556	0	-83 556	-78 506,69	-5 049,31
Henkilöstökulut	-422 271	0	-422 271	-428 283,41	6 012,41
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-537 197		-537 197	-551 729,82	14 532,82
Liiketoiminnan muut kulut	-34 165		-34 165	-29 929,19	-4 235,81
LIKEYLIJÄÄMÄ	618 125	0	618 125	791 680,66	173 555,66
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0		0	17 535,75	17 535,75
Muut rahoitustuotot	3 000		3 000	6 792,07	-3 792,07
Muille maksetut korkokulut	-700		-700	0,00	-700,00
Korvaus peruspääomasta	-113 383		-113 383	-113 383,00	0,00
Muut rahoituskulut			0	26,32	-26,32
Rahoitustuotot ja -kulut	-111 083		-111 083	-89 028,86	-22 054,14
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	507 042		507 042	702 651,80	-195 609,80
Poistoeron muutos	18 510		18 510	6 143,53	12 366,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	525 552	0	525 552	708 795,33	-183 243,33

Tase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	23 420,76	29 400,60
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	129 492,63	129 492,63
Rakennukset	6 225,76	10 340,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 879 977,16	7 569 727,90
Koneet ja kalusto	1 018 137,86	1 023 383,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	27 519,56	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9 061 352,97	8 732 943,98
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Muut osakkeet ja osuudet	90,00	90,00
Sijoitukset	90,00	90,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 084 863,73	8 762 434,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	71 372,94	64 695,12
Vaihto-omaisuus yhteensä	71 372,94	64 695,12
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	134 619,06	244 919,08
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	93 407,39	312 796,09
Lyhytaik. saamiset yhteensä	228 026,45	557 715,17
Saamiset yhteensä	228 026,45	557 715,17
Rahat ja pankkisaamiset	1 769 239,13	1 006 219,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 068 638,52	1 628 630,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 153 502,25	10 391 064,59

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 834 568,71	2 834 568,71
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 467 128,80	3 118 162,70
Tilikauden yli-/alijäämä	708 795,33	348 966,10
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 010 492,84	6 301 697,51
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	67 578,89	73 722,42
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUK	67 578,89	73 722,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	123,46	109,10
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENS.	123,46	109,10
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	3 860 306,07	3 739 914,61
Pitkäaik. velka yhteensä	3 860 306,07	3 739 914,61
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Ostovelat	144 157,24	128 513,48
Muut lyhytaikaiset velat	6 736,35	7 576,91
Siirtovelat	64 107,40	139 530,56
Lyhytaik.velka yhteensä	215 000,99	275 620,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 075 307,06	4 015 535,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 153 502,25	10 391 064,59
Omavaraisuusaste, %	62,9	60,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	157,6	145,9
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	157,4	145,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	4 176	3 467
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 860	3 740
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

lin vesiliikelaitoksen rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Toiminnan rahavirta	2025	2024
Liikelylijäämä	791 680,66	403 693,12
Poistot	551 729,82	517 240,30
Rahoitustuotot ja -kulut	-89 028,86	-60 870,55
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 254 381,62	860 062,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-890 558,97	-1 098 464,11
Rahoitusosuudet investointeihin	16 400,00	104 498,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Investointien rahavirta yhteensä	-874 158,97	-993 966,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	380 222,65	-133 903,24

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaik.lainojen muutos	0,00	0,00
Lainakannan muutokset yht.	0,00	0,00

Oman pääoman muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen muutos	14,36	109,10
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 677,82	-10 241,10
Saamisten muutos	329 688,72	-406 655,40
Korottomien velkojen muutos	59 771,50	-78 330,75
Muut maksuvalmiuden muutokset	382 796,76	-495 118,15
Rahoituksen rahavirta	382 796,76	-495 118,15

Rahavarojen muutos	763 019,41	-629 021,39
---------------------------	-------------------	--------------------

Rahavarojen muutos

Ravavarat 31.12	1 769 239,13	1 006 219,72
Rahavarat 01.01	1 006 219,72	1 635 241,11
Rahavarojen muutos	763 019,41	-629 021,39

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-247	-477
Investointien tulorahoitus, %	144,20	58,00
Lainanhoitokate	5,87	5,56
Kassan riittävyys, pv	600	314
Quick ratio	9,29	5,68
Current ratio	9,62	5,91

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (euroina):

Käyttötaloutta esittävässä taulukoissa esitetään tulos, menot ja kate ja lisäksi erillisinä tietoina poistot ja tilikauden tulos. Kaikkia katteen ja tuloksen välisiä eriä ei esitetä taulukoissa ja siksi taulukoiden yhteenlaskut eivät täsmää.

	TA 2025 alkuperäinen	TA muutokset	TA 2025 yht.	TOT 2025 €	Poikkeama €	TP 2024
Toimintatulot	2 541 380		2 541 380	2 585 891,49	-44 511,49	2 225 700,34
Valmistus omaan käyttöön	5 000		5 000	0,00	5 000	0,00
Toimintakulut	-1 391 058		-1 391 058	- 1 242 481,01	-148 576,92	-1 304 766,92
Toimintakate	1 155 322		1 155 322	1 343 410,48	-188 088,41	920 933,42
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvon alentumiset	-537 197		-537 197	-551 729,82	14 532,82	-517 240,30
Laskennalliset erät						
Tehtävän kokonaiskustannus	618 125		618 125	791 680,66	-173 555,59	403 693,12

Toimintatulojen toteuma ylitti talousarvion n. 44 000 € ja toimintakulujen osalta jäätin n. 148 000 € talousarviosta. Toimintakulujen osalta jäätin kaikilta osin hieman budjetoinnista. Tilikauden tulos oli 791 680,66€ ylijäämäinen, kun talousarviossa se oli budjetoitu 618 125€ ylijäämäiseksi.

lin vesiliikelaitos Investoinnit	Edellisten vuosien käyttö	Budjetti 2025	Toteutuma 2025	Poikkeama	Kokonais- toteuma
Uusinvestoinnit	0	-80 000	- 41 635,84	-30 164,16	-279 749
Korjausinvestoinnit	0	-1 070 000	-832 523,13	- 229 276,87	-738 845
Investoinnit yhteensä	0	-1 150 000	-874 158,97	-259 441 ,03	- 1 018 594
INVESTOINTIMENOT	0	-1 150 000	-890 558,97	-259 441,03	-1 123 091
INVESTOINTITULOT	0		16 400	-16 000	104 498
INVESTOINNIT NETTO	0	-1 150 000	-874 158,97	-275 841,03	-1 018 594

Investoinnit toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta lin jätevedenpuhdistamon muutostöitä. Vuosiurakassa toteutettiin Kuivaniemellä Miljoonatien-Korkiakangas-Ravaska-alueella vesihuoltoverkoston saneeraus sekä uusittiin vesijohtolinjaa noin yhden kilometrin matka Kuivajoentiellä. Lisäksi uusittiin Kuivaniemen koulun jätevedenpumppaamo sähkö- ja automaatiotoineen sekä koulun alueen viemäriverkosto. lin Alarannan alueella uusittiin runkoviemärikaivoja. Liikalannokalle rakennettiin uutta vesi- ja viemäriverkosta sekä jatkettiin vesijohtolinjaa Sassintiellä.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvotusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Valtuusto on 27.2.2017 hyväksynyt suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vesiliikelaitoksen vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty hyödykkeen hankintamenoon vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

- tiedot on esitetty vain kunnan tilinpäätökseen yhdistettävistä vesiliikelaitoksen liitetiedoista

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Vesiliikelaitoksella ei ole tapahtumia, jotka vaikuttaisivat tilikauden tietojen vertailtavuuteen edelliseen tilikauteen nähden.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot lin vesiliikelaitoksen johtokunnan määritteleminä tehtäväkokonaisuuksina

Toimintatuotot kustannuspaikoittain (sisältää myös tuotot kunnalta)

	2025	2024
Hallinto ja toimisto	22341,50	3 133,03
Vedenottamot		
Vesijohtoverkosto	1 562 261,86	1 276 245,06
Viemärivereden pumppaamot		
Viemäriverkosto	947 048,68	894 341,42
Jäteveden puhdistamo	54 239,45	51 980,83
lin vesiliikelaitos yhteensä	2 585 891,49	2 225 700,34

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ovat samat kuin kunnan tilinpäätöksessä esittämät

perusteet.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Iin vesiliikelaitos noudattaa Iin kunnanvaltuuston 27.2.2017 §7 hyväksymiä suunnitelman mukaisten poistojen perusteita 1.1.2016 alkaen.

Erittely poistoeron muutoksista

Poistoero	2025	2024
Poistoero 1.1.	73.722,42	79.865,95
Vähennykset tilikaudella:		
-Vatungin kalasataman jätevedenpuhdistamo		
-Yhdysvesijohto Oijärvi-Kuivaniemi	-6.143,53	-6.143,53
Poistoero 31.12.	67.578,89	73.722,42

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Tiedot pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tase-eräkohtaisista eristä, esitetään taulukossa liitetietojen lopussa.

Maa- ja vesialueet:

	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Muut maa- ja vesialueet 1.1.	5.727,14	5.727,14
Muut maa- ja vesialueet 31.12.	5.727,14	5.727,14
Liittymismaksut 1.1.	122.765,49	122.765,49
Liittymismaksut 31.12.	122.765,49	122.765,49
Kiinteistöjen laajakaitaliittymät 1.1.	1.000,00	1.000,00
Kiinteistöjen laajakaitaliittymät 31.12.	1.000,00	1.000,00
Maa- ja vesialueen 31.12.	129.492,63	129.492,63

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely

	2025	2024
Peruspääoma 1.1	2 834 568,71	2 834 568,71
Lisäykset		

Vähennykset		
Peruspääoma 31.12	2 834 568,71	2 834 568,71
Arvonkorotusrahasto		
lin vesiliikelaitoksella ei ole arvonkorotusrahastoa		
Muut omat rahastot		
lin vesiliikelaitoksella ei ole muita omia rahastoja		
Muut rahastot		
lin vesiliikelaitos ei ole mukana muissa rahastoissa		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 467 128,80	3 118 162,70
Tilikauden yli-/alijäämä	708 795,33	348 966,10
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 010 492,84	6 301 697,51

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua lin vesiliikelaitoksella erääntyvät velat viiden vuoden kuluttua 0 €.

Vuokrakohteen lunastusvelka (jos ei erillisenä tase-eränä) lin vesiliikelaitoksen vuokrakohteen lunastusvelka sisältyy kunnan lunastusvelkaan.

Muiden velkojen erittely, jos liittymismaksuja ei ole eritelty taseessa
Jos liittymismaksu on palautuskelpoinen, se merkitään taseeseen erään Muut velat, jonka nimikkeenä suositellaan käytettäväksi nimikettä Liittymismaksut ja muut velat.

Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Sisäiset muut velat	0	0
Liittymismaksut	3 721 884,42	3 598 998,52
Liittymismaksut/ lin kunta	138 421,65	140 916,09
Muut velat yhteensä	3 860 306,07	3 739 914,61

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	56 544,21	54 434,24
Korkojaksotukset		
Muut menojäämät	7 563,19	85 096,32
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	64 107,40	139 300,56
Siirtovelat yhteensä	64 107,40	139 530,56

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Muut vesiliikelaitosta koskevat taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen (esim. pitkäaik. vuokrasopimukset, ympäristövastuu; jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Kuivaniemen asemakylän jätevedenkäsittelylaitos

Sopimusvastuut

Talousveden toimittaminen Käyränkankaan ja Jakkukylän vesiosuuskunnille ja Oijärven Vesi Oy:lle.

Vuokravastuut

Aseman alavesisäiliön alueen vuokrasopimus VR:n kanssa

Arvonlisäveron palautusvastuut: ei ole

Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut: ei ole

Ympäristömenoja koskevat kulut ja tuotot

Tiedot on esitetty toimintakertomuksen kohdassa 5 Ympäristötekijät ja kulut/tuotot sisältyvät tuloslaskelmaan.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä	2025	2024
toistaiseksi palkatut		
Liiketoiminta	7,2	7,2
Yhteensä	7,2	7,2

Liitetietojen erittely (KPL 3:13.1 §)

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 400,60	0,00	29 400,60
Lisäykset tilikauden aikana	0		0
Rahoitusosuudet tilikaudella			0
Siirrot erien välillä		0	0
Tilikauden sumupoisto	-5 979,84	0,00	-5 979,84
Poistamaton hankintameno 31.12.	29 400,60	0,00	23 420,76
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	29 400,60	0,00	23 420,76

Aineelliset hyödykkeet

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	129 492,63	10 340,08	7 569 727,90	1 023 383,37	0	0,00	8 732 943,98

Lisäykset tilikauden aikana	0	0	726 649,93	205530,48	0	27 519,56	959 699,97
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00
Vähennykset tilikauden aikana							0,00
Siirrot erien välillä			0			0	0,00
Tilikauden sumupoisto		-4 114,32	-416 400,67	-210 775,99		0,00	-631 290,98
Tilikauden kertal. poistot							0,00
Arvonalennukset ja niiden palaut.							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	129 492,63	6 225,76	7 879 977,16	1 018 137,86		27 519,56	9 061 352,97
Arvonkorotukset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	129 492,63	6 225,76	7 879 977,16	1 018 137,86		27 519,56	9 061 352,97

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				90	90
Lisäykset tilikauden aikana					
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana					
Tilikauden kertal. poistot					
Poistamaton hankintameno 31.12.				90	90
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.				90	90

Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainsaamiset

	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			
Lisäykset tilikauden aikana			
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Poistamaton hankintameno 31.12.			
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.			

Vesiliikelaitoksen suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ovat samat kuin lin kunnan poistojen perusteet.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Päiväkirja	sähköisesti arkistoituna
Pääkirja	sähköisesti arkistoituna
Tilinpäätös	paperisena
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi muut asiakirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Luettelo käytetyistä tositelajeista

Tositelaji	Nimi
002	Muistio
003	Rondo/Muistiot
004	Rondo/Sisäiset laskut
101	Ostoreskontran suoritukset
151	Myyntireskontran suoritukset
201	Rahatilien kirjaus
302	Matkalaskut M2-ohjelma
370	Palkat
402	Ostolaskut/Rondo8
601	Vesilaitoksen saatavat
644	Vesi- ja jätevesisaatavat
655	Sisäiset vesi- ja jätevesisaatavat
701	Sumupoistot
702	Käyttöomaisuuden myynnit
703	Käyttöomaisuuden romutukset
750	Jaksotukset
801	Vyörytykset

Kirjanpitoaineiston säilytystapa:

Ostoreskontran tositteet ja sähköiset muistiotositteet säilytetään sähköisessä DataCycle-ostolaskuohjelmassa.

Muu paperiset tositteet säilytetään alkuperäisinä kirjallisessa muodossa lin kunnan arkistossa.

Vuoden 2025 tilinpäätös on allekirjoitettu johtokunnan kokouksessa 18.2.2026.

8 Hankkeet ja projektit

Hankkeisiin ja projektimuotoisiin kehittämistöihin saadaan ulkopuolista osarahoitusta. Hankkeet tukevat kuntastrategian tavoitteita.

Kunta yhteensä

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot	534 200		534 200	442 027	-92 173	1 107 732
Toimintakulut	-761 477		-761 477	-693 902	67 575	-1 515 538
Toimintakate/jäämä	-227 277		-227 277	-251 874	-24 598	-407 806

Hallinto- ja talouspalveluiden hankkeet

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-11 000		-11 000	-24 958	-13 958	-22 930
Toimintakate/jäämä	-11 000		-11 000	-24 958	-13 958	-22 930

Elinvoima- ja yrityspalveluiden hankkeet

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Toimintakate/jäämä						

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hankkeet

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot	357 000		357 000	306 749	-50 251	762 928
Toimintakulut	-444 797		-444 797	-403 204	41 593	-1 084 619
Toimintakate/jäämä	-87 797		-87 797	-96 456	-8 658	-321 690

	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Vakan hankkeet						
Toimintatuotot	28 000		28 000	40 601	12 601	144 065
Toimintakulut	-56 024		-56 024	-44 710	11 314	-218 568
Toimintakate/jäämä	-28 024		-28 024	-4 109	23 915	-74 503
Perusopetus hankkeet						
Toimintatuotot	397 000		397 000	377 601	-19 399	628 309
Toimintakulut	-461 562		-461 562	-493 890	-32 328	-895 409
Toimintakate/jäämä	-64 562		-64 562	-116 289	-51 727	-267 100
Lukion hankkeet						
Toimintatuotot						13 390
Toimintakulut						-25 401
Toimintakate/jäämä						-12 011

Yhdyskuntapalveluiden hankkeet

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Toimintakate/jäämä						

Hyvinvointipalveluiden hankkeet

Hankkeiden toteutuminen (€)	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Toimintatuotot	177 200		177 200	137 279	-39 921	329 838
Toimintakulut	-309 680		-309 680	-271 484	38 196	-366 271
Toimintakate/jäämä	-132 480		-132 480	-134 205	-1 725	-36 433

	TA2025	TA muutos	TA+muutos	TP2025	Poikkeama	TP2024
Nuorisotoiminnan hankkeet						
Toimintatuotot	65 000		65 000	70 279	5 279	62 106
Toimintakulut	-103 841		-103 841	-96 190	7 651	-96 079
Toimintakate/jäämä	-38 841		-38 841	-25 911	12 930	-33 973
Kirjastopalvelut hankkeet						
Toimintatuotot	19 000		19 000		-19 000	12 000
Toimintakulut	-19 205		-19 205		19 205	-12 420
Toimintakate/jäämä	-205		-205		205	-420
Yleisen kulttuuritoim. palv. hankket						
Toimintatuotot				5 453	5 453	135 975
Toimintakulut				-16 671	-16 671	-108 197
Toimintakate/jäämä				-11 218	-11 218	27 778
Työllistämisen hankkeet						
Toimintatuotot	75 000		75 000	65 000	-10 000	65 000
Toimintakulut	-163 633		-163 633	-155 120	8 513	-82 417
Toimintakate/jäämä	-88 633		-88 633	-90 120	-1 487	-17 417

9 Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen

9.1 Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

11. Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen

11.1. LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMISEEN

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Tuloslaskelma
	Kunta 2025	Liikelaitos yhteensä	Kunta	Liikelaitos yhteensä	kunnan tilinpäätöksessä
Toimintatulot					
Myyntitulot	1 593 337	2 416 990			4 010 327
Myyntitulot sisäiset	2 902 943	146 560	-2 902 943	-146 560	0
Maksutulot	524 091				524 091
Maksutulot, sisäiset	0				0
Tuet ja avustukset	784 384	22 342			806 725
Tuet ja avustukset, sisäiset			0	0	0
Muut toimintatulot	3 140 008				3 140 008
Muut toimintatulot, sisäiset	4 184 170		-4 184 170	0	0
Toimintatulot yhteensä	13 128 933	2 585 891	-7 087 113	-146 560	8 481 151
Valmistus omaan käyttöön	0	0			0
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-22 382 831	-428 283			-22 811 115
Palvelujen ostot, ulkoiset	-11 484 070	-531 939			-12 016 009
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 925 402	-47 198	2 925 402	47 198	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 403 844	-205 132			-3 608 976
Aineet, tarvikkeet ja tav.,sis.	-87 293		87 293	0	0
Avustukset	-1 856 464	0			-1 856 464
Avustukset liikelaitoksille,sis.			0		0
Muut toimintakulut	-1 131 990	-18 164			-1 150 155
Muut toimintakulut, sisäiset	-4 162 015	-11 765	4 162 015	11 765	0
Toimintamenot yhteensä	-47 433 911	-1 242 481	7 174 710	58 963	-41 442 718
Toimintakate	-34 304 977	1 343 410	87 597	-87 597	-32 961 567
Verotulot	22 791 520				22 791 520
Valtionosuudet	13 875 321				13 875 321
Rahoitustulot ja -menot:	0				
Korkotulot	9 709	17 536			27 245
<i>Korkotulot sisäiset</i>			0		
Muut rahoitustulot	52 878	6 792			59 670
Muut rahoitustulot, sisäiset		0			0
<i>Korvaus peruspääomasta liikel</i>	113 383	-113 383	-113 383	113 383	
Korkomenot, ulkoiset	-872 048	0			-872 048
Korkomenot, sisäiset				0	
<i>Korvaus peruspääomasta</i>				0	
Muut rahoitusmenot	-2 293	26			-2 267
Rahoitustulot ja -menot yht.	-698 371	-89 029	-113 383	113 383	-787 400
Vuosikate	1 663 493	1 254 382	-25 786	25 786	2 917 875
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 911 241	-551 730			-4 462 971
Kertaluotoiset poistot					0
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	-2 247 749	702 652	-25 786	25 786	-1 545 097

9.2 Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Rahoituslaskelma kunnan tilinpäätöksessä
	2025 Kunta	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitok- set yhteensä	
Toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	1 637 707	1 280 168	-25 786	25 786	2 917 875
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	-1 641 573				-1 641 573
Tulorahoitus	-3 866	1 280 168	-25 786	25 786	1 276 301
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 613 120	-890 559			-4 503 679
Rahoitusosuudet investointimenoihin	92 839	16 400			109 239
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 264 523				1 264 523
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 259 624	406 009	-25 786	25 786	-1 853 615
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					0
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					0
Antolainasaamisten vähennykset muille	0				0
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksille					0
Lainakannan muutokset					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 500 000	0			10 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 285 685	0		0	-7 285 685
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-450 000	0			-450 000
Lainakannan muutokset	2 764 315	0	0	0	2 764 315
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutos	-949	14			-934
Vaihto-omaisuuden muutos		-6 678			-6 678
Pitkäaikaisten saamisten muutos	66 419	0	0		66 419
Lyhytaikaisten saamisten muutos	318 908	109 355		-220 334	207 929
Korottomien velkojen muutos	761 449	62 266	220 334	0	1 044 049
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 145 826	164 958	220 334	-220 334	1 310 784
Rahoituksen rahavirta	3 910 141	164 958	220 334	-220 334	4 075 098
Rahavarojen muutos	1 650 517	570 966	220 334	-220 334	2 221 483
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	3 247 913	1 769 239	0		5 017 152
Rahavarat 1.1.	1 788 764	1 006 220			2 794 984
	1 459 149	763 019	0	0	2 222 168

10 Tytäryhtiöiden toiminnan taloudellinen tulos ja merkittävimmät riskit

lin Vuokratalot Oy

Toiminta-ajatus:
Asuntojen vuokraus

Painopistealueet:
Asukastyytyväisyys, nykyajan laatuvaatimukset, käyttöaste ja riittävä asuntokapasiteetti.

Toiminnalliset tavoitteet:
Käyttöasteen pitäminen korkealla. Korjausvelan ehkäisy. Uuden rivitalohankkeen käynnistäminen 2024. Uusien rakennushankkeiden vuosittainen käynnistäminen tarpeiden mukaisesti.
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Talous 1 000€

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
Liikevaihto	1609	1620	2000	1819	91
Liikevoitto	141	200	200	58	29
Tilikauden tulos	-0,6	0	0	-0,1	99
Oma pääoma	171	172	190	170	89
Vieras pääoma -siitä lainakanta	4852	5000	5700	5970	104

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Henkilöstön lkm	3	3	3	4

Tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Sumupoistot	280	280	300	320
Asuntoja kpl	224	224	235	235
Käyttöaste	96	96	96	89

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Vuokrausmarkkinoista jälkeen jäänti. Jatkuva asuntojen perusparannus ja markkinointi pitää yllä tunnettavuutta ja varmistaa uudet tulijat. Vuokralaisten kato syö käyttökassan, varaudutaan tulevaisuudessa uuden rakentamiseen, jolloin kunnan vanhimmasta ja heikkokuntoisimmista asunnoista päästään eroon. Uudistuotantoa pyritään tekemään vuosittain, mikäli käyttöaste sen sallii. Poliittiset päätökset voivat vaikuttaa esimerkiksi asuntotukiin, jolloin asuntojen hinnoittelu ja oikea koko uudistuotannossa kriittistä.

Kuntastrategian toteutus (mitä strategisia tavoitteita on asetettu talousarviovuodelle):

Tarjotaan mahdollisuudet hyvään asumiseen. Asunnot ovat liitetty lisiverkkoon, jolloin työskentely myös kotoa mahdollista. Uudistuotannolla varmistetaan riittävä vapaiden asuntojen määrä.

Miten kuntastrategian asetetut tavoitteet ovat toteutuneet:

Kuivaniemelle valmistui uusi rivitalokohde. asunnon tarvitsijoita ei ole kuitenkaan ollut halutunlaista. Pienet yksiöt ja kaksiöt ovat olleet kysyttäjä niiden suhteen käyttöaste on ollut korkea. Uutta rakentamista harkitaan vuodelle 2026-2027.

lilaakso Oy

Toiminta-ajatus:

lilaakso Oy rakennuttaa ja vuokraa toimitiloja yrityksille ja yhteisöille sekä tekee kunnalle vuosittain palvelusopimuksen mukaisia energiatehokkuuteen liittyviä toimia.

Painopistealueet kuntastrategiaan perustuen:

Toimitilojen rakennuttaminen, isännöinti, hallinta ja vuokraus, uusiutuvien energiamuotojen käyttöönotto ja energiatehokkuustoimenpiteet. Mukana käynnistämässä hankkeita, jotka toteutuessaan auttaa yrityksiä löytämään uutta liiketoimintaa.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuokrausasteen korkealla pitäminen, säästää energiankulutuksessa, talouden pitäminen positiivisena. Merihelmen myynti. Suurien teknologiahankkeiden saanti lihin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Talous (1 000 €)

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
Liikevaihto	1682	1800	1900	1856	97
Liikevoitto	198	250	300	297	99
Tilikauden tulos	57	100	60	151	251
Oma pääoma	2603	2546	2800	2930	104
Vieras pääoma -siitä lainakanta	2634	3000	3000	2494	83

Tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Henkilöstön lkm	3	3	3	3

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
Kiinteistöt	800	200	550	500	90
ICT-hankkeet	60	5	50	10	20
Muut hankkeet	30	10	20	10	50

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Vuokralaisten poistuminen ja siten vapautuvat tilat heikentävät kassaa. Isot hallit keskimäärin vaikeampia vuokrata, tärkeää pitää nykyisistä vuokralaisista kiinni. Pidetään vuokrat kohtuullisena ja pyritään auttamaan vuokralaisia muutoksissa.

Micropoliksen tekniikkaa uudistettu paljon mutta edelleen pitää uudistaa. Saneeraus kallista isossa kohteessa ja rahoituksen kanssa joutuu olemaan tarkkana.

Merihelmi haastava saada kannattavaksi vuokralaisilla. Riskinä pidempi aika ilman vuokralaista.

Kuntastrategian toteutus (mitä strategisia tavoitteita on asetettu talousarviovuodelle):
Aktiivisesti hankitaan uusia sijoittuvia yrityksiä lihin. Nykyisiä vuokralaisia autetaan kasvussa.
Testaamalla uusia innovatiivisia energiansäästö menetelmiä, voidaan säästää koko kunta tasolla.

Miten kuntastrategian asetetut tavoitteet ovat toteutuneet:

Hyvin. lilaakso on saanut vuosittain uusia vuokralaisia ja siten pärjätty kilpailussa muille paikkakunnille. Nykyiset vuokralaiset ovat kasvaneet ja kehittäneet toimintaansa lilaakson avulla(toimitilakehitys).

lin Micropolis Oy

Toiminta-ajatus:

lin Micropolis Oy toteuttaa kuntakonsernin kuntastrategiassa, elinkeino-ohjelmassa ja kunnan kanssa tehdyssä palvelusopimuksessa sille määritettyjä elinvoimaan ja kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Yhtiö toimii alueellisena ja paikallisena kehittäjänä sekä kestäväen kasvun mahdollistajana.

Toiminnan lähtökohtana on vastuullisuus, rohkeus ja ketteryys. Yhtiön keskeisenä tehtävänä on vahvistaa lin ja alueen elinvoimaa, yritystoiminnan kehittymistä ja kunnan vetovoimaisuutta sekä edistää kestävää sosiaalista, taloudellista ja ympäristöllistä kehitystä.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuoden 2025 talousarviossa yhtiön toiminnalliset tavoitteet kohdistuivat yrityspalveluiden vahvistamiseen, kestäväen matkailun kehittämiseen, kiertotalouden edistämiseen, lijoen vesistöön liittyvien kehittämistoimien toteuttamiseen sekä puhtaan siirtymän investointien aktiiviseen edistämiseen. Lisäksi tavoitteena oli vahvistaa kuntaviestinnän ja -markkinoinnin suunnitelmallisuutta sekä käynnistää kunnan elinkeino-ohjelman päivittäminen.

Yrityspalveluissa tavoitteena oli lisätä uusien yritysten perustamista ja sijoittumista lihin, tukea olemassa olevien yritysten kasvua ja investointeja sekä varautua mahdollisiin suuriin investointihankkeisiin. Toimintaa päätettiin vahvistaa määräaikaikaisella lisäresurssilla, jotta yritys-kontaktointia ja sijoittumisneuvotteluja voitiin lisätä.

Hanketoiminnan osalta tavoitteena oli hankkia ulkopuolista rahoitusta kunta- ja yhtiöstrategiaa tukeville toimenpiteille sekä vahvistaa kunnan elinvoimaa erityisesti puhtaan siirtymän, kestäväen matkailun, kiertotalouden ja vesistöjen kehittämisen teemoissa.

Kuntaviestinnässä ja -markkinoinnissa tavoitteena oli siirtyä aiempaa suunnitelmallisempaan toimintatapaan, jossa markkinointi perustuu vuosisuunnitteluun, kohderyhmien määrittelyyn ja mittarointiin. Tarkoituksena oli vahvistaa lin vetovoimaa asumisen, yrittämisen ja matkailun näkökulmista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin ja useilta osin tavoitetasoa vahvemmin. Yrityspalveluihin lisätty määräaikaikainen resurssi mahdollisti yritysneuvonnan merkittävän kasvun ja aktiivisemmän sijoittumispalvelun. Uusien yritysten nettomääräinen kasvu oli korkealla tasolla ja alueen yrityksille haettiin ja saatiin huomattava määrä ulkopuolista rahoitusta. Yritysyhteistyö tiivistyi ja elinkeinoelämän kehittämisessä siirryttiin aiempaa systemaattisempaan toimintamalliin. Yrityksille järjestettiin useita kehittämis- ja verkostoitumistilaisuuksia.

Datakeskushankkeiden osalta tehtiin merkittävää sijoittumistyötä. Erityisen keskeinen kokonaisuus oli Metan datakeskushanke, jonka edistämässä yhtiöllä oli merkittävä rooli. Vuoden aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä kunnan johdon ja eri toimialojen kanssa hankkeen mahdollistamiseksi. Toteutessaan hanke on mittaluokaltaan poikkeuksellinen ja sillä on huomattava potentiaalinen vaikutus kunnan elinvoimaan, verotulokertymään, työllisyyteen ja aluekehitykseen.

Puhtaan siirtymän investointien osalta kunnan asema vahvistui. Aurinko-, tuuli- ja akkuvarastohankkeita edistettiin aktiivisesti yhteistyössä investoijien ja kunnan toimialojen kanssa.

Hanketoiminta toteutui laajasti ja tuki talousarviossa asetettuja strategisia painopisteitä. Ulkopuolisen rahoituksen osuus kasvoi, mikä vahvisti yhtiön roolia kunnan elinvoimatyön vipuvartena. Kehittämistoimet kohdistuivat kestäväen matkailuun, kiertotalouteen, vesistöjen tilan parantamiseen sekä elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittämiseen.

Kuntaviestinnässä jatkettiin suunnitelmallista toimintatapaa talousarvion mukaisesti. Markkinointia

toteutettiin asumisen, yrittämisen ja matkailun näkökulmista, ja viestinnän roolia vetovoiman rakentamisessa vahvistettiin. Kuntaviestinnällä ja -markkinoinnilla tuettiin laajasti lin 650-juhlavuoden näkyvyyttä ja tapahtumakokonaisuutta.

Elinkeino-ohjelman päivittämistyötä ei käynnistetty suunnitellussa aikataulussa, koska sitä ohjaava kuntastrategia ei valmistunut vuoden 2025 aikana. Päivitystyön aikataulu siirrettiin konserniohjauksen mukaisesti siten, että elinkeino-ohjelma valmistellaan uuden kuntastrategian linjausten pohjalta.

Talouden toteuma oli suunnitelmien mukainen. Talousarviossa tavoitteena ollut nollatulos toteutui ja ylittyi maltillisesti, sillä tilikauden tulos oli lievästi positiivinen. Vakavaraisuus säilyi hyvänä ja oma pääoma vahvistui talousarvioon nähden.

Kokonaisuutena toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Yhtiö vahvisti kunnan asemaa puhtaan siirtymän investointikohteena, edisti merkittäviä puhtaan siirtymän hankkeita, tuki asemanseudun kehitystä sekä toimi keskeisessä roolissa Metan suurhankkeen etenemisessä. Toiminta oli konsernin näkökulmasta strategisesti merkittävää ja vaikutti olennaisesti kunnan elinvoiman kehitykseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Talous (1 000 €)

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
Liikevaihto	525	525	525	733	140
Liikevoitto	0	0	0	10	110
Tilikauden tulos	0	0	0	11	111
Oma pääoma	153	150	200	234	117
Vieras pääoma	525	535	525	492	94
-siitä lainakanta	286	286	286	286	100

Tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Henkilöstön lkm	12	12	12	11

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
	0	0	0	0	100

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit kohdistuvat hankerahoituksen jatkuvuuteen ja julkisen rahoituksen saatavuuteen. Tilikaudella riskit eivät realisoituneet olennaisina taloudellisina vaikutuksina. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus säilyivät hyvällä tasolla. Toiminnan arvioidaan jatkuvan vakaana.

Kuntastrategian toteutus:

lin Micropolis Oy toteutti vuonna 2025 lin kuntastrategian 2030 keskeisiä lupauksia erityisesti kasvun, luonnonläheisyyden ja systeemisen muutoksen teemoissa.

Kestävän ja vahvan kasvun (Lupaukset 1–4) osalta yhtiö vahvisti yrityspalveluita, lisäsi sijoittumistyötä ja edisti puhtaan siirtymän hankkeita. Uusien yritysten nettokasvu oli korkealla tasolla ja kuntaan haettiin ja saatiin merkittävä määrä ulkopuolista rahoitusta. Metan datakeskushankkeen edistäminen oli strategisesti keskeinen kokonaisuus, jolla on toteutuessaan huomattava vaikutus kunnan taloudelliseen kehitykseen ja työpaikkarakenteeseen. Asemaseudun ja junayhteyksien kehittämistä edistettiin strategian kasvutavoitteiden mukaisesti.

Luonnonläheisen lin (Lupaukset 5–8) tavoitteita toteutettiin edistämällä vesistöihin, kiertotalouteen ja kestävään matkailuun liittyviä hankkeita. Toiminnassa yhdistyivät taloudellinen kehitys, ekologinen kestävyys ja alueen vetovoiman vahvistaminen.

Systeemisen muutoksen (Lupaukset 13–16) näkökulmasta yrityskehittämistä vahvistettiin, toimintamalleja selkeytettiin ja yhteistyötä kunnan eri toimialojen kanssa tiivistettiin. Hanketoiminnan kautta kuntaan saatiin ulkopuolista rahoitusta ja kehittämistoimia toteutettiin strategian mukaisesti. Kuntaviestintää ja -markkinointia kehitettiin suunnitelmallisesti.

lin Energia Oy

Toiminta-ajatus:

- tuottaa, myydä ja siirtää sähköä kilpailukykyisesti ja häiriöttä

Painopistealueet:

- sähköntuotanto, -jakelu ja -myynti

Toiminnalliset tavoitteet:

- Lisätä sähköntuotannon omavaraisuutta
- Kehittää sähköverkkoliiketoimintaa Energiaviraston valvontamallin mukaisesti
- Varmistaa, että sähkönmyyntiliiketoiminta on yhtiölle taloudellisesti kannattavaa
- Toteuttaa ja saavuttaa asetetut strategiset tavoitteet
- Yhdenmukaistaa Jakkukylän verkkopalveluhinnat lin Energian hinnoitteluun
- Kääntää sähköverkkoliiketoiminnan tulos positiiviseksi
- Selvittää aktiivisesti uusia liiketoimintoja tukemaan olemassa olevia liiketoiminta alueita
- Kehittää taloushallintoa ennakoivampaan suuntaan sekä selkeyttää ja kehittää taloushallinnon prosesseja
- Yhtiön riskienhallinnan kehittäminen sekä henkilöriskien pienentäminen
- Yhtiön henkilöstön osaamisen kehittäminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

- Strategian päivitys vuosille 2025–2028 - Valmistui kevät 2025
- Määräaikaiset tuotteet osaksi sähkönmyynnin tuoteportfoliota - Valmistui kevät 2025
- Online-palvelun uudistaminen - Valmistui kevät 2025
- Viestinnän kehittäminen ja somekanavien käyttöönotto. Ensimmäiset vaiheet valmistuivat kesä 2024, ja kehittäminen jatkuu edelleen
  - Viestintästrategian valmistuminen
  - Ammattimaisemman viestinnän kokeilu aloitettiin loppuvuodesta 2024
- Yhteinen puhelinpäivystys kolmen sähköverkkoyhtiön kesken - Aloitettiin kesä 2025
- Yhtiön kiinteistön kunnan selvittäminen rakennetutkimuksella ja ensimmäisen vaiheen korjaus oli vesikatteen uusiminen
- lin Energiavarasto Oy:n perustaminen 1/2025 ja ensimmäisen BESS-akuston käyttöönotto tulee alkuvuodesta 2026

Talous (1 000 €)

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
--	---------	---------	---------	---------	-------

Liikevaihto	8374	7468	7500	6795	-9,4	
Liikevoitto	4071	-68	10	415	4050	
Tilikauden tulos	4213	240	200	341	70,5	
Oma pääoma	7467	7773	7767	8048	3,6	
Vieras pääoma -siitä lainakanta	6694 0	6496 0	6700	7362 0	9,9	

Tunnusluvut

	Henkilöstön lkm	Liikevoitto %/lv	Nettotulos %/lv	Sijoitetun pääoman tuotto %	Oman pää- oman tuotto %	Omavarai- suus-aste %	Quick ratio
TP 2025	15	6,1	5	2,5	1,06	40,2	1,7

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Tot-%
Sähköverkosto	1100	2003	1000	1316	31,6

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

- Iso myrsky tms. luonnon katastrofi, joka voisi hetkellisesti lamaannuttaa sähköjakelun alueellamme
- Regulaation tiukentuminen ja nopeat muutokset
- Sähkön markkinahinnan äkillinen nousu ja lasku
- Volyymiriski sähkönmyynnissä
- Talouden seurannan ja ennakkoinnin tärkeys nopeasti muuttuvassa energiamarkkinassa
- Ammattimaisen ja motivoituneen työvoiman pysyminen talossa sekä uusien vastaavanlaisten löytäminen markkinoilta

Toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Talous ja riskienhallinta

- Rakennetaan riittävä taloudellinen puskurivara yllättäviin tilanteisiin
- Ennakoidaan kassavirtaa ja varmistetaan tasapainoinen talouden suunnittelu
- Vahvistetaan tasetta ja kasvatetaan omaa pääomaa riskien hallitsemiseksi
- Harjoitetaan sähkönmyyntiä vain kannattavasti
- Suojataan oma tuotanto ja sähkönhankinta markkinavaihteluilta

Verkko ja toiminnan varmuus

- Varmistetaan sähkönjakeluverkon toimivuus ja turvaaminen
- Panostetaan ennakoivaan kunnossapitoon
- Kehitetään yhteistyötä urakoitsijoiden ja naapuriyhtiöiden kanssa

Henkilöstö ja osaaminen

- Panostetaan henkilöstön osaamisen jatkuvaan kehittämiseen
- Rekrytoidaan osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä liiketoimintojen tueksi
- Kehitetään työpaikan kulttuuria kannustavaksi ja motivoivaksi sekä vahvistetaan houkuttelevaa työnantajabrändiä
- Tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa

- Parannetaan ICT-osaamista ja kyberturvallisuutta

Markkinat ja vaikuttaminen

- Seurataan markkinoita päivittäin ja reagoidaan nopeasti muutoksiin
- Osallistutaan työryhmiin, joissa voidaan vaikuttaa tuleviin muutoksiin ja saada tietoa ennakkoon

Kuntastrategian toteutus:

- Myymästämme sähköstä 80 % tuotetaan uusiutuvalla energialla
- Tarjoamme asiakkaille laadukasta energiankäytön neuvontaa
- Hankinnoissa suositaan mahdollisuuksien mukaan paikallisia yrityksiä
- Edistetään materiaalien kierrätystä ja vastuullista jätehuoltoa
- Syvennetään yhtiön ja omistajan välistä omistajaohjauskeskustelua
- Tuodaan omistajalle selkeämpää ja läpinäkyvämpää tietoa yhtiön tilanteesta
-

Miten kuntastrategian asetetut tavoitteet ovat toteutuneet:

- Selvitetään hankinnoissa aina paikallisten toimijoiden tarjonta ja pyritään saamaan heidät mukaan kilpailutuksiin
- Hyödynnetään materiaalien kierrätyksessä vastuullisia ja sertifioituja toimijoita
- Koulutetaan henkilöstöä, jotta energiankäytön neuvonta on entistä asiakaslähtoisempää ja laadukkaampaa
- Järjestetään säännölliset keskustelut toimitusjohtajan ja omistajan välillä omistajaohjauksen vahvistamiseksi

11 Allekirjoitukset ja merkinnät

Vuoden 2025 tilinpäätöksen allekirjoitukset

lissä 24.3.2026/13.4.2026

IIN KUNNANHALLITUS

_____
Sanna Valaja, pj

_____
Petri Tervonen

_____
Hannu Kaisto

_____
Reijo Kehus

_____
Helka Tapio

_____
Noora Huotari

_____
Ilkka Pakonen

_____
Markku Järvenpää

_____
Petteri Mäenpää

_____
Leena Tiiro

_____
Heli-Hannele Haapaniemi

_____
Marjukka Manninen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

lissä . .2026

KPMG Oy

Katri Hokkanen
JHT,KHT

12 Luettelot kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Päiväkirja sähköisesti arkistoituna
 Pääkirja sähköisesti arkistoituna
 Tilinpäätös paperisena arkistossa
 Tase-erittelyt paperisena arkistossa

lin kunta

Tositelajit	Nimi
001	Avaava tase
002	Muistiotositteet
003	Rondo/Muistiot
004	Rondo/Sisäiset laskut
100	Kassatositteet
101	Ostoreskontran suoritukset
105	Merta-keittiön kassa
106	Kirjaston kassa
151	Myyntireskontran suoritukset
152	Myyntireskontran muu suoritukset
201	Tiliotteet
302	Matkalaskut M2-ohjelma
370	Palkat
402	Ostolaskut/Rondo8
601	Rakennusten vuokrasaavat
602	Maanvuokrasaavat
612	Teknisen toimen saatavat/I
615	Yleishallinnon laskutus
616	Sisäiset ateriapalvelut
618	Kansalaisopiston laskutus
619	Teknisen toimen s/II
621	Sivistysosaston laskutus
622	Kertalaskutus/kunta
626	Liikuntapaikkalaskutus
627	li-Instituutti/yleislaskutus
628	Aamu- ja iltapäivätoimintalaskutus
630	Kaukolämpölaskutus
643	Aravalainat
654	Päivähoitosaatavat
655	Sisäiset vesilaskut
656	Sisäiset aterialaskut
660	Aterialaskutus
665	Ateria- ja puhtauspalvelut
688	Rakennusvalvontalaskutus
701	Sumu-poistot
702	Käyttöomaisuuden myynnit
703	Käyttöomaisuuden romutukset
750	Jaksotukset
801	Vyörytystapahtumat
901	Tilinpäätössimulointi
999	Konversiosuoritukset

Kirjanpitoaineiston säilytystapa:

Ostoreskontran tositteet säilytetään sähköisessä Rondo-ostolaskuohjelmassa

Rondo-muistiotositteet säilytetään sähköisesti Rondo arkistossa

Muut muistiotositteet säilytetään alkuperäisinä kirjallisessa muodossa arkistossa.